

Областна стратегия за развитие на социалните услуги (2011 – 2015)

Област Ямбол

октомври 2010

Областната стратегия за развитие на социалните услуги (2011-2015) е съгласувана от Областния съвет за развитие в област Ямбол като неразделна част/приложение към актуализираната стратегия за развитие на област Ямбол.

Решението за съгласуване е взето на заседание на Областния съвет за развитие и е записано е в протокол № 12/28.10.2010 г.

Областната стратегия за развитие на социалните услуги е утвърдена от Областен управител на област Ямбол със Заповед № РД 01/0125 от 08.11.2010 г.

Съдържание

Резюме	6
Раздел А: Контекст и оценка на нуждите.....	9
1 Контекст.....	9
1.1 Предистория: как е създадена стратегията.....	9
1.2 Обхват и фокус на стратегията	10
1.2.1 Национални приоритети в развитието на социалните услуги.....	11
1.2.2 Институционална рамка на предоставянето на социалните услуги	12
1.2.3 Стратегически документи.....	13
2 Изводи от анализа на ситуацията и оценката на потребностите в област Ямбол.....	13
2.1 Тенденции в развитието на област Ямбол и фактори определящи групите в риск..	14
2.2 Идентифицирани рискови групи и потребности.....	16
2.3 Анализ на дефицитите на услуги и мерки – общи заключения	19
Раздел Б: Стратегия за развитие на социалните услуги.....	20
3 Визия и стратегически цели.....	20
3.1 Визия.....	20
3.2 Ценности и принципи.....	20
3.3 Приоритети на областната стратегия.....	21
3.3.1 Направления.....	21
3.3.2 Целеви групи.....	22
3.4 Цели.....	23
3.4.1 Общи и специфични цели.....	23
3.5 Ключови индикатори за постиженията на Стратегията в област Ямбол	25
4 Интервенция – социални услуги и мерки.....	26
4.1 Направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното включване и изолация.....	26
4.2 Направление 2: Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа	43
5 Система на мониторинг и оценка	74
5.1 Цели и задачи на мониторинга и оценката.....	74
5.2 Логическа рамка и ключови индикатори за успех	75
5.3 Изграждане на система за мониторинг и оценка на стратегията.....	87
5.3.1 Създаване на звено за мониторинг и оценка	87
5.3.2 Планиране и изпълнение на дейностите за мониторинг и оценка.....	88
Раздел В: План за действие.....	90
6 Институционална рамка на изпълнението на стратегията	90
6.1 Отговорности и роли в изпълнението на стратегията.....	90
6.1.1 Областен управител и Областен съвет за развитие	90
6.1.2 РДСП и ДСП	91

6.1.3	Общини	93
6.1.4	Други структури на централната власт	95
6.1.5	Неправителствени организации	97
6.2	Механизми на партньорството	98
7	Ресурси	99
7.1	Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията	99
8	Необходими средства за финансиране на социалните услуги в област Ямбол	105
8.1.1	Структура на средствата за финансиране на социалните услуги по общ	108
8.1.2	Други необходими ресурси	109
8.1.3	Източници на финансиране	110
9	Етапи в изпълнението на стратегията	111
9.1	Основни етапи	111
9.2	Оперативен план с времеви график за изпълнение на Стратегията	113
10	Комуникационна програма	128
10.1	Принципи, цели и методи	128
10.2	Оперативно изпълнение на комуникационната програма	130
	Раздел Д: Приложения	132
11	Оценка на потребностите от социални услуги	132
11.1	Приложение: Финален доклад за анализ на ситуацията и оценката на потребностите в област Ямбол	132
12	Приложение: Териториален разрез на планирането по общини в област Ямбол	132
12	Приложение: Териториален разрез на планирането по общини в област Ямбол	133
12.1	Планирани услуги в община Ямбол	133
12.2	Планирани услуги в община Тунджа	138
12.3	Планирани услуги в община Елхово	144
12.4	Планирани услуги в община Стралджа	150
12.5	Планирани услуги в община Болярово	155

Използвани съкращения (абривиатури)

АЗ	Агенция по заетостта към МТСП
АСП	Агенция за социално подпомагане
АХУ	Агенция за хора с увреждания
ДАЗД	Държавната агенция за закрила на детето
ДБТ	Дирекция Бюро по труда
ДВФУ	Дом за възрастни с физически увреждания
ДДЛРГ	Дом за деца лишени от родителски грижи
ДМСГД	Дом за медико-социални грижи за деца
ДРСЗ	Дирекция “Регионална служба по заетостта”
ДСП	Дирекция „Социално подпомагане”
ДСХ	Дом за стари хора
ДЦДМУ	Дневен център за деца и младежи с увреждания
ДЦДМУИ	Дневен център за деца и младежи с умствена изостаналост
ДЦДУ	Дневен център за деца с увреждания
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МКБППМН	Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
МОМН	Министерство на образованието, младежта и науката
МТСП	Министерството на труда и социалната политика
МФ	Министерството на финансите
НПО	Неправителствена организация
НП ”ОСПОЗ”	Национална програма „От социално подпомагане към осигуряване на заетост”
ОЗД	Отдел “Закрила на детето”
ООН	Организация на обединените нации
Отдел “СЗ”	Отдел “Социална закрила”
ППИ	Полово - предавани инфекции
ПРООН	Програма за развитие на организацията на обединените нации
РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РЗОК	Регионална здравноосигурителна каса
РИО на МОМН	Регионален инспекторат по образование към Министерството на образованието, младежта и науката
РИОКОЗ	Районна инспекция по опазване и контрол върху общественото здраве
РПУ	Районно полицейско управление
РЦЗ	Регионален център по здравеопазване
СИ	Специализирана институция
СУ	Социална услуга
ТЗ	Техническо звено за деинституционализация - УНИЦЕФ
ЦОП	Център за обществена подкрепа
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция

Резюме

Областната стратегия за развитието на социалните услуги в област Ямбол (2010 – 2015 г.) е разработена като секторна политика в област Ямбол и се предлага за обсъждане и одобрение в Областния съвет за развитие. Тази стратегия е в съответствие с промените в Закона за социално подпомагане и в правилника за прилагането му (ППЗСП) през 2010 г., които регламентират новите задължения на областните управители, общините и заинтересованите страни да разработят стратегия за развитие на социалните услуги на областно ниво въз основа на анализ на потребностите от социални услуги във всяка община на територията на областта. Тя е създадена в процес на партньорство между заинтересованите страни в област Ямбол – областна администрация, общински администрации и съвети, териториалните структури на Агенцията за социално подпомагане (АСП), местни структури на централната държавна власт, доставчици на социални услуги, местни граждански организации (НПО).

Стратегията за **областно планиране на социални услуги в област Ямбол** е подкрепена от МТСП и АСП, в синхрон с националните приоритети на социалната политика и с приоритетите в програмата на УНИЦЕФ за България.

Обхват: Стратегията определя областната рамка и параметрите на социалните услуги във всяка от общините на територията на областта. В географско отношение тя покрива петте общини на територията на област Ямбол и обръща специално внимание на малките изолирани населени места, където живеят малобройни рискови групи. Планираните услуги и мерки за социално включване ще се изпълняват на територията на цялата област през следващите шест години (2011 – 2015 г.).

Визия: Областната стратегия за социалните услуги цели да осигури достъпни и качествени социални услуги в област Ямбол, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи.

Стратегията следва основните човешки права, утвърдени в международните документи и конвенции за защита на правата на човека и основните свободи, както и тези за правата на детето. Основната **ценност** е човекът и правото на всяко човешко същество да развие максимално своите възможности, без оглед на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение.

Стратегията обхваща:

- Развитието и усъвършенстването на съществуващите социални услуги през следващите 5 години (2011 – 2015);
- Разкриването на нови и иновативни социални услуги съобразно изведените приоритетни цели и групи;
- Инициирането на междусекторни „смесени“ иновативни услуги и програми;
- Успоредното развитие на политики и мерки за социално включване в свързани сектори (образование, здравеопазване, заетост, жилищна среда и други), чрез които се решават конкретни проблеми на рисковите групи и/или се създават условия за ефективно функциониране на социалните услуги.

Приоритетите в направленията на Областната стратегия са изведени в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от спешна намеса за решаване на основни критични социални проблеми на жителите в областта. Те са групирани в две посоки - отнасящи се до съдържанието на социалните услуги и до начина на функциониране и изпълнение на услугите и мерките за социално включване.

➤ **Направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолация**

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата и да се постигне максимално намаляване на броя на децата, отглеждани в специализираните институции, чрез:

- **Специфична цел 1.1.** Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство и отглеждането им в семейна среда.
- **Специфична цел 1.2.** Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството.
- **Специфична цел 1.3** Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата.
- **Специфична цел 1.4.** Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.
- **Специфична цел 1.5.** Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда чрез разкриване на услуги и грижа в общността.
- **Специфична цел 1.6.** Създаване на условия за реинтеграция на уязвими лица, групи и общности в риск.
- **Специфична цел 1.7.** Да се подобри качеството на живота на старите хора във всички населени места в областта чрез развиване на широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот в семейна и домашна среда.

➤ **Направление 2: Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа**

Обща цел 2. Затваряне на входа към СИ, с цел да се постигне максимално намаляване на хората, настанени в специализирани институции, чрез:

- **Специфична цел 2.1.** Да се трансформират и закрийт специализираните институции за деца.
- **Специфична цел 2.2.** Да се развият алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда, близка до семейната, за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.
- **Специфична цел 2.3** Да се развие алтернативна резидентна грижа от семеен тип за хората с увреждания, настанени в специализирани институции.
- **Специфична цел 2.4.** Да се осигури достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда близка до домашната.

Функционалните приоритетни направления, които подпомагат ефективното изпълнение на основните дейности в Областната стратегия, обхващат:

➤ **Направление 3: Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги**

Развиването на нови социални услуги и подобряването на качеството на мрежата от социални услуги, въвеждането на принципи на работа и взаимодействие, насочени към ефективност и ефикасност, добро управление изискват въвеждането на областна политика за развитие на човешките ресурси в услугите и общинските администрации чрез обучения, супервизия и различни форми на подкрепа. Предвижда се развитие на механизми и стимули на областно ниво за подкрепа на доставчиците на социални услуги за непрекъснато повишаване на качеството на социалните услуги.

➤ **Направление 4: Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги**

Въвеждането на ефективна система от социални услуги на областно ниво изисква активно развиване на партньорствата между общините в областта по отношение на конкретни социални услуги и мерки за социална подкрепа. Характерът на проблемите на хората в риск пък изисква комплексна намеса, която може да се постигне само чрез връзки на взаимодействие между различните публични и социални сектори – социални услуги и подпомагане, образование, здравеопазване, инфраструктура и др.

В Стратегията са описани подробно мерките, дейностите и индикаторите за постигане на общите и специфични цели, системата за мониторинг и оценка, отговорностите и ролите на общините и институциите на областно ниво, на доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни, необходимите ресурси – човешки и финансови, оперативният план с времева рамка за изпълнението на стратегията.

Постигането на набелязаните цели в рамките на следващите пет години ще създаде условия за устойчиво подобряване на качеството на живота и жизнения стандарт на рисковите групи и общностите в неравностойно положение. Качествената промяна в ситуацията ще бъде измервана чрез система от качествени и количествени индикатори за напредъка в решаването на идентифицираните проблеми и в модернизиранието на системата от социални услуги в област Ямбол.

Областната стратегия за развитие на социалните услуги ще се изпълнява на областно и общинско ниво с общи усилия на всички заинтересовани страни в съответствие с техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им. Общинските съвети и администрации отговарят за цялостното изпълнение на областната стратегия за развитие на социалните услуги на тяхната територия. За тази цел те разработват, приемат и прилагат общински стратегии и годишни планове за развитието на социалните услуги. Ролите и задачите на общините и институциите на областно ниво, доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни в изпълнението на Областната стратегия за социалните услуги се определят от техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им.

В отделен раздел са посочени **източниците на финансиране** на Стратегията - необходимите средства за финансиране на планираните социални услуги в областта, структурата на средствата по общини, както и други възможни ресурси и източници на финансиране. При определяне на източниците на финансиране се дава приоритет на делегирането от държавата на средства за общините, които предоставят социалните услуги съобразно местните потребности.

С изпълнението на Областната стратегия в област Ямбол ще се развие модерна социална политика в подкрепа на лица, семейства и общности в област Ямбол в съответствие с националните приоритети за деинституционализация, превенция на социално изключване и европейските ценности.

Раздел А: Контекст и оценка на нуждите

1 Контекст

1.1 Предистория: как е създадена стратегията

Областната стратегия за развитието на социалните услуги е създадена в процес на партньорство между заинтересованите страни в област Ямбол – областна администрация, общински администрации и съвети, териториалните структури на Агенцията за социално подпомагане (АСП), местни структури на централната държавна власт, доставчици на социални услуги и местни граждански организации (НПО).

Създаването на стратегията е, с цел да представи цялостен модел на планиране, развиване и предоставяне на социални услуги на областно ниво като по този начин спомогне за повишаване на ефективността и ефикасността на системата за социални услуги и използването на структурните фондове на Европейския съюз. Затова, през 2010 г. са приети промени в Закона за социалното подпомагане, с които се въведе задължението всички областни администрации да разработят и приемат областни стратегии за развитието на социални услуги за период от 5 години (2011-2015). В унисон с утвърдената областна стратегия, Общинските съвети ще приемат стратегии и годишни планове за развитието на социалните услуги на общинско ниво. По този начин се гарантира разкриването на социални услуги, които да отговорят на конкретните потребности на хората от целевите групи не само на територията на общината, но и в областта. Въвеждането на регионалния (областния) принцип на планиране и развитие на социални услуги ще стимулира инициативността и ще създаде условия за максимална гъвкавост при получаването на икономически по-изгодни, финансово по-обосновани и по-достъпни за по-широк кръг потребители социални услуги.

В процеса на работата на УНИЦЕФ в пилотните области - Русе, Видин и Перник, се формира **модел на планиране с участие** – с разработена и апробирана методика, подходи и инструменти, които са приложени при стратегическото планиране в област Ямбол през април – октомври 2010 година.

Планирането е координирано от областна администрация Ямбол с активното участие на местните власти в общините Ямбол, Тунджа, Стралджа, Елхово и Болярово, РДСП и дирекциите и отделите Социално подпомагане в общините Ямбол и Елхово. Процесът на планиране стъпва на проучване на обхвата и нуждите на групи в риск в областта, извършено през май – октомври 2010 г. с участието на териториални работни групи в общините. Обхватът на групите в риск е определен чрез статистически данни на ДСП, РЦЗ, РИО на МОМН и общинските администрации. Потребностите на рисковите групи са идентифицирани на базата на статистически данни и срещи с потенциални бенефициенти от рисковите групи– хора в риск, обхванати и извън системата на социално подпомагане, представители на заинтересованите институции, доставчици на услуги и НПО, граждани. Разработените услуги са базирани на нуждите, идентифицирани от хората в риск в областта. Приоритетните направления за развитие на услуги в подкрепа на хората в риск в област Ямбол са определени и съгласувани на областна среща с участието на заинтересовани страни. Стратегията е разработена през месец октомври 2010 година, съгласувана е със заинтересованите страни на областно и общинско ниво през октомври 2010 г., внася се за

съгласуване от Областния съвет за развитие и е утвърдена от Областен управител на област Ямбол.

В процеса на планиране се включиха представители на всички заинтересовани страни от областта, обединени в работни групи на териториален принцип по общини и тематични групи по ключовите компоненти на стратегията. Работните групи участваха на доброволен принцип, мотивирани от убеждението за необходимостта от адекватна работеща областна стратегия и план за развитие на социалните услуги, която да допринесе за решаване на острите социални проблеми сред населението в област Ямбол.

При разработването на стратегията са следвани следните **принципи и подходи на планиране**:

- Дефиниране на нуждите от клиента и планиране на услугите в съответствие с идентифицираните потребности;
- Партньорство и планиране с участие, което осигурява приноса и взаимодействието между всички заинтересовани страни – местни, регионални и държавни институции, ведомства и организации;
- Изпълнимост и приложимост на планираните социални услуги и мерки;
- Гъвкавост при определянето на съдържанието на планираните услуги и мерки;
- Финансова и социална ефективност;
- Равни възможности за достъп до социални услуги и подкрепа.

1.2 Обхват и фокус на стратегията

Областната стратегия за социалните услуги обхваща мерки и услуги, които са необходими за осъществяване на ефективна политика за подкрепа на индивидите и групите в риск в областта, в съответствие с техните реални потребности и съвременни стандарти. За тази цел стратегията обхваща не само социални услуги и мерки, но и интегрирани политики, съществуващите ресурсите на секторите образование, здравеопазване и политика за включване на пазара на труда.

Видове услуги и обхват на рисковите групи. Областното планиране има за цел да очертае насоките за създаване на мрежа от услуги, която отговаря на нуждите на рисковите групи в област Ямбол и е ефективна в своето действие от управленска и икономическа гледна точка. На първо място са включени съществуващите вече услуги (като се посочва доколко те трябва да бъдат подобрени или запазени в техния настоящ вид) и развитието на нови социални услуги. Посочени са начините на достъп до тези услуги и връзката между тях. Освен това, стратегията обхваща тези хоризонтални мерки и дейности в други свързани сфери (здравеопазване, образование, жилищна политика и др.), които имат отношение към функционирането на социалните услуги и са от ключово значение за решаването на проблемите на рисковите групи и индивиди.

Стратегията предвижда социални услуги за всички рискови групи на територията на област Ямбол. В рамките ѝ са изведени нейните приоритети като целеви групи и услуги за периода на действието ѝ. Изборът на приоритетите е основан на остротата на проблемите и наличните ресурси.

Времеви обхват. Планираните услуги и мерки за социално включване ще се изпълняват на територията на областта през следващите пет години (2011 – 2015 г.) от изпълнението на актуализираната Областна стратегия за регионално развитие на област Ямбол /областен план за регионално развитие.

Дейностите по стратегията ще се осъществят през 2011 – 2015 г., а в началото на 2016 г. ще завърши оценката на ефекта и въздействието от Областната стратегия, която ще послужи за планирането на следващия етап в развитието на социалните услуги.

Географски обхват. Стратегията задава както областната рамка, така и параметрите на социалните услуги във всяка от общините на територията на областта. В географско отношение обхватът на стратегията покрива всички общини на територията на област Ямбол, като се обръща специално внимание на географската специфика на областта и многобройните отдалечени от общинските центрове населени места.

В общия контекст, създаването на областна стратегия следва да преодолее неравномерността в развитието на социални услуги. Въпреки наличието на общински стратегии, до момента развитието на социални услуги в областта и отделните общини е без достатъчно проучване на нуждите на рисковите групи и е концентрирано в областния център Ямбол и втората по големина община – Тунджа. При тези обстоятелства, хората от различните общини в областта имат достъп до конкретни социални услуги, без да са обхванати всички рискови групи, а в повечето случаи живеещите на територията на малките общини и особено в малките населени места остават извън мрежата на социалните услуги. Област Ямбол се характеризира с голям брой хора в пенсионна възраст и разпръснати малки отдалечени от общинските центрове села.

1.2.1 Национални приоритети в развитието на социалните услуги

От 2000 г. държавата провежда целенасочена реформа в сферата на социалните услуги, която стартира първо в сферата на услугите за деца и след това премина и към услугите за другите възрастови групи. Реформата е насочена към деинституционализация и децентрализация на социалните услуги. От система от специализирани институции, които предлагат универсален отговор на различните потребности и проблеми на хората се премина към създаване на социални услуги в общността, които индивидуализират подхода към индивидите и групите в риск и целят интегрирането им в социалните общности. Затова отговорностите за управлението на социалните услуги на местно ниво са поети от общините. Последователната практика на децентрализация намери израз и във въвеждането на регламентите и практиката на договаряне на социалните услуги с частни доставчици.

Същевременно, в този „бум“ в развитието на социалните услуги се откриха проблемите в планирането на услугите. Както показва анализ на социалните услуги за деца в страната към края на 2007 г.¹, тяхното развитие е неравномерно на територията на страната и на областите, все още липсват услуги по превенция и за подкрепа на семействата, развиването на социални услуги се прави без подробна оценка на нуждите и планиране. Съществуващите социални услуги не са свързани в мрежа помежду си и със свързани системи – образование, здравеопазване, жилищна политика, инфраструктура.

Направените промени в Закона за социално подпомагане (ЗСП) и в Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане (ППЗСП), приети през 2010 г. имат за цел осигуряването на равен достъп до качествени социални услуги на хората от рисковите групи. Във връзка с прилагането на новия подход за регионално планиране в тези нормативни актове са регламентирани задълженията на областния управител и на общинския съвет за организиране на разработването на стратегии за развитието на социалните услуги на съответно на регионално и на общинско ниво. Законът за социално подпомагане и правилникът за прилагането му (ППЗСП) регламентират **новите задължения на областните управители** да организират разработването на стратегия за развитие на социалните услуги

¹ Подготвен от фондация „Социални реформи за развитие и интеграция“ по проект финансиран от УНИЦЕФ.

на областно ниво въз основа на анализ на потребностите от социални услуги във всяка община на територията на областта.

Последните стратегически документи в областта на социалната политика са в контекста на членството в Европейския съюз и са разработени при следване на Отворения метод на координация. Националният доклад на България по стратегиите за социална закрила и социално включване 2008 – 2010 г. определя като свой фокус:

1. Ограничаването на предаването на бедността и социалното изключване между поколенията (с акцент върху детската бедност и социално изключване);
2. Активното включване за най-отдалечените от пазара на труда;
3. Равните възможности за най-уязвимите групи в обществото.

Националният план залага на:

- Превантивните мерки;
- Подкрепата на децата и семействата чрез мерки за подобряване материалното състояние на семействата и развиване на качествени и разнообразни социални услуги;
- Деинституционализацията като процес и водещо направление в развитието на социалните услуги;
- Връзка със системите на образование и здравеопазване като компоненти на концепцията за борба с бедността и социалното изключване сред децата.

1.2.2 Институционална рамка на предоставянето на социалните услуги

В обхвата на институционалната рамка за реализация на настоящата Областна стратегия за развитие на социалните услуги (2011-2015 г.) са включени органи, организации и институции от държавния, общинския и гражданския сектори. Основните институции с отговорности по отношение на планирането, създаването, предоставянето и управлението на социалните услуги в страната са:

На национално ниво:

- Министерство на труда и социалната политика (МТСП) – създава държавната политика в сферата на социалното подпомагане и социалните услуги, определя националните приоритети, заедно с Министерство на финансите определя държавно-делегираните дейности в социалните услуги и разработва разходните стандарти за финансиране на социалните услуги;
- Министерство на финансите (МФ) – определя разходните стандарти и тавани за финансиране на социалните услуги в страната;
- Агенция за социално подпомагане – разрешава откриването и закриването на социалните услуги – държавно-делегирана дейност, разработва методики за социални услуги, инспектира социалните услуги, поддържа регистър на доставчиците на социални услуги; чрез Дирекциите „Социално подпомагане” (ДСП) се предоставят и социални услуги;
- Държавна агенция „Закрила на детето” (ДАЗД) – лицензира доставчиците на социални услуги за деца, контролира стандартите и критериите за социални услуги за деца и семейства.

На областно ниво:

- Областен управител и Областна управа, Областен съвет за развитие и областни комисии, които имат отношение към планирането изобщо във всички сфери;
- РДСП, която предоставя становища по отношение на откриването/закриването на социални услуги – държавно-делегирана дейност.

На общинско ниво:

- Общини – създават общинската политика по отношение на социалните услуги, създават, предоставят социални услуги, договарят предоставянето на социални услуги с външни доставчици, контролират тяхното качество;
- Доставчици на социални услуги;
- ДСП и отделите “Социална закрила” в малките общини управляват случаите на хора в риск и в частност – насочват потребители към социалните услуги, които са държавно-делегирана дейност;
- Местни общности – НПО, местни организации, представители на рисковите групи.

1.2.3 Стратегически документи

Стратегията е разработена в унисон с принципите на **международни нормативни актове**, визиращи насоките за осъществяване на приоритетни политики в сферата на социалното развитие, като:

- Международна харта за правата на човека на ООН;
- Конвенция на ООН за правата на детето;
- Глобалните цели на хилядолетието за развитие (2000-2015 г.) - приети с декларация на ООН;
- Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания;
- Европейска социална харта.

Документи на областно и общинско ниво в област Ямбол:

- Областна стратегия и план за регионално развитие на област Ямбол (2005 – 2015);
- Общински планове за развитие;
- Общински програми за закрила на детето
- Програми и стратегии, във връзка с развитието на социалните услуги на ниво община.

Областната стратегия следва и принципите на законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България – Конституция, Семейен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания и др. както и съответните подзаконови нормативни актове.

2 Изводи от анализа на ситуацията и оценката на потребностите в област Ямбол

Областната стратегия е изградена върху изводите и препоръките от проведено проучване на нуждите на групи в риск в област Ямбол в периода 15.07.2010 – 15.08.2010 г.. Подробният финален доклад «Анализ на ситуацията и оценка на потребностите в област Ямбол» е включен в Приложение №11.1. към стратегията.

Аналитичният доклад е продукт на съвместните усилия на екипа на Областния оперативен екип и общинските координатори и обобщава резултатите от проучването и оценката на потребностите от социални услуги в област Ямбол, проведено през месец юли 2010 г., допълнено и финализирано през август-октомври 2010 година. Проучването е осъществено

съвместно от представители на ДСП и общините в област Ямбол. Докладът е финализиран след обсъждане и съгласуване между всички заинтересовани страни, с допълването на липсващите данни за някои от общините и социалните услуги в областта.

Проучването на ситуацията в област Ямбол е фокусирано върху нуждите от социални услуги, разглеждани в общия контекст на социо-икономическите проблеми, политики и мерки за социално включване на уязвимите общности и групи от населението в областта. Обхватът на темите на проучването включва широк кръг социо-икономически проблеми, демографски тенденции, общо състояние на сектора социални услуги в област Ямбол като достъп, капацитет, човешки ресурси и качество на наличните услуги. Потърсена е обратна връзка за нагласите и очакванията от областното планиране на заинтересованите страни – местна власт, териториални структури на АСП, граждански организации, доставчици и потребители на социални услуги.

Обобщените изводи от анализа на ситуацията и събраните конкретни данни са основа за адекватното планиране на капацитета на социалните услуги и за избора на тяхната форма – начин на осигуряване на достъп и достигане до клиентите, обслужващи едно или няколко населени места в една или повече общини, както и за разработване на „смесени” услуги. Препоръките са съобразени и с нагласите и очакванията, както на различните участници в предоставянето на услугите, така и на настоящите и потенциалните ползватели - рискови групи и индивиди, за които са предназначени социалните услуги и мерки за социално включване.

2.1 Тенденции в развитието на област Ямбол и фактори определящи групите в риск

Анализът на ситуацията и оценката на потребностите идентифицира основните проблеми и формулира основните въпроси, които се отнасят до състоянието и развитието на социалните услуги на територията на област Ямбол. В резултат от проучването са очертани основните фактори, които формират рисковите групи, нуждаещи се от социални услуги и мерки, които целят да променят причините, пораждащи конкретната ситуация на неравнопоставеност на уязвимите групи.

Основните заключения за тенденциите в **демографските процеси** в област Ямбол са:

- Тенденция към застаряване на населението и регресивен тип възрастова структура. С малки изключения в селата основната част от жителите са над 65 годишна възраст, а броят на самотните стари хора сред тях е преобладаващ;
- Раждаемостта е с тенденция на увеличение, но независимо от това продължава да бъде по-ниска от средната раждаемост за страната.
- Намалява равнището на смъртността, но въпреки това тя остава на високите нива от последните пет години.
- Запазва се тенденцията на отрицателен естествен прираст.
- Нараства относителният дял на лицата в трудоспособна възраст.
- Устойчива тенденция към миграционно движение и обезлюдяване на област Ямбол;
- Висок дял на хората с увреждания, както и на самотно живеещите стари хора, пръснати в многобройните селца и махали в областта;
- Ниска гъстота на населението, особено в малките общини.

Безработицата и ограниченият достъп до заетост е основният проблем за осигуряване на нормален стандарт на живот. Ограниченият брой работни места в област Ямбол се дължат на 1) малкия брой предприятия, осигуряващи заетост и съответно липса на алтернативни работни места; 2) затваряне на предприятията в резултат от икономическата криза и/или

намаляване на работното време; 3) загуба на работни места за заетите извън областта – напр. в София град и други съседни области.

- Малките селища в областта притежават сходни белези на значителна изостаналост, спрямо условията на градската среда и по-ниско качество на живот.
- Изолирани населени места, следствие на недоизградена и неподдържана пътна мрежа, както и на зле организиран междуселищен транспорт.
- Висок дял на безработните с основно и по-ниско образование.

Анализът на данните очертава следните **проблеми и неблагоприятни тенденции в секторите:**

Образование:

- Висок дял на хората с основно и по-ниско образование в общините Тунджа, Елхово, Стралджа и Болярово.
- Увеличава се броят на учениците, които напускат училище, без да завършат средно образование и на нередовно посещаващите училище (особено в среден курс).
- Малка част от децата, живеещи извън градовете са обхванати в детски градини.

Здравеопазване:

Проведените срещи с граждани и представители на администрацията очертаха проблеми при достъпа до здравни услуги в областта:

- Няма осигурен постоянен денонощен достъп до медицински услуги, силно изразено в общините с многобройните отдалечени и разпръснати населени места в тях и недостатъчно развита транспортна връзка между отделните населени места;
- Ограничените ресурси на Бърза медицинска помощ при обслужване на две общини от един спешен медицински център;
- Непривлекателни лекарски практики, които остават свободни и липса на квалифициран здравен персонал в малките общини, както и съсредоточаване на квалифициран здравен персонал в областния център и в гр.Елхово;
- Различни са проблемите, с които се сблъскват хората с увреждания: липса на здравни пътеки, които покриват разходите за лечение; ниски доходи и невъзможност за закупуване на лекарства и осигуряване на необходимото лечение; липса на транспорт до здравните заведения.

Жилища и жилищна политика:

- Жилищата са разположени неравномерно по територията на област Ямбол, а в селата са необитаеми и свободни, намират се в непривлекателни райони (с неподдържана пътна мрежа, без отходни канали) и са неблагоустроени, изоставени и полусъборени.
- Липсват механизми, които да стимулират инвестиции в тази насока, което ограничава възможностите на общинските власти да провеждат социална жилищна политика.
- Общините са изключително затруднени да осигурят жилища на нуждаещите се, като проблемът е по-изострен в големите и средни общини.

Инфраструктура:

- Един от най-тежките проблеми за хората с увреждания – осигуряването на достъпна среда, все още не намира добро решение. Създадена е добра нормативна база, като със Закона за устройство на територията въвежда изисквания за изграждане на достъпна среда, а конкретните изисквания за осигуряване на достъпна среда са въведени с редица наредби с технически норми за проектиране.

- Необходимо е да създаде добра координация между местните власти и Държавната администрация за събиране на информация по изпълнението на мерките за създаване на достъпна среда. В тази насока особено важна е ролята на Областните съвети за регионално развитие и Общинските органи.

2.2 Идентифицирани рискови групи и потребности

При анализа на социо-демографската и икономическа картина на област Ямбол се открояват **основни фактори**, които пораждаат риск за различни групи от населението и формират основни рискови групи: деца, лица, семейства в неравностойно положение и стари хора, нуждаещи се от подкрепа и социални услуги. Тези фактори са свързани с:

- Безработица и ограничен достъп до заетост;
- Ограничени ресурси за автономност и зависимост от подкрепата на близки – възрастни с увреждания с нужда от подкрепа във всекидневния живот; хора в пенсионна възраст;
- Структурата на семейството – пълно или непълно семейство, многодетни семейства, здравословни и образователни проблеми;
- Увреждане и/или сериозни здравословни проблеми на лицето или на член от семейството;
- Ниско образование (включително и неграмотност), липса на професионална квалификация, които водят до неравностойна позиция на пазара на труда и социална изолация;
- Социално изключване и принадлежност към уязвими етнически малцинства и семейства, в които децата рискуват да повторят социалния модел на родителите си (характерно и за петте общини);
- Изолираност на населеното място с нарушени транспортни връзки и комуникация с общинския и областния център;
- Възраст – концентрация на пенсионери и стари хора, живеещи в изолираните малки населени места, с крайно ограничен достъп до здравна грижа и услуги.

В резултат от анализа на рисковите фактори се обособяват няколко **ключови рискови групи**, които са обект на въздействието на настоящата Областна стратегия.

Една от най-застрашените групи в риск са **децата**, те се разглеждат като деца, отглеждани се извън семейства и деца, отглеждани се в семействата:

- **Децата в специализирани институции.** Децата, отделени от своите семейства, са от най-уязвимите групи в обществото. Към 2010 г. настанени в специализирани институции в областта са 128 по данни на самите институции. Част от децата в СИ са от община Ямбол, което улеснява прилагането на мерки за подкрепа на семейството при отглеждане на детето. Анализът на настаняванията показва, че по-голямата част от децата са настанени поради бедност на семейството и/или negliжиране на детето. Реинтеграцията на детето в семейството изисква развитие на мерки и услуги в общността, развиване на родителски капацитет, подкрепа на нуждаещи се семейства за осигуряване на жилище, посредничество и активна подкрепа за включване на пазара на труда и др. За да се интегрират в семейството, е необходимо да се търси допълнителен институционален механизъм и да се повиши работата, както в СИ, така и в ДСП, за изграждане на връзка със семейството и за подкрепа при отглеждане на детето.

- **Деца с увреждания, които се отглеждат в семейна среда.** По данни на РДСП броя на регистрираните деца с увреждания в областта са 318 /към месец септември 2010 г./ Следните направления, в които има нужда от подкрепа са : осигуряване на достъпна среда, диференциране на услуги за деца с различни по вид и степен увреждания, осигуряване на транспорт от селата и в рамките на града до социалните и здравни услуги; осигуряване на гъвкава дневна и почасова грижа, увеличаване на достъпа до образование, интеграция на децата с увреждания с връстниците им.
- **Деца, необхванати, нередовно посещаващи, в риск от отпадане и отпаднали от училище.** По официални данни през последните три години има тенденция на намаляване на отпадналите от училище деца. Най-многобройни са нередовно посещаващите училище деца от ромски произход в община Ямбол. Срещите със заинтересовани страни показаха като проблем липсата на направления в ЦОП Ямбол за работа с деца в риск от отпадане. За задържането им в училище и за предотвратяване на бъдещи рискове от социална изолация са необходими дейности за компенсиране на образователните пропуски, мотивиране на децата за посещение и задържане в училище, дейности за запълване на свободното време и за мотивация на родителите за ангажиране в образованието на своите деца.
- **Деца с проблемно поведение.** Те са основна група в риск, заради случаите на агресивно поведение на деца. Основни сфери на интервенция са запълване на свободното време на децата, преодоляване на поколенческите конфликти, специализирана подкрепа на семейството. Единични са случаите на **деца, извършили кражба и насилие**
- **Уязвими семейства с деца в риск.** Подкрепата на семействата, а не само на децата в риск, ще създаде условия за задържане на децата в семействата им и за повишаване на качеството на грижа към тях. Тук са включени многодетни и/или непълни семейства; деца, чиито родители са в чужбина; деца на родители със зависимости и т.н. **Децата от многодетни семейства** в общините Ямбол, Тунджа, Елхово и Стралджа са общо 637. Необходимо е допълнително проучване каква част от децата, настанени в институции, идват от многодетни семейства. Нужни са мерки за подкрепа на отглеждането на детето и подпомагане на родителите при намиране на работа. **Децата в непълни семейства** са 1791 - най-големи са групите на деца, отглеждани от самотни родители в общините Ямбол, Тунджа, Елхово и Стралджа (съответно 794, 393, 118, и 486 деца).

Уязвима група са **хората с увреждания** – в област Ямбол са регистрирани общо 9750 пълнолетни с увреждания в общините Ямбол. Делът на хората с увреждания е най-висок в общините Ямбол, Тунджа и Елхово. В групата на **хората с увреждания** се обособяват **няколко специфични подгрупи**, които имат нужда от диференцирана подкрепа:

- **Хора с повече от едно хронично заболяване**, даващо степен на инвалидност и хора с увреждания, които имат нужда от придружител, подкрепа във всекидневния живот.
- **Самотни възрастни хора с увреждания** – в някои населени места в областта почти една трета от живеещите в тях са хора с увреждания.
- **Възрастни с психични заболявания** – определени са като основна група в риск от представители на общините и ДСП в област Ямбол. По данни на ДСП през 2009 година в областта са регистрирани 838 човека/с умствена изостаналост и психични разстройства/.

- **Възрастни с увреждания, настанени в специализирани институции** - на територията на област Ямбол четири институции за възрастни хора с физически увреждания в общините Ямбол, Тунджа, Елхово и Болярово.
- Социална група, идентифицирана в аналитичния доклад като една от застрашените, е тази на **самотно живеещи стари хора** (над пенсионна възраст) и тези, живеещи в отдалечени изолирани населени места. Тревожно е, че в отделни общини делът на населението в над трудоспособна възраст достига около и над петдесет процента. Негативната възрастова структура в област Ямбол определя и висок коефициент на зависимост на възрастното население. Основните им потребности са свързани със затруднен достъп до здравни и социални услуги, помощ в ежедневието им, възможности за общуване и социални контакти.
- **Самотно живеещите стари хора** в изолирани населени места са основна рискова група. Общо по общини са 807 лица, като само за община Елхово са 793 лица /няма данни за община Болярово/. Характерно за областта са разпръснати и отдалечените от общинския център населени места, както и отдалечените махали в рамките на селото. Изолираността и обезлюдяването на селата обрича живеещите в тях хора, доколкото взаимопомощта е основният ресурс на подкрепа, с който разполагат. Допълнително идентифицирани нужди са необходимост от подкрепа при водене на домакинството и извършване на дребни битови услуги.
- **Стари хора, настанени в специализирани институции** – на територията на областта функционират 6 специализирани институции за стари хора и стари хора с увреждания. Основната причина за постъпване в дом е нуждата от почивка и затруднение при поемане на всекидневните грижи. В много случаи мотив е и разтоварване на децата от поетите отговорности по отглеждане на родителите.

В рамките на настоящата стратегия са изведени няколко рискови групи сред **уязвимите общности и лица в неравностойно положение**:

- **Безработни лица** – в тази група преобладават младежи, завършили образованието си; продължително безработни лица без квалификация, особено от етнически общности; безработни самотни родители с деца до 3-годишна възраст; безработни лица, изтърпели наказание “лишаване от свобода”; безработни в предпенсионна възраст; други групи безработни лица. Техните потребности се свързват с изолация от пазара на труда и необходимост от обучения за активно включване на пазара на труда. През последните години се наблюдава увеличаване на безработните. Например, в община Елхово има 1399 ново регистрирани безработни за първото тримесечие на настоящата година. В общините Ямбол, Тунджа, Елхово и Стралджа се очертава значима група на безработни младежи между 18 и 29 години. Образованието излиза като фактор в случаите на социална изолация и бедност и е основна предпоставка за трайна безработица - хората с основно и по-ниско образование са голяма група, като най-многобройна е в община Ямбол, Елхово и Стралджа (без основно образование са 17 630, а със основно образование – 34 560).
- **Етнически общности в неравностойно положение** В настоящата група са включени социално изолирани граждани предимно от ромски произход от всички общини. В тези групи са налице различни фактори, подкрепящи бедността – ранно отпадане от училище, ниско образование и квалификация на голяма част от жителите, трайна безработица и липса на трудови навици за

част от тях, ограничени възможности за заетост, лоши битови условия, липса на достъп до здравни, социални, образователни услуги.

2.3 Анализ на дефицитите на услуги и мерки – общи заключения

В анализа на социалните услуги се оценяват възможностите на наличните ресурси за предотвратяване на рисковете и тяхното преодоляване. Наличните услуги в област Ямбол са разглеждани в следните групи – услуги за деца и младежи; услуги за възрастни лица и стари хора; услуги за деца и лица с увреждания. Във всяка от трите групи се има предвид, както специализираните институции, така и услугите предоставяни в общността за съответните рискови групи. Анализът на социалните услуги разглежда социалните услуги общо за област Ямбол и за отделните общини. Услугите са представени по отношение на: капацитет, дейности, достъп, човешки и материални ресурси, основни проблеми и налични идеи за развитие.

Очертават се следните изводи:

- В сравнение с други области в страната в област Ямбол няма голям брой специализирани институции, както за деца (ДДЛРГ-гр.Ямбол и ДМСГД – гр.Ямбол), така и за възрастни (2 ДВХУИ-с.М.Шарково-община Болярово,с.Маленово-община Стралджа, 4 ДСХ-гр.Ямбол, с.Воден-община Болярово с.Чернозем-община Елхово, с.Болярско-община Тунджа), което е предпоставка за улеснен процес на деинституционализация.
- Предлагащите социални услуги в общността не покриват реалните потребности и не обхващат всички рискови групи - развитите услуги в повечето общини са насочени предимно към една конкретна рискова група и не обхващат останалите нуждаещи се, живеещи на същата територия. По-голямата част от услугите в общността са насочени към хората с увреждания.
- Услуги в общността за деца са развити само в общините Ямбол и Елхово, където е и най-големият брой детско население. Те посрещат приоритетно нуждите на деца с увреждания и деца жертви на насилие.
- В област Ямбол услугите, свързани с оказване подкрепа на родители и деца (училище за родители, училищна подкрепа, информиране на децата за техните права и отговорности, услуги за свободното време на деца) са ограничени.
- Слабо развити са услугите за приемна грижа; подкрепа на деца и младежи с отклоняващо се поведение; на деца в риск за отпадане от училище.
- Персоналът от услугите се нуждае от обучения и супервизии, системна подкрепа за развитие и директна работа с клиенти. В малките населени места и общини често липсва или не е достатъчен квалифицираният персонал.
- Положителното е, че в община Ямбол функционират междусекторни услуги за деца и младежи, които не са типологизирани в правилника, но посрещат конкретни нужди на общността. Насочени са основно към здравна и психосоциална подкрепа и имат капацитет за работа в мрежа.
- Най-развитата услуга в общността за стари хора е Домашният социален патронаж, който би могъл да разшири обхвата на дейностите за подобряване на социалната подкрепа на клиентите чрез търсене на възможности за допълнително финансиране, което да намали броя на хората, които се отказват от ползване на услугата, поради завишаване на таксите.

Раздел Б: Стратегия за развитие на социалните услуги

3 Визия и стратегически цели

3.1 Визия

Създаването и приемането на Областна стратегия за социални услуги в област Ямбол изразява стремежа на всички участници да допринесат за развиването на балансирана социална политика в областта. Тази стратегия изразява желанието за **създаване на условия за пълноценна реализация чрез грижа и подкрепа за местните общности, групи, индивиди в риск, защото реализацията е право на всеки човек и допринася за развитието на общностите.**

Областната стратегия ще подкрепя съхраняването, поддържането и установяването на жизнени общности и интеграцията на всяко дете и възрастен в тях. За постигането на тези цели областната стратегия предвижда **развиването на модерна, ефективна система от социални услуги, които поставят в своя център ползвателя, отговаря на нуждите на общността, осигурява равен достъп и непрекъснато подобрява своето качество.**

Чрез областната стратегия област Ямбол се присъединява и към европейските принципи на хуманност и солидарност като осигурява достъпни и качествени социални услуги в област Ямбол, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи.

3.2 Ценности и принципи

Основна ценност за стратегията е всяко човешко същество със своята уникалност на възможностите за реализация, без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение.

Стратегията утвърждава следните принципи и ценности при планирането и предоставянето на социални услуги:

- Недискриминация, обществена солидарност и толерантност към всички социални групи;
- Ефективност и ефикасност на социалните услуги и партньорствата;
- Равен достъп до услуги за всички живеещи на територията на област Ямбол;
- Водещи интереси на потребителите при планиране и предоставяне на социални услуги;
- Създаване на гъвкави услуги, съобразени с конкретните нужди и потребности на потребителите;
- Иновативност в процеса на планиране и предоставяне на социални услуги;
- Насърчаване на услугите в общността;
- Ползване на услуги от резидентен тип само в краен случай;
- Предоставяне на възможност за участие на потребителите в процеса на планиране и потребление на услугите;

- Ефективност и прозрачност при усвояването на финансовите средства;
- Надграждане и усъвършенстване на съществуващи практики, опит и услуги;
- Изграждане на мрежа от партньорства на местно ниво, с участието на всички заинтересовани страни;
- Подкрепа на персонала за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти;
- Законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България – Конституция, Семейен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания, Закон за закрила от дискриминация и др. както и съответните подзаконови нормативни актове. Съответствие на социалните услуги с международните документи относно човешките права.

3.3 Приоритети на областната стратегия

3.3.1 Направления

Приоритетите в направленията на Областната стратегия са изведени в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от спешна намеса за решаване на ключови/критични социални проблеми на жителите на областта. Приоритетните направления са групирани в две посоки - отнасящи се до съдържанието на социалните услуги и до начина на функциониране и изпълнение на услугите и мерките за социално включване.

Избраните направления на стратегията за съдържанието на социалните услуги включват:

➤ **Направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолация**

- Услуги за деца и семейства в риск
- Услуги за деца и лица с увреждания
- Услуги за възрастни лица и стари хора

Международната и българската практика показват, че инвестирането в развиване на услуги по превенция на общинско ниво е ефективно по отношение на ранна реакция и предотвратяване на проблеми и по отношение на вложените средства, които са много по-малко на един ползвател в сравнение с услугите, които интервентират спрямо изявилия се проблеми.

Поради това, приоритет на областната стратегия е развиването на услуги по превенция на рискови фактори, ситуации, събития, които могат да водят до или да задълбочават социална изолация и изключване. Тези услуги ще бъдат развивани на общинско ниво и ще бъдат максимално мобилни, за да могат да обхванат максимално голям брой ползватели. Услугите в това направление са насочени към подкрепа на семействата и индивидите за оставане в тяхната семейна и домашна среда, развитие на индивидуалните и общностни умения и ресурси, превенция на насилие, различни форми на насилие и експлоатация, превенция на противоправно поведение, социална маргинализация.

➤ **Направление 2: Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа**

На територията на област Ямбол има 2 специализирани институции (СИ) за деца и 6 СИ за възрастни. Държавната политика от 2000 г. активно насърчава процеса на деинституционализация поради лошото качество на грижата в институциите, тяхното увреждащо влияние върху децата и значителните разходи за поддържане на институционалната система.

Областната стратегия трябва да доведе до значително намаляване на дела на хората в специализирани институции в област Ямбол чрез развиване на социални услуги за извеждането им, закриване на институции, развиване на качествени социални услуги от резидентен тип със среда близка до домашната.

Функционалните приоритетни направления, които подпомагат ефективното изпълнение на основните дейности в Областната стратегия, обхващат:

➤ **Направление 3: Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги**

Развиването на нови социални услуги и подобряването на качеството на мрежата от социални услуги, въвеждането на принципи на работа и взаимодействие, насочени към ефективност и ефикасност, добро управление изискват въвеждането на областна политика за развитие на човешките ресурси в услугите и общинските администрации чрез обучения, супервизия и различни форми на подкрепа. Предвижда се развитие на механизми и стимули на областно ниво за подкрепа на доставчиците на социални услуги за непрекъснато повишаване на качеството на социалните услуги.

➤ **Направление 4: Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги**

Въвеждането на ефективна система от социални услуги на областно ниво изисква активно развиване на партньорствата между общините в областта по отношение на конкретни социални услуги и мерки за социална подкрепа. Характерът на проблемите на хората в риск пък изисква комплексна намеса, която може да се постигне само чрез връзки на взаимодействие между различните публични и социални сектори – социални услуги и подпомагане, образование, здравеопазване, инфраструктура и др.

3.3.2 Целеви групи

Областната стратегия предвижда социални услуги и мерки за всички жители на областта. Тя ще е насочена към рисковите групи и общности, идентифицирани в анализа на ситуацията .

Стратегията отделя специално внимание на:

- **Деца в ранна възраст – до 7 години.** Доказано е, че интервенциите по отношение на децата в ранна възраст имат значим ефект по отношение на прекъсване на цикъла на бедност за тези деца. Отглеждането на деца в специализирани институции до 3 години е увреждащо в най-голяма степен и в много случаи има неотменими последици. Инвестирането в предучилищна възраст е от решаващо значение и за успешната интеграция на децата в риск в училище. Стратегията предвижда създаване на услуги за развиване на уменията за родителстване на родителите с малки деца и подкрепа за задържане на децата в семействата.
- **Уязвими семейства с деца.** Подкрепата на семействата, а не само на децата в риск, ще създаде условия за задържане на децата в семействата им и за повишаване на качеството на грижа към тях. Вниманието към семействата има своето отражение и върху демографската ситуация в областта. Услугите към семействата целят подкрепа за интегритета на семейството и за развиването на уменията и ресурсите за социална интеграция на семейството като цяло и на индивидуалното развитие на неговите членове.
- **Деца в специализирани институции.** Децата, отделени от своите семейства, са една от най-уязвимите групи в обществото. Стратегията предвижда комплекс от услуги за извеждане на децата от институциите чрез подкрепа за тяхната реинтеграция в биологичните и разширени семейства, осиновяване, отглеждане в семейна среда на приемни родители или (в краен случай) отглеждане в резидентни услуги, които са близки до семейната среда. За преодоляване на ефектите от институционализацията се предвиждат услуги по рехабилитация и развитие на социални умения.

- **Деца необхванати, отпаднали и в риск от отпадане от училище.** Отпадането от училище и липсата на образование е един от най-сериозните фактори за попадане в ситуация на множество рискове – бедност, противоправно поведение, насилие, зависимост и др. Стратегията предвижда комплекси интервенции между социалната и образователната сфера насочени към подобряване на тяхното взаимодействие, развиване на приятелска за децата образователна среда, преодоляване на социалните затруднения за посещаване на училище.
- **Деца и възрастни с увреждания.** Хората с увреждания изпитват затруднения в своята социална интеграция поради непригодеността на средата за тях – архитектурна, социална, обществени нагласи, образователна система, условия за труд. Липсата на подкрепа за семействата им води до настаняването на значителен брой хора с увреждания в специализирани институции. Услугите и мерките за тези групи ще целят подкрепа за развитие на техните умения и способности и промяна на средата по посока на създаване на условия за интеграцията им.
- **Възрастни хора в институции.** Качеството на грижа в институциите за възрастни хора рядко съответства на съвременните стандарти. Стратегията предвижда подобряване качеството на грижа в техни институции, така че средата и начина на организация да е близък до домашния и да дава възможност за достоен живот на възрастните хора.
- **Самотни стари хора.** Последните демографски тенденции в областта показват значителен дял на самотни стари хора, голяма част от които живеят в отдалечени населени места. Те изпитват затруднения в своето ежедневно обслужване, достъпа до здравеопазване и участието в социални мрежи. Услугите за самотните стари хора ще включват подкрепа в тяхното ежедневие за задържането им в обичайната им среда и посрещане на основните им нужди.

3.4 Цели

3.4.1 Общи и специфични цели

За осъществяването на визията на Областната стратегия, във всяко от избраните приоритетни направления са набелязани общи и специфични цели и задачи:

Направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолацията

Обща цел 1.: Да се подобри грижата за децата в семейството, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори, водещи до социално изключване и изолация, чрез:

- **Специфична цел 1.1.** Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство и отглеждането им в семейна среда.
- **Специфична цел 1.2.** Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството.
- **Специфична цел 1.3** Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата.
- **Специфична цел 1.4.** Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.
- **Специфична цел 1.5.** Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда чрез разкриване на услуги и грижа в общността.
- **Специфична цел 1.6.** Създаване на условия за реинтеграция на уязвими лица, групи и общности в риск.

- **Специфична цел 1.7.** Да се подобри качеството на живота на старите хора във всички населени места в областта чрез развиване на широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот в семейна и домашна среда.

Направление 2: Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа

Обща цел 2.: Затваряне на входа към СИ, с цел да се постигне максимално намаляване на хората, настанени в специализирани институции, чрез:

- **Специфична цел 2.1.** Да се трансформират и закрийт специализираните институции за деца.
- **Специфична цел 2.2.** Да се развият алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда, близка до семейната, за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.
- **Специфична цел 2.3** Да се развие алтернативна резидентна грижа от семеен тип за хората с увреждания, настанени в специализирани институции.
- **Специфична цел 2.4.** Да се осигури достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда близка до домашната.

Общите и специфични цели във функционалните приоритетни направления на Областната стратегия включват:

Направление 3: Развитие на капацитет за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги

Обща цел 3: Да се гарантира качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на областно и общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги, чрез постигане на следните специфични цели:

- Да се създаде Регионален ресурсен център за развитие на човешките ресурси в област Ямбол;
- Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на областно и общинско ниво за прилагане на интегрирана грижа и политики към хора и групи в неравностойно положение;
- Да се осигури подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти.

Направление 4: Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги

Обща цел 4. Повишаване на ефикасността на услугите и осигуряване на равни възможности на достъп на ползвателите до тях чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество, чрез:

- Стимулиране и развиване на междуобщинското партньорство в социалните услуги.
- Утвърждаване на ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и развитие на смесени услуги;
- Развиване на публично-частни партньорства в областта на социалните услуги.

3.5 Ключови индикатори за постиженията на Стратегията в област Ямбол

Постигането на набелязаните дългосрочни и конкретни цели в рамките на следващите шест години ще създаде условия за устойчиво подобряване на качеството на живота и жизнения стандарт на рисковите групи и общностите в неравностойно положение. Качествената промяна в ситуацията ще бъде измервана чрез система от качествени и количествени индикатори за напредъка в решаването на идентифицираните проблеми и в модернизирането на системата от социални услуги в област Ямбол.

Основните индикатори за промяната в системата на социалните услуги в област Ямбол, постигната в рамките на областната стратегия, са:

- Промяна в съотношението между предоставяните типове социални услуги за деца чрез увеличаване на дела на услугите в общността и намаляване на услугите от резидентен тип;
- Увеличена степен на териториално обхващане на рисковите общности и индивиди чрез развитие на мобилни услуги за нуждаещи се хора и пръснати рискови групи от изолирани населени места върху 70% от територията на област Ямбол;
- Намален капацитет 2 (от 2) специализирани институции за деца в област Ямбол ДДЛРГ и ДМСГД .
- Намаляване на броя на изоставените деца с 20% годишно;
- Работещ Регионален ресурсен център за развитие на човешките ресурси в област Ямбол.
- Повишен капацитет за управление на СУ на поне 25 представители на администрацията, дирекции социално подпомагане и поне 50 души персонал на доставчиците на услуги в област Ямбол;
- Осъществени поне 3 междуобщински социални услуги, обхващащи потребители от повече от 1 община;

Ключовите качествени индикатори за успеха на осъществената интервенция по отношение на постигнатата промяна в ситуацията в област Ямбол и ползите за рисковите групи в резултат от шестте години изпълнение на Стратегията са:

- Осигурена подкрепа за поне 20% от уязвимите семейства и деца в област Ямбол;
- Предотвратена институционализация на 90% от децата в риск от изоставяне чрез реинтеграция в семейството, настаняване при близки и роднини, приемна грижа, осиновяване;
- Намаление с 90% на броя на децата, отглеждани в специализирани институции в и извън област Ямбол;
- Намаление с 80% на отпадналите от училище деца;
- Създаден капацитет за обхващане на поне 30% от децата с увреждания в област Ямбол в услуги за медицинска и социална рехабилитация и/или в различни форми на заместваща, дневна грижа;
- Подобрени условия за самостоятелен живот в домашна среда на 20% от хората с увреждания – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент;
- Осигурени услуги, подкрепа и грижи в домашна среда за поне 25% от старите хора в област Ямбол с приоритетно обхващане на самотноживеещите в изолирани населени места извън общинските центрове;
- Развити и работещи поне 3 нови за област Ямбол услуги за деца и семейства, функциониращи на областно ниво (като приемна грижа, звено “майка и бебе”, ранна превенция на изоставянето).

- Предотвратена преждевременна институционализация на най-малко 80-90 самотно живеещи стари хора чрез развитите услуги за грижа в домашна среда (с мобилен компонент).

4 Интервенция – социални услуги и мерки

Планираната интервенция очертава общата картина на развитието на мрежа от социални услуги на две нива – областно и общинско за периода от 2011 до 2015 година. В плана се конкретизират приоритетите на областно и общинско ниво, както и видовете услуги, които ще се развиват в област Ямбол. Стратегията обхваща:

- Развитие и усъвършенстване на **съществуващите социални услуги** през следващите 5 години (2011 – 2015);
- Разкриване на **нови и иновативни социални услуги** за изведените приоритетни цели групи;
- Инициране на **междусекторни „смесени“ иновативни услуги** и програми;
- Успоредно развитие на **политики и мерки за социално включване** в свързани сектори (образование, здравеопазване, заетост, жилищна среда), чрез които се решават конкретни проблеми на рисковите групи и/или се създават условия за ефективно функциониране на социалните услуги.

Към всяко направление са описани услугите и мерките, като се правят препратки и уточнения в случаите, при които една социална услуга изпълнява дейности, отнасящи се до две или повече направления или специфична цел. Социалните услуги и дейности се разглеждат като система от услуги, които си взаимодействат и допълват, за да се постигне ефект и реална полза за обхванатите цели групи.

4.1 Направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното включване и изолация

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори, водещи до социално изключване и изолация чрез:

Специфична цел 1.1. Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство и отглеждането им в семейна среда, чрез:

- Мярка 1.1.1. Комплексна програма за ранна превенция на изоставянето и задържане на новородените деца в биологичното семейство;
- Мярка 1.1.2. Развитие на мрежа от ЦОП за обхващане на децата и семействата в риск в област Ямбол;
- Мярка 1.1.3. Осигуряване на грижа при близки и роднини за деца в риск от изоставяне и negliжирани деца, лишени от родителска грижа;
- Мярка 1.1.4. Услуги в подкрепа на осиновяването;
- Мярка 1.1.5. Развитие на Приемната грижа в област Ямбол като превенция на институционализацията на децата;
- Мярка 1.1.6. Общински и областни програми и мерки за здравна профилактика и семейно планиране;

- Мярка 1.1.7. Общински и областни програми/мерки за подкрепа на уязвими семейства за създаване на условия за задържане на детето в семейството.
- Мярка 1.1.8. Развиване на услуги за подкрепа на ранното детско развитие и социално включване на семействата от високо рискови общности

Мярка 1.1.1. Комплексна програма за ранна превенция на изоставянето и задържане на новородените деца в биологичното семейство чрез:

- Създаване на „Звено майка и бебе” в гр.Ямбол
- създаване на Център за ранна интервенция в гр.Ямбол
- Създаване на Комплексен център за социални услуги в гр.Ямбол(Обединява ЦСРИ,ДЦДУ,ЦНСТ деца с увреждания и ЦНСТ за възрастни с увреждания,ДЦСХ, ДСП)
- Създаване на Комплекс за социални услуги за деца и семейства (обединява ЦОП, Консултативен кабинет, Кабинет по семейно планиране,Горещ телефон) в гр.Елхово

Дейностите целят „затваряне на входа” към специализираните институции (СИ). За да се предотврати изоставянето на новородени деца на ниво родилен дом е необходимо работата по превенция да започне преди раждането на детето - успехът на превенцията зависи от ранната навременна намеса и продължителността на социалната работа с бъдещата майка, нейното семейство и близко обкръжение.

Дейност 1.1.1.1 Създаване на „Звено майка и бебе” в гр.Ямбол, с териториален обхват област Ямбол.Услугата ще е в подкрепа на бременни жени и майки в риск да изоставят децата си. Дейностите ще обхващат насърчаване на родителска привързаност, подпомагане на младите майки чрез социално, психологическо и юридическо консултиране за срок от 6 месеца.

Дейност 1.1.1.2. Създаване на Център за ранна превенция гр.Ямбол, който ще работи на областно ниво.

По своя характер това е смесена междусекторна услуга в социалната и здравната сфера. Дейностите ще бъдат изпълнявани съвместно от ЦОП, ОЗД, родилно отделение в гр.Ямбол, с подкрепата на личните лекари и здравните медиатори и други социални услуги в общността като семейно планиране за намаляване на случаите на непланирана бременност, ранно регистриране на бременността за бременни жени, за които има риск да изоставят детето си или изоставяне на дете с увреждане.

Обхватът на дейностите за ранна превенция изисква смесен екип от специалисти – здравни и социални работници, юристи, психолози, трудотерапевти и други, включване на социален работник, който да работи на място в болницата като консултант по кърмене и отглеждане на бебе към родилно отделение (с назначение като член на екипа към ЦОП-Ямбол или към болницата). Дейностите включват:

- Предоставяне на информация, социални и психологически консултации, правна подкрепа, посредничество за решаване на социални проблеми и/или насочване към други социални услуги за младите майки в риск да изоставят детето си;
- Организация на мрежа за активно издирване на семейства и обхващане на рисковите бъдещи майки от всички общини в програмата за ранна превенция, със специално внимание към мобилната работа във високо рискови общности за установяване, регистриране и проследяване на бременността и – при риск от изоставяне – предоставяне на социални дейности и консултиране на място за предотвратяване на изоставянето на детето.
- Подкрепа и пряка работа от здравните медиатори в обособени ромски квартали за работа с рискови бъдещи бременни майки. Здравните медиатори за високорисковите общности ще се включат също в работата по превенция на изоставянето на деца от ромската общност – както новородени, така и деца на по-късна възраст.

- Подкрепа на бременни жени за по-лесна бременност, раждане и удовлетворяване на първите нужди на бебето – емоционални и материални;
- Подкрепа за майките и семействата на новородени деца с увреждания - ще бъдат включени социални работници и/или психолози, със специална подготовка и умения за работа с родители на деца с увреждания.
- Съобщаване за увреждането: дейността се извършва на ниво родилен дом веднага след раждането.
- Посещения на майката и бебето в родилен дом от кинезитерапевт, психолог и друг подходящ специалист от Центъра за ранна интервенция, които да покажат на родителите основни похвати в грижата за тяхното бебе.
- Посещения на Центъра за ранна интервенция от родителите заедно с бебето 2-3 пъти седмично.
- Регулярно посещение на екипа в домовете на семействата с цел наблюдение на грижите и подкрепа развитието на умения за грижа към детето.

Дейност 1.1.1.3. Назначаване на двама здравни медиатори за с.Лозенец и с.Зимница, община Стралджа, работещи със социално слаби и лица от етническите малцинства за осигуряване на връзка между лицата и личните лекари, Отдел „Защита на детето, и Дирекция „Социално подпомагане”(общ брой планирани ползватели за 2011 г.- 120).

Дейност 1.1.1.4. Създаване на Комплексен център за социални услуги в гр.Ямбол(Обединява ЦСРИ, ДЦДУ, ЦНСТ деца с увреждания и ЦНСТ за възрастни с увреждания,ДЦСХ,ДСП,).Сградата, в която центърът ще се помещава е в процес на завършване на основен ремонт по проект.

Дейност 1.1.1.5. Създаване на Комплекс за социални услуги за деца и семейства (обединява, ЦОП, Мобилна социална работа, Кабинет по семейно планиране, Консултативен кабинет, Горещ телефон) в гр.Елхово, с капацитет за всички услуги 250 деца и семейства риск. Отделните социални услуги, които влизат в КСУДС са описани по-долу към съответните специфични цели и мерки.

Дейностите в КСУДС Елхово са насочени към осъществяване на превантивна и социална работа с деца в риск и техните семейства. Той е звено за сътрудничество между институциите, имащи отношение по превенция на противообществените прояви на деца, както и тяхната закрила.

- Стимулиране процеса на социализацията на децата в риск, образователна подкрепа и мотивиране на желанието им за посещаване на училище, специализирана подготовка за започване или връщане в училище;
- Обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция, семейно планиране и подкрепа , оздравяване на семейната среда и обучение на родителите;
- Логопедична работа с деца;
- Закрила на деца жертви на малтретиране, насилие и negliжиране и дейности за подобряване на обществените нагласи спрямо деца с увреждания и деца в риск;
- Дейности за подобряване обществените нагласи спрямо деца с увреждания и деца в риск;
- Посещения на семейства, с цел развиване на родителски капацитет;
- Създаване на мрежа за обхващане на рискови бъдещи майки, с цел предотвратяване изоставяне на дете с увреждане;
- Консултиране и подкрепа за деца с отклоняващо се поведение.

Мярка 1.1.2. Развитие на мрежа от ЦОП за обхващане на децата и семействата в риск в област Ямбол

Областната стратегия предвижда утвърждаване на дейностите във вече съществуващия Център за обществена подкрепа в община Ямбол и ЦОП община Стралджа, разширяване на дейността на ЦОП Ямбол, чрез два филиала, които да обслужват и селата от община Тунджа, както и създаване на ЦОП към КСУДС в община Елхово.

Преките дейности на ЦОП включват разнообразни услуги за превенция на изоставянето на деца на ранна и по-късна възраст, превенция на отклоняващото се поведение, насилието, подкрепа и консултиране на рисковите групи – деца и семейства. В съответствие с широкия спектър на съдържанието на тази социална услуга, планираните ЦОП ще осъществяват разнообразни дейности за развиване на родителския капацитет и уменията за отговорно родителство, училище за родители, подкрепа за деца и семейства с рисково поведение и пр., както и социална работа в подкрепа на процеса на деинституционализация и закриване на специализираните институции за деца. Подкрепата за рисковите групи – за децата и техните семейства се осъществяват не само в сградата на ЦОП, но и в дома на уязвимите семейства. Освен това Центровете за обществена подкрепа имат и мобилен компонент, с който се осигуряват възможности за посещение в дома на семейства в риск, живеещи в изолирани населени места извън общинските центрове.

Дейност 1.1.2.1. Продължение на дейностите на ЦОП Ямбол

Фокусът на дейностите на ЦОП Ямбол (капацитет 50 през 2010 и планиран капацитет 75 за 2011 г.) е подкрепата за семейства с деца в риск, достъп до образование, превенция и закрила на деца в риск и др. Необходимо е паралелно да се развиват и услуги в подкрепа на деинституционализацията и реинтеграция за осигуряване на семейна среда за деца от СИ и младежи от общината, приемна грижа на подкрепа на родители, кандидат-осиноводители и осиноводители, консултиране и обучения за добро родителство (училище за родители). Постепенно разширяване на капацитета и на териториалния обхват на съществуващия ЦОП - Ямбол – до 100 места след 2013 г. за обхващане на децата и семействата в риск от цялата община Ямбол чрез мобилен екип / услуги.

Дейност 1.1.2.2. Постепенно разширяване на териториалния обхват на съществуващия ЦОП – Ямбол към обхващане на децата и семействата в риск чрез разширяване на дейността му за да обслужва община Тунджа чрез 2 филиала в с.Скалица и в с.Тенево и двата с капацитет от по 15 места. Новите дейности може да се реализират след разширяване на екипа и осигуряване на държавно финансиране като държавно-делегирана дейност.

Дейност 1.1.2.3. Разкриване на нов ЦОП–Елхово през 2013 с капацитет 30 места. Планираните нови услуги ще се управляват от община Елхово, но ще обслужват потребители от община Болярово в ЦОП Елхово.

Дейност 1.1.2.4. Стартиране дейността на ЦОП Стралджа, считано от 01.10.2010 г.с капацитет от 15 места

ЦОП Стралджа се управлява от община Стралджа и ще обслужва потребители от същата община. ЦОП ще извършват следните услуги: семейно консултиране, подкрепа и развитие на родителски умения, превенция на насилието и negliжирането, семейно планиране, приемна грижа, осиновяване, превенция на отпадането от училище, превенция на отклоняващо се поведение и работа с деца с отклоняващо се поведение.

Мярка 1.1.3. Осигуряване на грижа при близки и роднини за деца в риск от изоставяне и negliжирани деца, лишени от родителска грижа

Дейност 1.1.3.1. Съвместни дейности на ОЗД и ЦОП за настаняване в семейства на близки и роднини на деца от СИ, изоставени деца и на деца в риск от изоставяне.

Дейност 1.1.3.2. Оказване на продължаваща подкрепа от ОЗД и ЦОП за семействата на близки и роднини, в които са настанени деца, лишени от родителска грижа – консултации, посредничество и съдействие.

Мярка 1.1.4. Услуги в подкрепа на осиновяването

Дейност 1.1.4.1. Съвместни подкрепящи услуги между ЦОП и ОЗД при осиновяването на деца, като се планира част от дейностите на ОЗД да се насочат към центъра – обучение на кандидат – осиновителите, наблюдение и подкрепа на осиновителите в следосиновителния период, Услугите ще са насочени към:

- консултиране, информиране;
- мотивиране и обучение за кандидат-осиновители,
- подкрепа в следосиновителния период.

Мярка 1.1.5. Развитие на Приемната грижа в област Ямбол като превенция на институционализацията на децата

Услугата приемна грижа ще се развива на областно и общинско ниво в област Ямбол с цел сключване на договор с 10 приемни семейства (професионални и/или доброволни) средногодишно, считано от 2011 г., или 40 приемни семейства за целия период на Стратегията. В резултат се очаква в приемните семейства да се отглеждат около 60 деца към края на Стратегията.

Дейност 1.1.5.1. Развитие на дейности по приемна грижа в съществуващите и бъдещите ЦОП в общините от областта.

- информационни кампании, обучение, подбор и наемане на приемни родители, наблюдение и подкрепа за приемните родители и приемните деца, възстановяване и/или поддържане на връзки със семейството;
- методическа помощ и подкрепа на персонала на ЦОП, ОЗД в малките общини, както и на местни неправителствени организации, които работят по приемна грижа на общинско ниво; обучение на общинските комисии за детето по приемна грижа и други свързани с развиване и предоставяне на социалната услуга "Приемна грижа".

Дейност 1.1.5.2. В рамките на приемната грижа - създаване на алтернативни форми за краткосрочна грижа за изоставени деца (новородени и по-големи) с настаняване по спешност като превенция на настаняването в СИ. Определяне на 3-5 професионални приемни семейства в областта за спешно, краткосрочно настаняване на изоставени деца – новородени и на по-късна възраст – за периода на процедурите по осиновяване, или за намиране на решение за грижата за детето (настаняване при близки и роднини, приемна грижа или ЦНСТ). Координация от ЦОП, заедно с ОЗД.

Мярка 1.1.6. Общински и областни програми/мерки за здравна профилактика и семейно планиране

Дейност 1.1.6.1. Прилагане на цялостна програма за здравна профилактика на майчинството и бременността, насочена към нежелана и рискова бременност във всички общини на област Ямбол.

Целта на програмата е да подобри здравната профилактика за всички бъдещи майки в съответствие с националните приоритети. Целевите мерки в сферата на здравеопазването на общинско и областно ниво трябва да обхванат всички бъдещи майки в област Ямбол чрез здравна профилактика и задължителна пренатална диагностика на риска от увреждане. При изпълнението на тези мерки, личните лекари, женската консултация и акушерките ще идентифицират случаи на потенциален риск от изоставяне на дете и да насочват към програмата Ранна превенция и ОЗД.

Дейност 1.1.6.2. Здравно-социални програми за семейно планиране – информиране и консултиране, обучения. Програмите ще се изпълняват от НПО, здравни институции, училища и

ще включват здравно-социални консултации за майки и семейства в риск, здравна просвета сред подрастващите за намаляване на нежеланите и рисковите бременности.

Мярка 1.1.7. Общински и областни програми/мерки за целева подкрепа на уязвими семейства за създаване на условия за задържане на детето в семейството

Дейност 1.1.7.1. Подкрепа за жилище, включително разработване и реализация на общински програми/инициативи за социални жилища.

Дейност 1.1.7.2. Посредничество и информиране за осигуряване на достъп до заетост, осъществявано от действащите социални услуги и с подкрепата на ДБТ.

Мярка 1.1.8. Развиване на услуги за подкрепа на ранното детско развитие и социално включване на семействата от високо рискови общности

Планираните услуги по тази мярка ще бъдат представени като проектни предложения от общините по проект "Социално включване" на Световна банка и МТСП.

Дейност 1.1.8.1. Проучване на възможностите за създаване на Център за развитие на общности в гр.Ямбол след 2011 г. или изграждане по проект Социално включване, с прогнозен брой потребители 100.

Дейност 1.1.8.2. Създаване на центрове и услуги за ранно детско развитие и развитие на общности в община Тунджа-с.Кукорево с капацитет от 70 места, с.Дражево с капацитет от 70 места, с.Хаджидимитрово с капацитет от 70 места и с.Веселиново, който ще обхваща и с.Завой с капацитет 80 места, по проект „Социално включване”.

Осигуряване подкрепа за развитие на деца и семейства с малки деца в риск, живеещи в компактни ромски квартали, чрез директна работа в общността и с институциите, и чрез посредничество за достъп до услуги.

Дейност 1.1.8.3. Създаване на Център за развитие на общности в гр.Елхово след проучване на възможностите по проект „Социално включване” през 2011-2012 г., с прогнозен брой потребители 80.

Дейност 1.1.8.4. Създаване на Обществен център за деца и семейства в община Стралджа по проект „Социално включване” след 2011 г. с планиран брой потребители 100.

Специфична цел 1.2. Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството, чрез:

- Мярка 1.2.1. Развиване на ЦСРИ за осигуряване на качествена здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства;
- Мярка 1.2.2. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова грижа, и заместваща грижа за децата с увреждания, отглеждани в семейна среда;
- Мярка 1.2.3. Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството.

Мярка 1.2.1. Развиване на ЦСРИ за осигуряване на качествена здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства

Създаването на ЦСРИ за деца ще подобри условията за предоставяне на адекватни здравни грижи, рехабилитация и интеграция на децата с увреждания, отглеждани в семейна среда; ще осигури подкрепа на техните родители и близки чрез индивидуални и групови консултации (социални, здравни, правни, психологически) и обучение на родителите, семействата и близките

за подобряване на уменията им за грижа за децата с увреждания в семейна среда. Там, където е необходимо, услугата ще има мобилен компонент, като в мобилните екипи могат да се включват различни специалисти (логопед, психолог, рехабилитатор, социален работник, медицинско лице, специален педагог и др.), за да предоставят на място някои рехабилитационни услуги за децата и хората с увреждания, консултиране и обучение на семействата и близките на децата и младежите с увреждания.

Дейност 1.2.1.1. Продължение на дейностите на ЦСРИ – Ямбол (капацитет 30) с фокус рехабилитация и подкрепа, консултиране на родителите. Разширяване на капацитета и дейността, чрез мобилност за предоставяне на услуги за деца и младежи с увреждания от прилежащите села - тяхната интеграция, подкрепа за семействата им, медицинска и социална рехабилитация. Разширяване на капацитета до 2015 г до 50 места.

Дейност 1.2.1.2. Продължение на дейностите на ЦСРИ „Света Марина”– гр.Елхово (капацитет 35) с мобилен екип за покриване на клиенти на територията на общината. Центърът ще обслужва деца с увреждания и възрастни от общината и ще предоставя подкрепящи услуги на семействата, които се грижат за увредени деца. Разширяване на капацитета до 2015 г до 40 места.

Дейност 1.2.1.3. Продължение на дейностите на ЦСРИ-Стралджа за деца и възрастни с капацитет от 50 места.

Дейност 1.2.1.4. Изграждане на ЦСРИ –Елхово след 2012 г. (капацитет 35) за лица с увреждания и техните семейства.

Дейност 1.2.1.5. Изграждане на ЦСРИ –Стралджа след 2012 г. (капацитет 30) за обслужване на деца с увреждания и техните семейства.

Дейност 1.2.1.6. Изграждане на ЦСРИ – с.Болярско, община Тунджа по проект през 2012 г.(капацитет 20).Услугата ще се предоставя на деца и лица с увреждания.

Дейност 1.2.1.7. Изграждане на ЦСРИ – с.Победа, община Тунджа, през 2012 г.(капацитет 20) чрез публично-частно партньорство. Услугата ще се предоставя на деца и лица с увреждания.

Дейност 1.2.1.8. Създаване на Център за ранна интервенция за деца с увреждания, включително ранна диагностика на заболяването/увреждането в сградата на ДМСГД или до родилно отделение. Развитието на медико-социалните услуги/мерки за ранна диагностика на децата с увреждания и/или със здравословни проблеми и осигуряването на навременно лечение и рехабилитация е важно както за превенцията на изоставянето, така и за подобряване на грижите и възможностите им за възстановяване. Услугите могат да се развият на мястото на намаления капацитет на ДМСГД, съобразно плана за трансформиране и поетапно закриване на ДМСГД (след 2013-2014 год.). Формата на дейността е специализиран кабинет в сградата или дейност на едно ЦСРИ към ДМСГД, осигуряващи координация между специалисти-лекари от различни профили (разширен екип към родилно отделение и специалисти от други болници) с почасов ангажимент за консултации при повикване. Специфични здравни грижи/мерки според конкретния случай ще обхванат новородените, по-големите деца и младежите веднага след проява на заболяването или след инцидента.

Мярка 1.2.2. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова грижа и заместваща грижа за децата с увреждания, отглеждани в семейна среда.

Дейностите по тази мярка включват:

- развитие на дневни центрове като самостоятелна услуга или дневна грижа като част от ЦСРИ, при което да се спазват принципите на гъвкавост на услугите и съответствие с конкретните индивидуални потребности на децата и семействата, както за социализацията на децата с увреждания, така и за осигуряването на възможност за техните родители да работят;
- интеграция на деца с увреждания в масови ясли и детски градини - включително тяхното адаптиране, осигуряване на транспорт, както и да се анализират възможностите за

алтернативна услуга в детска градина за почасово гледане на деца с увреждания. Възможно е, с тези дейности да се ангажират местни доброволци.

Дейност 1.2.2.1. Продължаване на дейността на Дневния център за деца с увреждания “Каритас” – Ямбол (с капацитет 30 места) и прогнозен капацитет от 50 места до 2015 г.

Цялостно обслужване на децата(на възраст от 2 до 18 години) през деня, свързано с предоставяне на храна, специализиран транспорт, задоволяване на ежедневните, здравни и рехабилитационни потребности. Предоставяне на услуга мобилна работа, свързана със семейно консултиране и предоставяне на услуги на деца с увреждания в естествена среда. Цялостно обслужване на децата през деня, свързано с предоставяне на храна, специализиран транспорт, задоволяване на ежедневните, здравни и рехабилитационни потребности, организация на свободното време, арттерапия и музикотерапия.

Дейност 1.2.2.2 Продължаване дейността на Дневен център за хора с увреждания, обслужващ пълнолетни лица с увреждания от 18-35 години (услугата се предоставя в сградата, където се помещава Дневния център за деца с увреждания “Каритас” – Ямбол.Капацитета на ДЦХУ е 30 места и разширяването му до 40 места до 2015 г.ДЦХУ е налична от 2000г.-НПО СИЦ Каритас София.

Дейност 1.2.2.3. Подготовка и създаване на условия за дневна грижа за деца с увреждания в рамките на съществуващите и новите ЦСРИ.

Дейност 1.2.2.4. Провеждане на целенасочена общинска политика за интеграция на деца с увреждания в масови ясли и детски градини.

Мярка 1.2.3. Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството

По данни от Дирекциите социално подпомагане в област Ямбол има 318 деца с увреждания, отглеждани в семействата си.

Дейност 1.2.3.1. Разширяване на програмите, които предлагат домашни грижи - Личен асистент, Социален асистент и Домашен помощник за деца с увреждания.

Дейност 1.2.3.2. Осигуряване на помощни средства чрез ДСП по Закона за хората с увреждания. Разкритите социални услуги в общността за деца и възрастни ще предоставят информация, консултиране, съвети за права, процедури и посредничество за получаване на техническите помощни средства от хората с увреждания, подкрепа и специализирани обучения.

Специфична цел 1.3. Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисковото поведение и negliжиране на децата, чрез:

- Мярка 1.3.1. Развиване на услуги в общността за подобряване на родителския капацитет и за превенция на negliжирането на децата, отглеждани в семейна среда;
- Мярка 1.3.2. Програми за превенция на рисковото поведение при деца и младежи;
- Мярка 1.3.3. Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите.

Мярка 1.3.1. Развиване на услуги в общността за подобряване на родителския капацитет и за превенция на negliжирането на децата, отглеждани в семейна среда

Планираните дейности и услуги ще подобрят родителската грижа и ще спомогнат за ограничаване на negliжирането на децата в семейната среда. Изграждането на умения за добро родителство въздейства за създаване на условия и благоприятна семейна среда за максимално развитие на техните възможности.

Дейност 1.3.1.1. Услуги в рамките на ЦОП за развитие на родителските умения. Подкрепата за семейства с деца в риск за превенция на изоставянето и negliжирането на деца, отглеждани в семейна среда включва:

- Посредничество, информиране, социални, правни, психологически консултации за уязвими семейства с деца;
- Училище за родители и обучения за добро родителство;
- Повишаване на чувствителността – промяна на нагласите и уменията на родителите за стимулиране на ранното детско развитие.

Дейност 1.3.1.2. Включване на училището и гражданските организации за подобряване на грижата за децата в семейството. Инициране и изпълнение на дейности в училище за консултиране, развитие на родителския капацитет и уменията за отговорно родителство.

Мярка 1.3.2. Програми за превенция на рисково поведение при деца и младежи

Дейност 1.3.2.1. Образователни програми и кампании в училище и/или в рамките на ЦОП за превенция на рисково поведение (агресия; насилие; отклоняващо се поведение; рисково поведение на деца и младежи); провеждане на здравна и социална просвета против зависимостите; лекции и дискусии в часа на класа; организиране на хепънинги; междуучилищни прояви и инициативи на общинско и областно ниво.

Дейност 1.3.2.2. Последващо развитие на превантивните дейности, подкрепящи деца и младежи, както и техните семейства.

- Продължаване на работата на сдружение „Заедно срещу дрогата” по програмата за „Превенция и контрол на употребяващи наркотици”
- Превантивна дейност по проблемите на ХИВ/СПИН, туберкулоза

Мярка 1.3.3. Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите

Услугите са фокусирани върху подкрепата за преодоляване на проблемите, свързани с отклоняващото се поведение чрез директна работа с децата - консултиране и подкрепа за деца с отклоняващо се поведение и за семействата им. Планира се организирането на извънкласни занимания и дейности за деца с девиантно поведение – спорт, клубове по интереси и др.; образователни програми за правата и задълженията на гражданите и санкциите при нарушаването им.

Дейност 1.3.3.1. Съвместни дейности на Местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН) и обществените възпитатели в общините, заедно с ОЗД в подкрепа на деца с рисково поведение и жертви на насилие.

Дейност 1.3.3.2. В процес на откриване е Консултативен кабинет към МКБППМН – община Стралджа за деца от 6 до 18 г.с капацитет до 2015 г от 30 потребители.

Дейност 1.3.3.3. Създаване на Консултативен кабинет към МКБППМН – община Болярово за деца от 8 до 18 г. с капацитет до 2015 г от 12 потребители.

Дейност 1.3.3.4. Съвместни дейности на ЦОП и ОЗД – за подкрепа за деца, жертви на насилие, трафик и зависимости, както и специализирани програми за работа с деца извършители на противообществени прояви, насилие, рисково поведение.

Дейност 1.3.3.5. Създаване на Кризисен център за деца и лица пострадали от насилие, трафик или друга форма на експлоатация в гр.Ямбол с капацитет от 10 места. Комплекс от социални услуги, насочени към оказване на индивидуална подкрепа, задоволяване на ежедневни потребности и правно консултиране или социално – психологическа подкрепа, включително чрез мобилни екипи за кризисна интервенция. Срокът на ползване на услугата е до 6 месеца.

Дейност 1.3.3.6. Създаване на Център за временно настаняване (Приют) за бездомни пълнолетни лица в община Тунджа (капацитет 8 места). Услугата осигурява краткосрочен подслон, храна, хигиена и пр. за лица останали в безпомощно състояние, консултации – психологични, социални, здравни. Приютът предоставя подкрепа и посредничество при издаване на документи или насочване към други услуги – предимно социални и здравни.

Специфична цел 1.4. Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование, чрез:

- Мярка 1.4.1. Гарантиране на задължителното предучилищно образование за всички деца в област Ямбол;
- Мярка 1.4.2. Програми за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи;
- Мярка 1.4.3. Осигуряване на качествено и интегрирано образование за децата с увреждания;
- Мярка 1.4.4. Целенасочена политика за приобщаване на родителите и общността в образователно-възпитателния процес на техните деца.

Интегрирането на децата в риск в образователната система е ключов компонент от превенцията на negliжирането на децата, инструмент за развитието на техните възможности и за формирането на условия за самостоятелен живот в бъдеще. В предвидените мерки и дейности за постигане на тази специфична цел е разписана необходимата подкрепа и принос на социалните услуги за подобряване на достъпа на децата в риск до качествено образование. Тези мерки ще се осъществяват съвместно и в тясно взаимодействие между различните държавни институции, ведомства и организации, които работят в социалната и образователната сфера. Хоризонталните програми и мерки в сферата на образованието се инициират и осъществяват предимно от училищата и детските градини, НПО, действащите училищни настоятелства, читалища, инициативни групи на родителите и местните общности, с подкрепата на общините и РИО-Ямбол.

Предвидените мерки са в съответствие с духа на националните и областните приоритети за интегрирано образование, допълват и конкретизират планираните инициативи в тази сфера. Тук не става въпрос за подмяна на функциите, а за допълване на ролите и приноса на различните участници в процеса на подобряване на образователното ниво на децата в риск. Предоставянето на качествени образователни услуги естествено се очаква от образователната система – училища, детски градини, направлявани и подкрепяни от структурите на МОМН. Социалните услуги (като ЦОП, центрове за ранно детско развитие и др. иновативни услуги) не могат да компенсират образователните дефицити в знанията на отпадналите деца, но те могат да поемат ангажмента да върнат детето в училищната среда като подкрепят детето и семейството и работят за развиване на родителския капацитет и социалните умения на децата и семействата. От своя страна, за да успеят да задържат в училище децата в риск от отпадане и децата, реинтегрирани в училище, социалните услуги ще разчитат на училището да осигури интегрираща училищна среда за децата и да работи за включването на родителите в образователно-възпитателния процес.

Мярка 1.4.1. Гарантиране на задължителното предучилищно образование за всички деца в област Ямбол

Дейност 1.4.1.1. Обхващане на всички деца в предучилищно образование от 5-годишна възраст чрез:

- издирване на всички подлежащи деца и записване в предучилищна подготовка – изпълнява се от учителите, с подкрепата на общините, ОЗД, социалните работници, НПО;

- разкриване на достатъчен брой подготвителни класове в училище и/или предучилищни групи в детските градини;
- срещи и посещения по домовете за информиране и мотивиране на родителите.

Дейност 1.4.1.2. Целеви мерки за назначаване на помощници на учителя, особено в общинските училища със смесен етнически състав (с допълваща целева подкрепа от общините).

Мярка 1.4.2. Програми за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи.

Дейност 1.4.2.1. Развитие на смесени образователно-социални услуги в ЦОП за превенция на отпадането и задържане на децата в училище. Изграждане на партньорство и взаимодействие между социалните услуги, от една страна, и организациите, ангажирани с образованието (училищата, НПО, и пр.), от друга страна, за образователна интеграция и реинтеграция на децата.

Дейност 1.4.2.2. Хоризонтални мерки за подобряване на привлекателността на училището, които обхващат всички деца и млади хора в училище и осигуряват:

- Инициране и изпълнение на програми и инициативи за повишаване на интереса към учене, включване на децата и младежите в живота на училището, в т.ч. и при вземане на решения, отнасящи се до децата;
- Извънкласни и извънучилищни дейности за мотивация на децата и техните родители - включване на децата в извънучилищни занимания в рамките на учебната година (ателиета по интереси, школи по изкуства, спортни състезания); осмисляне на свободното време на децата и младежите;
- Обучения на учителите и препоръки за промяна на практиката на преподаване на учителите и включване на интерактивни методи.

Дейност 1.4.2.3. Развитие на образователно-социални услуги за връщане в училище на отпадналите от училище деца, които се изпълняват от ЦОП, НПО, училища, училищни настоятелства, читалища в тясно сътрудничество с ОЗД и общински администрации, включващи:

- Посещения на място и срещи за издирване на отпадналите деца;
- Срещи, консултации, инициативи за мотивиране на децата и техните родители;
- Организиране на консултации, занимални и помощ от учителите за наваксване на учебния материал от децата и младежите.

Дейност 1.4.2.4. Разработване на целеви програми и инициативи за подобряване на образованието в средишните и защитените училища, които се изпълняват с подкрепата на РИО-Ямбол, общини и НПО. Специално внимание се отделя на мерките за наблюдение и контрол върху посещаемостта и качеството на образованието на пътуващите ученици от по-големите градове към защитени и средишни училища в малките общини.

Мярка 1.4.3. Осигуряване на качествено и интегрирано образование за децата с увреждания

Дейност 1.4.3.1. През 2010 г. се предвижда разработване на план за действие във всяка община, в който ще се планира обхващане на деца с увреждания в детски ясли и детски градини, вкл. подкрепа за адаптиране към средата, осигуряване на транспорт.

Дейност 1.4.3.2. Осигуряване от РИО - Ямбол на интегрирано предучилищно възпитание и подготовка за деца със специални образователни потребности и хронични заболявания в

детските градини, с ресурсно подпомагане от Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със СОП – гр. Ямбол.

Дейност 1.4.3.3. Осигуряване от РИО - Ямбол на интегрирано обучение и възпитание на учениците със специални образователни потребности и хронични заболявания в общообразователните училища, с ресурсно подпомагане от Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със СОП – гр. Ямбол.

Дейност 1.4.3.4. Извеждане на учениците от помощното училище /гр.Елхово/ за интегриране и адаптация в общообразователни училища.

Дейност 1.4.3.5. Осигуряване от общините на подкрепяща среда за децата със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания в училищата и детските градини в цялата област Ямбол:

- достъпна архитектурна среда;
- специалисти – психолози, логопеди, социални асистенти, рехабилитатори и др. ;
- специални учебно-технически средства и апаратура, дидактически материали, учебни помагала, специализиран софтуер, учебни програми – в зависимост от потребностите на всяко дете / ученик.

Дейност 1.4.3.6. Осигуряване на достъпна среда за децата с увреждания в масовите училища и детски градини в цялата област Ямбол.

Мярка 1.4.4. Целенасочена политика за приобщаване на родителите и общността в образователно -възпитателния процес на техните деца:

Дейност 1.4.4.1. Обучения за изграждане на капацитет в училищата и детските градини за включване на родителите и създаване на интегрираща среда в училище: обучения на учители и директори на училища и детски градини – методи и подходи за включване на родителите и приобщаване на родителите към образованието на техните деца; разпространение на обучителни материали за работа с родителите; обмяна на опит и добри практики с други училища и детски градини.

Дейност 1.4.4.2. Инициативи и съвместни дейности в училище за изграждане на връзката между трите страни: училище/учители – родители/общност – деца/ученици с подкрепата на общинска администрация, ПИЦ, РИО-Ямбол и гражданския сектор /ЦОПСИ-Ямбол/.

Дейност 1.4.4.3. Развитие на капацитета на Училищните настоятелства и НПО за подкрепа на интегрираното образование с участието на родителите и местните общности: създаване, активизиране, консултиране, обучения и техническа помощ на Училищните настоятелства в училищата от областта.

Специфична цел 1.5. Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда чрез разкриване на услуги и грижа в общността:

- **Мярка 1.5.1.** Разширяване на капацитета на ЦСРИ за обхващане по-голям брой хора с увреждания от цялата територия на област Ямбол.
- **Мярка 1.5.2.** Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства
- **Мярка 1.5.3.** Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания
- **Мярка 1.5.4.** Програми и мерки за подкрепа и улесняване на достъпа до заетост на хора с увреждания и на хора с намалена работоспособност.

Мярка 1.5.1. Разширяване на капацитета и разкриване на нови ЦСРИ за обхващане по-голям брой хора с увреждания от цялата територия на област Ямбол

В тази мярка се предвижда разширяване на капацитета на съществуващите и планирани ЦСРИ за деца с цел обхващане на пълнолетни лица с увреждания и разкриване на нови. Разширяването на обхвата на услугата ЦСРИ ще позволи включване на по-голям брой лица с увреждания, нуждаещи се от медицинска и социална рехабилитация; социални, правни, здравни и психологически консултации; трудотерапия; умения за самостоятелност и посредничество пред различни институции; обучение на близките за ежедневна рехабилитация; кризисна интервенция в домашна среда.

Дейност 1.5.1.1. Продължаване на дейността на ЦСРИ за деца и разширяване на капацитета с цел обхващане на пълнолетни лица с увреждания:

- ЦСРИ Ямбол - от 30 на 50;
- ЦСРИ за деца Елхово - от 35 на 40.
- ЦСРИ Стралджа с капацитет 50 места.

Дейност 1.5.1.2. Създаване на 3 нови ЦСРИ за възрастни:

- в Елхово с планиран капацитет 35. Нова за планиране през 2012 г.
- 2 броя ЦСРИ в община Тунджа съответно в с. Болярско с планиран капацитет 20 и с. Победа с планиран капацитет 20.

Мярка 1.5.2. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства.

Спектърът на тези услуги обхваща както ежедневни дейности въщи (като помощ при хранене, обслужване, помощ за излизане и придвижване), така и предоставяне на дневни и почасови услуги извън дома (дневни центрове и алтернативни форми на заместваща грижа).

Дейност 1.5.2.1. Разширяване на обхвата на услугите, които предлагат домашни грижи за хора с увреждания като домашен помощник, социален и личен асистент чрез продължение на националните програми (ДП, СА, ЛА).

Дейност 1.5.2.2. Включване на допълнителни услуги към Домашния социален патронаж и по-пълно обхващане на хората с увреждания от малките населени места.

Дейност 1.5.2.3. Продължаване на дейността на Дневния център за хора с увреждания – ДЦХУ „Каритас”- Ямбол за предоставяне на дневни и почасови услуги на лица с различни увреждания, живеещи в семейна среда. Планира се увеличаване на капацитета през 2015 г. той да стане 40 места.

Дейност 1.5.2.4. Създаване на Дневен център за възрастни с увреждания в гр. Ямбол с капацитет от 30 места. Потребители ще са самотно живеещи стари хора с ниски доходи, които могат да се обслужват сами.

Дейност 1.5.2.5. Създаване на Дневен център за стари хора в гр. Ямбол в рамките на Комплексен център за социални услуги с капацитет от 30 места.

Дейност 1.5.2.6. Подкрепа от общините при извършваните дейности в обособените клубове на инвалида по места, като активно се включат местните структури на СИБ. Разширяване на дейностите на клубовете в рамките на изпълнението на стратегията.

Мярка 1.5.3. Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания

Дейност 1.5.3.1. Подобряване на инфраструктурата и осигуряване на достъпна среда в общественото пространство, културни и здравни центрове, училища и детски градини,

предприятия и пр. (Определяне на конкретните задачи по общини в рамките на оперативния план за действие през 2011 г., които ще се включат и в актуализираните общински планове за развитие).

Дейност 1.5.3.2. Дейности на ДБТ, общините и местни НПО за предоставяне на достъп до доходи, заетост, професионално ориентиране и професионална квалификация (преквалификация), обучение и практически умения и др. за лицата с увреждания с право на работа.

Дейност 1.5.3.3. Прилагане на общински и национални мерки за осигуряване на по-широки възможности за самостоятелен живот – обучение на хората с увреждания, жилище, доходи, достъп до услуги и подпомагане.

Мярка 1.5.4. Програми и мерки за подкрепа и улесняване на достъпа до заетост на хора с увреждания и на хора с намалена работоспособност.

Дейност 1.5.4.1. Програми за квалификация и преквалификация, осъществявани от ДБТ и НПО.

Специфична цел 1.6. Създаване на условия за реинтеграция на уязвими лица, групи и общности в риск

- Мярка 1.6.1. Осигуряване достъп на развитие за етническите общности в неравностойно положение в област Ямбол;
- Мярка 1.6.2. Развиване на услуги за превенция на рисково и зависимо поведение, насочени към деца и възрастни и услуги за реинтеграция на лица със зависимости и проблемно поведение.

Мярка 1.6.1. Осигуряване достъп на развитие за етническите общности в неравностойно положение в област Ямбол

Дейност 1.6.1.1 Преките дейности на ЦОП включват разнообразни услуги за превенция на изоставянето на деца на ранна и по-късна възраст, превенция на отклоняващото се поведение, насилието, подкрепа и консултиране на рисковите групи – деца и семейства. В съответствие с широкия спектър на съдържанието на тази социална услуга, планираните ЦОП ще осъществяват разнообразни дейности за развиване на родителския капацитет и уменията за отговорно родителство, училище за родители, подкрепа за деца и семейства с рисково поведение и пр., Подкрепата за рисковите групи – за децата и техните семейства се осъществяват не само в сградата на ЦОП, но и в дома на уязвимите семейства. Освен това Центровете за обществена подкрепа имат и мобилен компонент, с който се осигуряват възможности за посещение в дома на семейства в риск, живеещи в изолирани населени места извън общинските центрове.

Дейност 1.6.1.2. Посредничество и информиране за осигуряване на достъп до заетост, осъществявано от действащите социални услуги и с подкрепата на ДБТ.

Дейност 1.6.1.3. Създаване на центрове за развитие на общности(съгласно Мярка 1.1.8.)

Мярка 1.6.2. Развиване на услуги за превенция на рисково и зависимо поведение, насочени към деца и възрастни и услуги за реинтеграция на лица със зависимости и проблемно поведение.

Дейност 1.6.2.1. Създаване на Център за развитие на общностите в гр.Ямбол с прогнозен брой потребители от 50 за 2012 г. и 170 до 2015 г. Услугата ще обслужва потребители от цялата област.

Център за развитие на общностите осигурява подкрепа за развитие на хора в неравностойно положение чрез директна работа в общността и с институциите и чрез посредничество за достъп

до услуги. услугата е предназначена за посредничество за социална интеграция на общности в неравностойно положение чрез осигуряване на достъп до услуги:

- Основните дейности, които ще се изпълняват в услугата и специфичните дейности за услугите по места;
- Проучване на потребностите на общността и идентифициране на основните проблеми;
- Обхващане на децата в детски градини и в предучилищни групи. Директна работа със семейството за записване на детето в детска градина и редовно посещение, подкрепа на учителите при работа с децата;
- Подкрепа за образование на деца в изолирани ромски квартал. Директна работа със семейството за повишаване на ангажираността към образованието на децата. Мотивира децата и семейството за редовно посещение в училище. Развива дейности *съвместно с* училище, ЦОП и община за мотивиране на децата за посещаване на училище, индивидуалното им развитие и запълване на свободното време;
- Подкрепа за продължаване на образованието на деца и младежи, отпаднали от училище. Издирва деца отпаднали от училище и подпомага училището при реинтеграция в образователната система, при изпълнение на индивидуален план за обучение на детето или при плана за наваксване на образователни пропуски;
- Превенция на изоставянето и реинтеграция на деца в СИ съвместно с ДСП и ЦОП. Идентифицира и насочва случаи към ДСП и ЦОП на родители в риск да изоставят детето. Директна работа със семейството за изграждане на умения за отговорно родителство, повишаване на самочувствието и изграждане на връзка между детето и семейството;
- Подкрепа за младежи, рано напуснали училище и трайно безработни. Идентифицира младежи в риск, информира РИО на МОН, ДБТ и община за разработване на форми за индивидуално обучение и повишаване на професионалната квалификация. Мотивира и насочва към ДБТ младежи в риск за повишаване на професионалната им квалификация и участие на пазара на труда;
- Директна работа в общността с ромски семейства за ангажиране в образованието на децата, мотивация и включване в курсове за квалификация и преквалификация, за мотивиране за започване на работа;
- Мотивира и насочва към ДБТ трайно безработни;
- Посредничество между общността и ДБТ, ДСП, общинска администрация;
- Посредничество при достъп до здравни услуги (идентифициране на болни, на бременни жени и насочване към личен лекар и здравна помощ). Работи съвместно с програмата за Ранна превенция на изоставянето;
- Осъществява дейности за развитие на общността чрез гражданско участие;
- Разработва и изпълнява проекти за развитие на общността съвместно с институциите на местно ниво (за образователна интеграция, участие в пазара на труда, развитие на общността).

Дейност 1.6.2.2. Създаване на Център за развитие на общностите в с.Веселиново община Тунджа с прогнозен брой потребители от 80 до 2015 г. (ще обслужва потребители от с.Завой).

Център за развитие на общностите осигурява подкрепа за развитие на хора в неравностойно положение и лица в риск, живеещи в компактни ромски квартали, чрез директна работа в общността и с институциите и чрез посредничество за достъп до услуги. услугата е предназначена за посредничество за социална интеграция на общности в неравностойно положение чрез осигуряване на достъп до услуги

Дейност 1.6.2.3. Проучване възможностите за създаване на втори Център за развитие на общностите в с. Кукорево община Тунджа с прогнозен брой потребители от 70 до 2015 г. Предоставянето на услугата ще се изпълнява от Център за развитие на общностите в гр.Ямбол.

Специфична цел 1.7. Да се подобри качеството на живота на старите хора във всички населени места в областта чрез развиване на широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот в семейна и домашна среда, чрез:

- Мярка 1.7.1. Развиване и разширяване на дейностите в Домашния социален патронаж и обхващане на малките изолирани населени места.
- Мярка 1.7.2. Разширяване на услугите в домашна среда чрез увеличаване на капацитета на услугите домашен помощник, социален и личен асистент.
- Мярка 1.7.3. Осигуряване на дневна грижа и почасови услуги за стари хора.

Мярка 1.7.1. Развиване и разширяване на дейностите в Домашния социален патронаж и обхващане на малките изолирани населени места.

Домашният социален патронаж е мобилна услуга с традиции и добре позната, която стига до домовете на своите клиенти, патронажите имат потенциал да изградят широка мрежа от услуги за подкрепа в ежедневието за стари хора по домовете им. Стратегията ще стимулира общините постепенно да се върнат към традиционния широк обхват на дейностите на домашния социален патронаж, които изискват повече ресурси, но решават значително по-голям кръг проблеми на старите хора и хората с увреждания, като им осигуряват подкрепа в ежедневието на стари хора, които живеят сами в изолирани населени места.

Дейност 1.7.1.1. Разширяване на обема и многообразието на дейностите в действащите Домашни социални патронажи в общините Ямбол, Тунджа, Елхово, Стралджа и Болярово.

-ДСП Ямбол-от 210 до 300

-ДСП Тунджа-от 180 до 240

- ДСП Елхово- от 100 до 170

-ДСП Стралджа- от 150 до 165

Дейност 1.7.1.2. Общински мерки и/или програми за подобряване на достъпа до административни услуги и социална подкрепа – чрез посредничество, предоставяне на съвети, консултации и техническа помощ от НПО и общинска администрация.

Дейност 1.7.1.3. Продължаване функционирането на обществената трапезария в община Ямбол и планиране и разкриване на нови трапезарии (сезонни и целогодишни, с капацитет от 235), с цел обхващане на нуждаещите се лица, живеещи на територията на цялата област.

Дейност 1.7.1.4. Продължаване функционирането на обществената трапезария в община Тунджа, с капацитет от 200 ползватели.

Дейност 1.7.1.5. Продължаване функционирането на обществената трапезария в община Елхово с капацитет от 35 ползватели.

Дейност 1.7.1.6. Откриване на обществената трапезария-2 в община Елхово след 2011 г. по проект, сезонна (през зимата), с капацитет от 40 ползватели.

Дейност 1.7.1.7. Откриване на обществената трапезария в община Стралджа, по проект през 2011 г. с капацитет от 50 ползвателя.

Дейност 1.7.1.8. Продължаване дейността на обществена трапезария в община Болярово, целогодишно с капацитет от 180 ползватели.

Дейност 1.7.1.9.Откриване на обществената трапезария в община Болярово след 2011 г. по проект, сезонна (през зимата), с капацитет от 80 ползватели.

Дейност 1.7.1.10. Проучване на възможностите за създаване на 3 комплекса за подкрепа на стари хора и лица с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони, в общинските центрове и прилежащите им села; хора в пенсионна възраст, живеещи в отдалечени населени места в:

- община Стралджа (с прогнозен капацитет от 150 места);
- община Тунджа, с капацитет от 60 места, в които са развити две и повече социални услуги, насочени към старите хора;

- община Болярово с капацитет от 150 места.

Мярка 1.7.2. Разширяване на услугите в домашна среда чрез увеличаване на капацитета на услугите домашен помощник, социален и личен асистент.

Предоставянето на социални услуги в посока обгрижване в домашна среда ще позволи на старите хора по-дълго да живеят в своя дом и в своята семейна среда, както и ще предотврати настаняването им в специализирани институции. В рамките на Стратегията се цели увеличение с 30% на броя на ангажираните домашни помощници, лични и социални асистенти, както и увеличение с около 50% на броя на потребителите на тези услуги.

Дейност 1.7.2.1. Осигуряване и доразвиване на услугата Домашен помощник по Национална програма.

Дейност 1.7.2.2. Осигуряване и доразвиване на услугите Социален и Личен асистент по Национална програма и Програми на АХУ.

Мярка 1.7.3. Осигуряване на дневна грижа и почасови услуги за стари хора.

През периода на изпълнение на Областната стратегия в Ямбол ще се положат целеви усилия за подобряване на услугите в общността за дневна грижа за старите хора чрез повече гъвкавост, адаптиране към индивидуалните потребности на всеки човек, предоставяне на възможности за избор на пакетни услуги от страна на старите хора по отношение както на честотата на посещаемост, така и на видовете ползвани услуги. Дневните центрове са основната форма на социална услуга в общността, предлагаща храна, дневна грижа и възможности за общуване. Освен тях, клубовете на пенсионера и други подобни общински дейности и форми на услуги също осигуряват за старите хора възможности за разнообразяване на ежедневието, общуване, споделяне на придобит опит, възможности за осмисляне на живота и достойни старини.

Дейност 1.7.3.1. Създаване на Дневен център за стари хора в гр.Ямбол за самотно живеещи стари хора с ниски доходи, които могат да се обслужват сами с капацитет от 30 места

Дейност 1.7.3.2. Продължаване на дейността на Дневен център за стари хора в гр. и в с. Г.Инзово, общ. Тунджа (капацитет 30).

Дейност 1.7.3.3. Създаване на Комплекс за подкрепа на възрастни и стари хора в община Тунджа, общинска дейност.

Комплексът за подкрепа ще обслужва пълнолетни и/или стари хора и лица с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони, в община Тунджа и съседните села и ще комбинира ресурсите на различни налични дейности и услуги на територията на дадена община (Домашен социален патронаж, Дневен център за стари хора, Клуб на пенсионера, Социална кухня/ обществена кухня, заети по програма „Социални услуги в семейна среда“, Национална програма „От социални помощи към осигуряване на заетост“ и др.) с цел оптимизирането и ефективното им използване при предоставяне на услуги за стари хора.

Дейност 1.7.3.4. Създаване на Комплекс за подкрепа на стари хора в гр.Стралджа, с капацитет от 150 места.

Целевите групи, които комплексът ще обслужва ще бъдат стари хора и лица с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони, във общинските центрове и прилежащите им села ;лица в пенсионна възраст, живеещи в отдалечени населени места в общината;

Предлаганите услуги ще бъдат:

- Предоставяне на модулни пакети от услуги
- Предоставяне на храна по модулен пакет (с възможност на избор от ползвателите)
- Поддържане на лична и битова хигиена;
- Извършване на битови услуги - заплащане на сметки за електроенергия, вода и телефон; закупуване на продукти и вещи от първа необходимост със средства на клиента и др.;

- Извършване и/или съдействие на дребни ремонти в дома;
- Съдействие при изготвяне на необходими документи за явяване на ТЕЛК;
- Помощ при общуване, поддържане и осъществяване на социални контакти, занимания и развлечения в дома и извън него;
- Организиране на дейности за уплътняване на свободното време и социални контакти;
- Здравно-медицинска подкрепа
- Медицински манипулации

Дейност 1.7.3.5. Създаване на Комплекс за подкрепа на стари хора в гр.Болярово, с капацитет от 150 места.

Предлаганите услуги ще бъдат:

Предоставяне на модулни пакети от услуги

- Предоставяне на храна по модулен пакет (с възможност на избор от ползвателите)
- Поддържане на лична и битова хигиена;
- Извършване на битови услуги - заплащане на сметки за електроенергия, вода и телефон; закупуване на продукти и вещи от първа необходимост със средства на клиента и др.;
- Извършване и/или съдействие на дребни ремонти в дома;
- Съдействие при изготвяне на необходими документи за явяване на ТЕЛК;
- Помощ при общуване, поддържане и осъществяване на социални контакти, занимания и развлечения в дома и извън него;

Дейност 1.7.3.6. Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на Клубовете на пенсионера, предоставящи възможности за общуване и социален живот на стари хора с относително съхранено здраве и възможности за самостоятелно придвижване.

Дейност 1.7.3.7. Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на Клубовете на хората с увреждания, предоставящи възможности за общуване и социален живот на възрастни и стари хора с увреждания.

Дейност 1.7.3.8. Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на Клубовете на диабетици, предоставящи възможности за общуване и социален живот на болни възрастни и стари хора.

4.2 Направление 2: Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа

Обща цел 2: Затваряне на входа към СИ, с цел да се постигне максимално намаляване на хората, настанени в специализирани институции.

Специфична цел 2.1. Да се трансформират и закрият специализираните институции за деца чрез:

- Мярка 2.1.1.Разработване на планове за трансформиране и/или закриване на специализираните институции за деца в област Ямбол през периода 2011 – 2015 г.;
- Мярка 2.1.2. Развитие на услуги за реинтеграция на децата от СИ в биологичното или разширеното семейство;
- Мярка 2.1.3. Трансформиране и закриване на СИ за деца в област Ямбол;
- Мярка 2.1.4. Широко развитие на Приемната грижа и извеждане на деца от СИ в приемни семейства и в семейства на осиновители.

Мярка 2.1.1. Разработване на планове за трансформиране и/или закриване на специализираните институции за деца в област Ямбол през периода 2011 – 2015 г.

Дейност 2.1.1.1. Създаване на работна група на областно ниво за консултиране и подкрепа на процеса на актуализиране на плановете за СИ за деца в област Ямбол.

Дейност 2.1.1.2. Изработване на плановете за развитието на съществуващите СИ за деца в област Ямбол:

- ДМСГД Ямбол
- ДДЛРГ “Юрий Гагарин” гр.Ямбол

През първата година от Стратегията (2011 г.) ще се разработят плановете за закриване на СИ за деца, в съответствие с договорените приоритети на Областната стратегия за бъдещето на всеки от домовете за деца. В плановете се включва изпълнението на всяка конкретна стъпка при реструктурирането, СИ за деца, включително планиране на етапите на извеждане на децата и постепенно намаляване на капацитета им. Изготвяне на индивидуални оценки на настанените деца, установяване на контакти със семействата и близките им, определяне на план за действие за всяко дете. ДДЛРГ “Юрий Гагарин” гр.Ямбол в момента работи с непълен капацитет и не могат да противодействат за настаняване на деца от други области, които им изпращат, което изисква да се предприемат мерки за прекратяване на настаняването и поетапно намаляване на капацитета.

Дейност 2.1.1.3. Съгласуване на актуализираните плановете за всяка СИ за деца на общинско и областно ниво, както и на предложенията за разкриване на нови услуги в съответния дом извън вече предвидените в Областната стратегия.

Мярка 2.1.2. Развитие на услуги за реинтеграция на децата от специализираните институции в биологичното или разширеното семейство

Дейностите за реинтеграция на децата от СИ се извършват съвместно от ЦОП, СИ и ОЗД. Те включват възстановяване и/или поддържане на връзки със семейството и установяване на контакт с неговите близки и роднини; консултиране (социално, правно, психологическо), информиране, посредничество, материална подкрепа към семействата за отглеждане на детето, изведено от СИ.

Дейност 2.1.2.1. Формиране на екипи в ЦОП –Ямбол и Елхово по реинтеграция в семейна среда на децата от ДМСГД - Ямбол и ДДЛРГ -Ямбол. Предоставяне на помощ към СИ за подготовката на конкретни плановете за извеждане на децата на основата на актуализираните институционални проекти за трансформиране на СИ и на цялостната оценка на децата в тях.

Дейност 2.1.2.2. Дейности на ЦОП, специализираните институции и ОЗД за реинтеграция на децата от СИ в биологичното семейство. Предвижда се да се извършват съвместни дейности на всички, имащи отношение институции при реинтегриране на деца, настанени в СИ в други области на страната.

Дейност 2.1.2.3. Изпълнение на дейности от ЦОП, СИ и ОЗД по настаняване на деца от СИ в биологичното семейство, семейства на близки и роднини и услуги по подкрепа – консултиране, практическа и материална/финансова подкрепа, съдействие, информиране, посредничество.

Мярка 2.1.3. Трансформиране и закриване на СИ за деца в област Ямбол

Областната стратегия за социалните услуги очертава същностните насоки за бъдещето на съществуващите специализирани институции за деца в област Ямбол в контекста на националната и областна политика на деинституционализация, както и основните етапи, в които ще се осъществи промяната.

Дейност 2.1.3.1. Трансформиране на ДДЛРГ „Юрий Гагарин”гр.Ямбол, с капацитет от 92 места и ползватели 57. Намаляване на капацитета с извеждане на деца в ЦНСТ и ЗЖ. Поетапно закриване на ДДЛРГ и преобразуване в алтернативни услуги в общността, съгласно актуализирания институционален план.

Дейност 2.1.3.2. Трансформиране и подготовка за закриване на ДМСГД–Ямбол и разкриване на нови услуги в подкрепа на майчинството, превенция на изоставянето със специален фокус към деца с увреждания. В институцията се работи за нейното реформиране с цел да се създадат условия близки до семейната среда за промоция, превенция и рехабилитация на физическото и психично здраве на децата с повишен медико-социален риск. Разкриване на нови иновативни услуги в общността, които ще се планират в актуализирания институционален план.

През 2010 г. ДМСГД е с 120 капацитет и са настанени 71 деца. Планирано е намаление на капацитета до 2015 г. на 60 места, които включват и местата за престой за изследвания и диагностика на деца с увреждания от семействата. След това, през следващия планов период ще се пристъпи към закриването на ДМСГД. Закриването на ДМСГД ще се извърши паралелно с постепенното изграждане на пакет от нови услуги за новородени и техните семейства (в сградата), с участието на персонала на ДМСГД и с активната подкрепа от страна на РЦЗ - Ямбол. С предимство ще се развиват социално-здравни услуги в общността (диагностика и рехабилитация, дневни и почасови грижи, консултиране и др.). Намаляването на капацитета с **50%** ще се постигне на етапи. Договаряне с МЗ е необходимо, както за дейностите по закриването на ДМСГД, така и за разкриването на новите смесени услуги в сградата на ДМСГД.

Мярка 2.1.4. Извеждане на деца от СИ в приемни семейства и в семейства на осиновители

Дейност 2.1.4.1. Координация на дейността от областния екип по приемна грижа-Ямбол за развитие на приемната грижа на областно ниво.

Дейност 2.1.4.2. Набиране на приемни семейства от ЦОП, действащи във всички общини от областта. Разработване на план със средногодишни разчети на основата на броя на децата в СИ от различните общини и териториално разпределение на децата.

Дейност 2.1.4.3. Тясно сътрудничество между ЦОП и СИ при работата с кандидат- осиновители и осиновители – информиране, мотивация, консултиране, подкрепа, наблюдение и обучение на тези родители.

Специфична цел 2.2. Да се развият алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда, близка до семейната, за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда, чрез:

- Мярка 2.2.1. Изграждане на ЦНСТ за извеждане на деца от област Ямбол, настанени в СИ в и извън област Ямбол;
- Мярка 2.2.2. Изграждане на защитени и преходни жилища за подпомагане на социалната интеграция на младежите и лицата, напускащи специализирани институции.

Мярка 2.2.1. Изграждане на ЦНСТ за извеждане на деца от Ямбол, настанени в СИ в и извън област Ямбол (общ брой на децата настанени в СИ е 128).

Центровете за настаняване от семеен тип (ЦНСТ) предоставят подслон и ежедневни грижи; създават условия за социална интеграция – прием в масови детски ясли, градини, училища; и поддържане на връзката с родители, близки и роднини. Осигуряват дългосрочна грижа в близка до семейната среда, изграждат се умения за самостоятелен живот и се осигуряват здравни и образователни услуги.

За децата с тежки увреждания също се планира настаняване в ново разкрит ЦНСТ и то предимно за тези, които не могат да бъдат изведени в семейна среда предвид заболяването им и които се нуждаят от непрекъсната специализирана резидентна грижа. Броят на ЦНСТ в област Ямбол ще се определи окончателно след разработването на плановете за закриване на институциите за деца в областта. Предвижда се услугите да стартират след 2011 година.

Дейност 2.2.1.1. Изграждане на ЦНСТ в гр.Ямбол за деца, изведени от ДДЛРГ с капацитет от 12

места, по проект след 2011 г.

Дейност 2.2.1.2. Изграждане на ЦНСТ в гр.Ямбол за деца, изведени в СИ извън област Ямбол с капацитет от 15 места;

Дейност 2.2.1.3. Изграждане на ЦНСТ в гр.Ямбол за деца с леки увреждания ,с капацитет от 12 места;

Дейност 2.2.1.4. Изграждане на ЦНСТ в гр.Ямбол за деца с увреждания изведени в СИ извън общината с капацитет от 8 места;

В ДМСГД –Ямбол има около 25 деца с тежки увреждания, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда. След трансформиране и подготовка за закриване на ДМСГД–Ямбол е необходимо постепенното изграждане на пакет от нови услуги, които да осигуряват дългосрочна грижа в близка до семейната среда с осигурени здравни и образователни услуги.

Дейност 2.2.1.5. Планиране изграждане на ЦНСТ в гр.Ямбол за деца с тежки увреждания изведени от ДМСГД, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда, с капацитет от 8 места;

Дейност 2.2.1.6. Планиране изграждане на ЦНСТ в гр.Ямбол за деца с тежки увреждания изведени от ДМСГД, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семена среда, с капацитет от 8 места;

Дейност 2.2.1.7. Планиране изграждане на ЦНСТ в гр.Ямбол за деца с тежки увреждания изведени от ДМСГД, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семена среда, с капацитет от 8 места;

Дейност 2.2.1.8. Разкриване на още едно ЦНСТ на територията на област Ямбол за деца с увреждания, изведени от ДДМУИ извън област Ямбол, което ще бъде съобразено с препоръките на ДАЗД, разработени в съответствие със заключенията от оценките на настанените деца и младежи, направени в рамките на проекта на ДАЗД „Детство за всеки”.

Дейност 2.2.1.9. Разкриване на ЦНСТ за младежи с увреждания в с.Победа, община Тунджа , през 2012 г.с капацитет от 8 места

Дейност 2.2.1.10. Разкриване на ЦНСТ за младежи с умствена изостаналост в с.Победа, община Тунджа, през 2012 г. с капацитет от 8 места._Предоставяне на подслон и ежедневни грижи; изграждане на умения за самостоятелен живот; осигуряване на здравни и образователни услуги в общността.

Дейност 2.2.1.11. Изграждане на ЦНСТ „Къща като вкъщи ” в гр.Елхово за деца в неравностойно положение; деца, настанени при настойници; деца от социални институции, изоставени деца и деца от ПУИ- гр. Елхово с капацитет от 8 места. Целта е осигуряване по най-добър начин на интересите на детето; индивидуализиране на работата с детето и семейството; работа със силните страни и ресурсите на детето и семейството; насърчаване развитието на способностите и уменията на детето. Предвижда се ограничен период на ползване на услугата; работа в екип и в междуинституционално партньорство.

Дейност 2.2.1.12. Изграждане на второ ЦНСТ-2 в гр. Елхово за деца или младежи в неравностойно положение, деца и младежи предимно изведени от СИ извън област Ямбол – капацитет 12 места.

Мярка 2.2.2. Изграждане на защитени и преходни жилища за подпомагане на социалната интеграция на младежите и лицата, напускащи специализирани институции.

Дейност 2.2.2.1. Изграждане на наблюдавано жилище в гр.Ямбол през 2012 г. в съответствие с разработения план за закриване на ДДЛРГ, с капацитет 8 места за пълнолетни лица в трудоспособна възраст, с възможност да бъдат изведени от СИ. Предоставяне на подслон и

ежедневни грижи; осъществяване на дейности за постигане на социално включване и изграждане на умения за самостоятелен живот.

Дейност 2.2.2.2. Преходно жилище с капацитет 4 места за момичета от ДДЛРГ ”Ю.Гагарин” над 16 годишна възраст, на които предстои да напуснат институцията.

Дейност 2.2.2.3. Преходно жилище капацитет 4 места за момчета от ДДЛРГ ”Ю.Гагарин” над 16 годишна възраст, на които предстои да напуснат институцията.

Специфична цел 2.3. Да се развие алтернативна резидентна грижа от семеен тип за хората с увреждания, настанени в специализирани институции, чрез:

- **Мярка 2.3.1.** Реформиране и реструктуриране на съществуващите ДВХУИ (с. М.Шарково, общ.Болярово и ДВХУИ с.Маленово, общ.Стралджа) и подобряване на качеството на грижите.
- **Мярка 2.3.2.** Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за настаняване на хора с увреждания, които имат нужда от резидентна грижа в среда, близка до семейната.

Мярка 2.3.1. Реформиране и реструктуриране на съществуващите ДВХУИ и подобряване на качеството на грижите.

Дейност 2.3.1.1. Постепенно намаление на капацитета на ДВХУИ в с.Маленово, община Стралджа от капацитет 64 на 59 потребители.

Дейност 2.3.1.2. Постепенно намаление на капацитета на ДВХУИ с. М.Шарково, общ.Болярово от капацитет 85 на 77 потребители и подобряване на качеството на грижите.

Мярка 2.3.2. Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за настаняване на хора с увреждания, които имат нужда от резидентна грижа в среда, близка до семейната.

Услугите от резидентен тип включват защитени жилища, преходни жилища и нови форми за малки групови домове с малък капацитет и гъвкави грижи, адаптирани към индивидуалните потребности на отделните клиенти, в съответствие със съвременните стандарти. Те ще предоставят подобрена резидентна грижа в среда, близка до семейната, за хора с увреждания, които не са в състояние да живеят сами и имат нужда от резидентна услуга. Предоставяне на подслон и ежедневни грижи, изграждане на умения за самостоятелен живот; социални, образователни, здравни, информационно-консултантски и други услуги в зависимост от нуждите на потребителите.

Дейност 2.3.2.1. Изграждане на ЗЖ в гр.Ямбол за хора с умствена изостаналост с капацитет от 8 места.

Дейност 2.3.2.2. Изграждане на ЗЖ в гр.Ямбол за хора с деменция, настанени в СИ с капацитет от 8 места.

Дейност 2.3.2.3. Изграждане на ЗЖ в гр.Ямбол за хора с психични разстройства с капацитет от 10 места.

Дейност 2.3.2.4. Изграждане на ЗЖ в община Тунджа за хора с умствена изостаналост с капацитет от 8 места.

Дейност 2.3.2.5. Изграждане на ЗЖ в община Тунджа хора с деменция, настанени в СИ с капацитет от 8 места.

Дейност 2.3.2.6. Изграждане на ЗЖ в община Тунджа с капацитет от 8 места за хора с физически увреждания.

Дейност 2.3.2.7. Изграждане на ЗЖ в община Тунджа за самотно живеещи стари хора, с капацитет от 12 места.(потребители на услугата ще бъдат от цялата област)

Дейност 2.3.2.8. Изграждане на ЗЖ в община Тунджа за самотно живеещи стари хора, с капацитет от 12 места.(потребители на услугата ще бъдат от цялата област)

Дейност 2.3.2.9. Продължение и разширяване на дейността на ЗЖ в гр.Елхово за жени с умствена изостаналост с капацитет от 6 места с планирано увеличение до 2015 на 8 места.

Дейност 2.3.2.10. Изграждане на ЗЖ в община Елхово за жени с умствена изостаналост, изведени от СИ, с капацитет 10 места.

Дейност 2.3.2.11. Изграждане на ЗЖ в с.Зимница община Стралджа за пълнолетни лица с умствена изостаналост с капацитет от 8 места.

Дейност 2.3.2.12. Продължение на дейността на 2 броя ЗЖ в гр. Болярово и с.Малко Шарково за пълнолетни лица с лека и средна степен на умствена изостаналост, изведени от ДВУИ в с. Малко Шарково с капацитет по 8 места всяко.

Дейност 2.3.2.13. Продължение на дейността на ЗЖ в гр. Болярово за възрастни хора с увреждания с капацитет от 8 места.

Дейност 2.3.2.14. Продължение на дейността на ЗЖ в гр. Болярово за възрастни лица и самотни стари хора без близки с капацитет от 11 места.

Дейност 2.3.2.15. Изграждане на ЗЖ в с.Стефан Караджово община Болярово за пълнолетни лица с лека и средна степен на умствена изостаналост изведени от ДВУИ с.Малко Шарково , с капацитет от 8 места.

Специфична цел 2.4. Да се осигури достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до домашната, чрез:

- Мярка 2.4.1. Подобряване на условията и качеството на грижите в съществуващите специализирани институции за стари хора.
- Мярка 2.4.2. Разкриване на алтернативни резидентни услуги и малки домове за обгрижване на стари хора в среда, близка до семейната.

Мярка 2.4.1. Подобряване на условията и качеството на грижите в съществуващите специализирани институции за стари хора

Дейност 2.4.1.1. Продължаване и развитие на дейностите в Дом за стари хора в общ.Ямбол с капацитет от 202 места. Подобряване на условията за живот и грижа, като се преустрои наличния сграден фонд за осигуряване на самостоятелни санитарни възли и възможности за обособяване на спални помещения – самостоятелни и/или за максимум 2 души с кухненски бокс и помещения за отдих и почивка.

Дейност 2.4.1.2. Разширяване на ДСХ в с. Болярско община Тунджа с капацитет за 2010 г. от 25 места и прогнозен капацитет от 30 места до 2015 г.

Дейност 2.4.1.3. Разширяване на Дом за стари хора с.Чернозем, община Елхово(с капацитет 16),чрез изграждане на Отделение за лежачо болни към ДСХ,(с капацитет 10 места).

Прогнозният капацитет за 2015 г. за ДСХ е 26 потребители.(в т.ч. е капацитета на Отделение за лежачо болни).

Дейност 2.4.1.4. Продължаване и развитие на дейностите в Дом за стари хора в с.Воден, община Болярово с капацитет от 30 места.

Мярка 2.4.2. Разкриване на алтернативни резидентни услуги и малки домове за обгрижване на стари хора в среда, близка до семейната.

Дейност 2.4.2.1. Разкриване на Дом за стари хора – микродом в община Стралджа (до 2015 г.) с капацитет от 30 места.

Дейност 2.4.2.2. Планиране изграждане на Дом за възрастни хора с физически увреждания с.Мамарчево, община Болярово с капацитет от 25 места(до 2015 г.)

Дейност 2.4.2.3. Дом за възрастни хора с деменция в гр. Болярово с капацитет от 25 места(до 2015 г.)

Планирани социални услуги, мерки и интервенции в област Ямбол

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
1	Център за обществена подкрепа (ЦОП) (ДДД)	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище Деца, отпаднали от училище Бременни момичета и жени с риск за изоставяне на децата си	Общините Ямбол и Тунджа	50	75	100	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	Ямбол	Налична с разширяване обхвата и в общ. Тунджа до 2015 г.
2	Дневен център за деца с увреждания (ДДД)	Деца на възраст от 2 до 18 години с физически, интелектуални и множествени увреждания. Бенефициент на услугата са и техните родители	Община Ямбол и населените места от община Тунджа	30	30	50	Консултиране и безплатни целодневни, полудневни и почасови услуги. Работа със семейства, в които се отглеждат деца с увреждания	Град Ямбол	Налична и разширяване на дейностите
3	Приемна грижа	Грижа за изоставени деца	Всички общини от областта	4	10	30	Информационни кампании, обучение, подбор и наемане на приемни роди-тели, наблюдение и подкрепа за приемните родители и приемните деца, възстановяване и/или поддържане на връзки със семейството;	Град Ямбол	Налична и разширяване на дейностите
4	Преходно жилище	Младежи от ДДЛРГ "Ю.Гагарин" над 16 годишна възраст, на които предстои да напуснат институцията	Всички общини от областта	4 за момичета	4	4	Соц.услуга от резидентен тип, за деца от ДДЛРГ целяща създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на местната общност във възможно най-близка до семейната среда.	Град Ямбол, апартамента в сградата на ДДЛРГ	Налична
5	Преходно жилище	Младежи от ДДЛРГ "Ю.Гагарин" над 16 годишна възраст, на които предстои да напуснат институцията	Всички общини от областта	4 за момчета	4	4	Соц.услуга от резидентен тип, за деца от ДДЛРГ целяща създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на местната общност във възможно най-близка до семейната среда.	Град Ямбол, апартамента в сградата на ДДЛРГ	Налична

6	ЦНСТ за деца изведени в СИ извън областта	Деца настанени в СИ, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда	Гр.Ямбол и всички населени места от областта	0	0	15	Намаляване на децата в СИ; Осигуряване на дългосрочна грижа в близка до семейната среда; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Осигуряване на здравни и образователни услуги.	Ямбол	Нова за планиране след 2010 г.
7	ЦНСТ за деца от ДДЛРГ	Деца, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда	Гр.Ямбол и всички населени места от областта	0	12	12	Намаляване на децата в СИ; Осигуряване на дългосрочна грижа в близка до семейната среда; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Осигуряване на здравни и образователни услуги.	Ямбол	Стартиране по проект през 2011 г.(ДДД)
8	ЦНСТ за деца с леки увреждания	Деца с леки увреждания, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда	Гр.Ямбол и всички населени места от областта	0	0	12	Намаляване на децата в СИ; Осигуряване на дългосрочна грижа в близка до семейната среда; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Осигуряване на здравни и образователни услуги.	Ямбол	Нова за планиране след 2011 г.
9	ЦНСТ за деца с увреждания настанени в СИ извън общината	Деца с увреждания настанени в СИ, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда	Гр.Ямбол и всички населени места от областта	0	0	8	Предоставяне на подслон и ежедневна грижа; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Осигуряване на здравни и образователни услуги.	Ямбол	Нова за планиране 2011-2012
10	Наблюдавано жилище	Пълнолетни лица в трудоспособна възраст, с възможност да бъдат изведени от СУПЦ от други области,;Лица в риск от общността в трудоспособна възраст, които нямат семейства или не получават семейна подкрепа	Гр.Ямбол	0	0	8	Предоставяне на подслон и ежедневни грижи; Осъществяване на дейности за постигане на социално включване; Изграждане на умения за самост.живот; Предоставяне на професионална помощ в прехода към самост.живот	Ямбол	Нова за планиране 2012 г. в съответствие с разработения план за закриване на ДДЛРГ
11	ЦСРИ за деца и възрастни (ДДД)	Деца и лица с увреждания Деца с увреждания в семейна среда, вкл. нуждаещи се от почасови грижи; Хора с увреждания с чужда	Ямбол	30	30	50	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност;	Ямбол	Налична с разширяване на капацитета

		помощ и без право на чужда помощ; Лица с тежки заболявания в домашна среда.							
12	Защитено жилище	Хора с умствена изостаналост	Ямбол и областта	0	0	8	Осигуряване на грижа за хора с умствена изостаналост	Ямбол	Нова за планиране след 2012 г.
13	Защитено жилище	Хора с деменция настанени в СИ	Ямбол и областта	0	0	8	Осигуряване на грижа за хора с деменции изведени от СИ в среда близка до семейната	Ямбол	Нова за планиране след 2012 г.
14	Защитено жилище	Хора с психични разстройства	Ямбол и областта	0	0	10	Осигуряване на грижа за хора с физически увреждания	Ямбол	Нова за планиране след 2012г.
15	Дневен център за възрастни с увреждания	Възрастни и стари хора с увреждания и/или зависимости, както и техните близки	Ямбол и за жителите на населени места от съседни общини	0	30	30	Осигуряване на услуги, дневна грижа – дневен престой и храна, рехабилитация, медицинско и санитарно обслужване, занимания за организация на личното време, трудотерапевтични дейности, консултиране.	Ямбол	Нова планирана да стартира от 2011 г.
16	Дневен център за стари хора	Самотно живеещи стари хора с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Ямбол	0	20	30	Здравно, правно и социално консултиране; посредничество с други институции; Осигуряване на храна; Организиране на свободното време и отдых.	Ямбол в рамките на Комплексен център за социални услуги	Нова планирана да стартира от 2011 г.
17	Домашен социален патронаж <i>Общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужва-нето, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в изолирани райони	Ямбол	210	250	300	Мобилна услуга за подпомагане на стари хора и лица с увреждания в дейности от всекидневния им живот чрез предоставяне на модулни пакети от услуги	Ямбол	Налична - разширяване на капацитета
18	Център за развитие на общности	Лица в риск, живеещи в компактни ромски квартали	Ямбол и за жителите на населени места от съседни общини	0	2012-50	100 прогнозен брой потребители	Осигуряване подкрепа за развитие на хора в неравностойно положение чрез директна работа в общността и с институциите и чрез посредничество за достъп до услуги	Ямбол	Нова – за проучване възможностите за създаването ѝ след 2011 г. – може да се кандидатства по Социалното включване
19	Център за ранна интервенция	Деца с увреждания, техните родители,	Общини, в които има	0	0	10	Медицински, социални, психологически консултации,	Ямбол	Налични и нови дейности

		роднини и близки	родилен дом/отделени е				родителски умения за грижа за деца с увреждания		
20	ДМСГД	Институционална грижа за деца от 0 до 3 годишна възраст	цялата област	120	114	60	Профилактика, диагностика, рехабилитация и специфични грижи за деца до 3 годишна възраст с хронични заболявания и/или медико-социални проблеми. Работи се за реформиране с цел да се създадат условия близки до семейната среда за промоция, превенция и рехабилитация на физическото и психично здраве на децата с повишен медико-социален риск.	Ямбол	Налична, за реформиране
21	ЦНСТ	Деца с тежки увреждания изведени от ДМСГД, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда.	Гр. Ямбол и всички населени места в областта	0	8	8	Намаляване децата в СИ;Осигуряване на дългосрочна грижа в близка до семейната среда	Ямбол	Нова за планиране през 2011
22	ЦНСТ	Деца с тежки увреждания изведени от ДМСГД, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда.	Гр. Ямбол и всички населени места в областта	0	8	8	Намаляване децата в СИ;Осигуряване на дългосрочна грижа в близка до семейната среда	Ямбол	Нова за планиране през 2011
23	ЦНСТ	Деца с тежки увреждания изведени от ДМСГД, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда.	Гр. Ямбол и всички населени места в областта	0	8	8	Намаляване децата в СИ;Осигуряване на дългосрочна грижа в близка до семейната среда	Ямбол	Нова за планиране през 2011
24	ДДЛРГ	Институционална грижа за деца лишени от родителски грижи на възраст от 7 до 18 г., или до завършване на средно образование, но не повече от 20 години	Междубщинска услуга	92	86	0	Специализирана институция за деца от 7до 18 г. Предвижда се разработване на план за закриване на ДДЛРГ.	Ямбол	Поетапно реформиране на институцията

25	ДСХ	Институционална грижа за лица навършили възраст за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно КСО	От областта	202	202	202	Осигуряване на среда максимално близка до семейната за задоволяване на потребностите на настанените лица	Ямбол	Налична
26	Звено Майка и бебе	Бременни жени и майки в риск да изоставят децата си	Област Ямбол	0	0	8	Насърчаване на родителска привързаност, подпомагане на младите майки чрез социално, психологическо и юридическо консултиране за срок от 6 месеца.	Ямбол	Нова – след 2013
27	Кризисен център	Лица, пострадали от насилие, трафик или друга форма на експлоатация	Област Ямбол	0		10	Комплекс от социални услуги, насочени към оказване на индивидуална подкрепа, задоволяване на ежедневни потребности и правно консултиране или социално – психологическа подкрепа, включително чрез мобилни екипи за кризисна интервенция. Срокът на ползване на услугата е до 6 месеца.	Ямбол	Нова – след 2013
28	Социална услуга “Домашен помощник“	Стари хора , лица и деца с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони от общината	Населените места на община Ямбол	210	250	300		Грижа в семейна среда за самотни възрастни хора и лица с увреждания или трудно мобилни лица при организиране на бита и подпомагане възможността за самообслужване	Наличана Общ. Ямбол
29	Клуб на пенсионера	Пенсионери и самотни стари хора, които нямат сериозни здравословни проблеми.	Гр.Ямбол				Поддържане на лични и социални контакти.	Ямбол- брой 6	Налична

30	Клуб на инвалида	Деца, лица и възрастни с увреждания	Гр.Ямбол				Поддържане на лични и социални контакти.	Ямбол –брой 1	Налична
31	ЦОП с. Скалица (филиал на ЦОП Ямбол)	Деца в риск и техните семейства - (деца, отглеждани от един родители, деца в многодетни семейства, деца изоставяни на ниво родилен дом и настанени деца в ДМСГД; деца на непълнолетни родители; деца в риск от отпадане от училище; деца с отклоняващо се поведение; деца жертви на насилие и трафик) Бременни момичета и жени с риск за изоставяне на децата си	Община Тунджа, с възможност за разширяване на териториалния обхват и в съседните помалки населени места	0	0	15	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	С.Скалица	Нова: Разкриване на филиал през 2012г.и планиране като самостоятелна услуга за периода 2014-2015 год.
32	ЦОП с. Тенево (Филиал на ЦОП Ямбол)	Деца в риск и техните семейства - (деца, отглеждани от един родители, децата в многодетни семейства, деца изоставяни на ниво родилен дом и настанени деца в ДМСГД; деца на непълнолетни родители; деца в риск от отпадане от училище; деца с отклоняващо се поведение; деца жертви на насилие и трафик) Бременни момичета и жени с риск за изоставяне на децата си	Община Тунджа, с възможност за разширяване на териториалния обхват и в съседните помалки населени места	0	0	15	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	С.Тенево	Нова: Разкриване на филиал през 2012г.и планиране като самостоятелна услуга за периода 2014-2015 год.
33	Приемна грижа	Грижа за изоставени деца	Всички общини от областта	Брой приемни семейства - 1	4	10 приемни семейства	информационни кампании, обучение, подбор и наемане на приемни родители, наблюдение и подкрепа за приемните родители и приемните деца, възстановяване и/или поддържане на връзки със	Общ.Тунджа	Налична

							семејството;		
34	ЦНСТ	Младежи с увреждания	общ. Тунджа и за ползватели от всички населени места от областта.	0	0	8	Резидентна грижа семеен тип-24 часово обгрижване Предоставяне на подслон и ежедневни грижи; Осигуряване на здравни и образователни услуги	С.Победа	Нова за планиране през 2012 г.-2013
35	ЦНСТ	Младежи с ментални увреждания	общ. Тунджа и за ползватели от всички населени места от областта.	0		8	Предоставяне на подслон и ежедневни грижи; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Осигуряване на здравни и образователни	С.Победа	Нова за планиране през 2012г.- 2013 г
36	ЦСРИ (ДДД)	Лица с увреждания (физически, умствени и множествени); деца с увреждания в семейна среда (физически, умствени и множествени); лица с тежки заболявания в домашна среда	Общ.Тунджа и областта	0	0	20	Медицинска рехабилитация; Социална рехабилитация; Консултиране – правно, здравно, социално, психологическо; Програми за социални умения за самостоятелен живот; Посредничество пред различни институции; Дейности в домашна среда; Консултации и посредничество; Медицинска рехабилитация ; Обучение на близките за ежедневна рехабилитация; Кризисна интервенция.	С.Болярско	Нова предвидено стартиране през 2013г- 2014 г. с капацитет 20 потребители (по проект)
37	ЦСРИ	лица с увреждания (физически, умствени и множествени); деца с увреждания в семейна среда (физически, умствени и множествени); лица с тежки заболявания в домашна среда./ с възможност за седмична грижа/	Общ.Тунджа и областта	0	0	20	Медицинска рехабилитация; Социална рехабилитация; Консултиране – правно, здравно, социално, психологическо; Програми за социални умения за самостоятелен живот; Посредничество пред различни институции; Дейности в домашна среда; Консултации и посредничество; Медицинска рехабилитация ; Обучение на близките за ежедневна рехабилитация;	С.Победа	Нова предвидено за проучване възможностите за публично -частно партньорство през 2012-2013 год. и стартиране през 2014-2015г.

							Кризисна интервенция.		
38	Защитено жилище	Хора с ментални увреждания	общ. Тунджа - за жителите на населените места и от областта	0	0	8	Предоставяне на подслон и ежедневни грижи; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Социални, образователни, здравни, информационно-консултантски и други услуги в зависимост от нуждите на потребителите	На територията на общ.Тунджа	Нова, планирана за стартиране през периода 2012-2015г.
39	Защитено жилище	Хора с деменция настанени в СИ	общ. Тунджа - за жителите на населените места и от областта	0	0	8	Предоставяне на подслон и ежедневни грижи; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Социални, образователни, здравни, информационно-консултантски и други услуги в зависимост от нуждите на потребителите	На територията на общ.Тунджа	Нова, планирана за стартиране през периода 2012-2015г.
40	Защитено жилище	Хора с физически увреждания	общ. Тунджа - за жителите на населените места и от областта	0	0	8	Предоставяне на подслон и ежедневни грижи; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Социални, образователни, здравни, информационно-консултантски и други услуги в зависимост от нуждите на потребителите	На територията на общ.Тунджа	Нова, планирана за стартиране през периода 2012-2015г.
41	Център за временно настаняване	Социални услуги насочени към бездомни пълнолетни лица и/или останали в безпомощно състояние	Общ. Тунджа – за жителите на населените места и от областта	0	0	8	Предоставяне на подслон и ежедневни грижи; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Социални, образователни, здравни, информационно-консултантски и други услуги в зависимост от нуждите на потребителите	На територията на общ.Тунджа	Нова, планирана за стартиране през периода 2012-2013
42	Дневен център за стари хора	самотно живеещи стари хора с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	С.Генерал Инзово	30	30	30	Здравно, правно и социално консултиране; Посредничество с други институции; Осигуряване на храна; Организиране на свободно време и отдих. Развиване и на други услуги в подкрепа на старите хора, чрез комбиниране ресурсите на различни налични дейности и услуги	С.Ген.Инзово	Налична

43	ДСП	Стари хора и лица с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони	с. Болярско, с. Бояджик, с. Гълъбинци, с. Безмер	80		90	Подпомагане на стари хора и лица с увреждания в дейности от всекидневния им живот чрез предоставяне на модулни пакети от услуги	С.Болярско – сградата на ДСХ	Налична
44	ДСП	Стари хора и лица с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони	Всички необхванати населени места от общ.Тунджа	100		150	Подпомагане на стари хора и лица с увреждания в дейности от всекидневния им живот чрез предоставяне на модулни пакети от услуги	Мобилна услуга, администрира се от общ.Тунджа	Налична от 01.09.2010г.
45	Общинска обществена трапезария	Стари хора и лица с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони от общината	18 населени места от общ.Тунджа	200	200	200	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата или целогодишно	Кетъринг принцип – доставчика на храната е от гр.Ямбол, услугата се администрира от общ.Тунджа	Налична
46	Социална услуга „Личен асистент“	Стари хора ,лица и деца с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони от общината	Населените места на община „Тунджа“	15	30	60	Осигуряване на грижа в семейна среда за самотни възрастни хора и лица с увреждания или трудно мобилни лица, нуждаещи се от постоянно обгрижване, като алтернатива на институционалната грижа	Общ.Тунджа	Налична чрез реализираните от Д“СП“ Ямбол“ НП“ АХУ“ и ОП“РЧР“
47	Социална услуга “Социален асистент“	Стари хора, лица и деца с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони от общината	Населените места на община „Тунджа“	30	20	60	Грижа в семейна среда за самотни възрастни хора и лица с увреждания или трудно мобилни лица, като алтернатива за социално включване	Общ. Тунджа	Налична до 30.09.2010 год.по ОП“РЧР“
48	Социална услуга “Домашен помощник“	Стари хора , лица и деца с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони от общината	Населените места на община „Тунджа“	0	40	60	Грижа в семейна среда за самотни възрастни хора и лица с увреждания или трудно мобилни лица при организиране на бита и подпомагане възможността за самообслужване	Общ. Тунджа	
49	Комплекс за подкрепа на възрастни и стари хора	пълнолетни и/или стари хора и лица с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони, в община Тунджа и	С.Калчево , общ. Тунджа		30	60	комбинира ресурсите на различни налични дейности и услуги на територията на дадена община (Домашен социален патронаж, Клуб на пенсионера, Социална кухня/ обществена	Предполага комбиниране ресурсите на различни социални услуги и	Нова - разширяване на дейностите и многообразието на услугите и капацитетите за обхващане на

		съседните села					кухня, заети по програма „Социални услуги в семейна среда“, Национална програма „От социални помощи към осигуряване на заетост“ и др.) с цел оптимизирането и ефективното им използване при предоставяне на услуги за стари хора.	дейности на територията на общината	малките изолирани населени места. За проучване на възможностите за създаването им до 2015г.
50	Център за развитие на общности	лица в риск, живеещи в компактни ромски квартали	С.Веселиново С.Завой	0		80	осигурява подкрепа за развитие на хора в неравностойно положение чрез директна работа в общността и с институциите и чрез посредничество за достъп до услуги. услугата е предназначена за посредничество за социална интеграция на общности в неравностойно положение чрез осигуряване на достъп до услуги	С.Веселиново	Нова – предвидено стартиране на проектните дейности от 2011г.
51	Център за развитие на общности	лица в риск, живеещи в компактни ромски квартали	С.Дражево С.Хаджидимитрово	0		70	осигурява подкрепа за развитие на хора в неравностойно положение чрез директна работа в общността и с институциите и чрез посредничество за достъп до услуги. услугата е предназначена за посредничество за социална интеграция на общности в неравностойно положение чрез осигуряване на достъп до услуги	с.Дражево/с.Х. Димитрово	Нова – предвидено стартиране на проектните дейности от 2011г.-2012
52	Център за развитие на общности	лица в риск, живеещи в компактни ромски квартали	С.Кукорево	0		70	осигурява подкрепа за развитие на хора в неравностойно положение чрез директна работа в общността и с институциите и чрез посредничество за достъп до услуги. услугата е предназначена за посредничество за социална интеграция на общности в неравностойно положение чрез осигуряване на достъп до услуги	с.Кукорево	Нова – предвидено стартиране на проектните дейности от 2011г.-2012

53	Програми за интегриране на деца с увреждания	Деца с увреждания и техните семейства	Началните и основните училища на територията на община“ Тунджа“	0		15	Осигуряване възможности на деца със специални образователни потребности да се обучават в интегрирана образователна среда под ръководство и подкрепата на ресурсни учители	Началните и основните училища на територията на община“ Тунджа	Нова за планиране след 2011 год -2012.
54	ДСХ	Институционална грижа за лица навършили възраст за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно КСО	Потребители от цялата област	25	30	30	Специализирана институция - постоянно 24-часово обгрижване.	С.Болярско	Налична с предвидено разширяване на капацитета през 2011г.
55	ЗЖ за възрастни	За самотно живеещи възрастни хора	Потребители от цялата област	0	12	12	Осигуряване на грижа за самотно живеещи стари, с цел предотвратяване настаняване в СИ	Населено място от общ.Тунджа	Нова-за проучване на възможностите за създаването му до 2015 г.
56	ЗЖ за възрастни	За самотно живеещи възрастни хора	Потребители от цялата област	0	12	12	Осигуряване на грижа за самотно живеещи стари, с цел предотвратяване настаняване в СИ	Населено място от общ.Тунджа	Нова-за проучване на възможностите за създаването му до 2015 г.
60	ЦСРИ“Света Марина”	Деца с увреждания в семейна среда; Родители на деца с увреждания; Деца с увреждания, нуждаещи се от почасова грижа; Деца в неравностойно положение, настанени при близки, Деца, преживели насилие; Деца с отклоняващо поведение	Община Елхово Община Болярско	35	35	40	<u>Дейности</u> -социална интеграция,работа с роднини, връзки с обществеността,свободно време, отдих и развлечение <u>Фокус на услугите</u> -Логопедична, психологична, социална рехабилитация; двигателна рехабилитация; трудотерапия;други терапии-музикална терапия, изобразително изкуство, приложно изкуство,приказкотерапия; образователни и учебителни занимания;групова работа-психогимнастика и тренинги за развитие на комуникативни и говорни умения.	Гр. Елхово	Налична Увеличаване на капацитета
61	ЦСРИ за възрастни с увреждания	Лица с увреждания; Семейства на лица с увреждания;	Община Елхово	0	0	35	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални,	Гр. Елхово	Нова Планиране –след 2012

		Хора с психически увреждания; Лица с тежки заболявания в домашна среда.					здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги-социален работник, рехабилитатор, психолог		
62	Комплекс за социални услуги за деца и семейства-обединява ЦСРИ, ЦОП, Консултативен кабинет, „Горещ телефон”	Деца и семейства в риск; Деца с проблемно и отклоняващо поведение; Деца преживели насилие; Деца в риск от отпадане от училище и деца отпаднали от училище; Деца от ромски произход; Семейства кандидати за приемни родители и осиновители.	община Елхово	0		250 деца и семейства в риск	-провеждане на обществени кампании за информиране на кандидати за приемни родители и осиновители; -провеждане на обучения на приемни семейства; комбинира ресурсите на различни налични дейности и услуги на територията на дадена община и осиновители -комбинира ресурсите на различни налични дейности и услуги на територията на дадена община	КСУДС-гр. Елхово	нова-в периода 2011-2015г КСУДС ще планира, изпълнява и контролира налични и нови дейности и услуги на територията на община Елхово и Болярово
62.1	ЦОП към КСУДС	Деца и семейства в риск; Деца с проблемно и отклоняващо поведение; Деца, преживели насилие; Деца в риск от отпадане от училище и деца, отпаднали от училище; Деца от ромски произход Семейства, чийто деца са в институции Кандидат приемни семейства и осиновители	Община Елхово	0	0	30	-стимулиране процеса на социализацията на децата и семействата в риск; -образователна подкрепа и мотивиране на желанието им за посещаване на училище; - специализирана подготовка за започване или връщане в училище; - психологическа работа с децата/ консултативен кабинет за родители/; - консултиране и подкрепа за деца с отклоняващо се поведение; -обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция; - здравно образование; - обучения на родителите; - приемна грижа; -семеино консултиране и подкрепа; - оздравяване на семейната среда;		’Нова-планиране на услугата през 2013 г.

							- работа на улицата; -превенция на насилието и отклоненото поведение; - закрила на деца, жертви на малтретиране, насилие и negliжиране; - обособяване на клубове по интереси като извънкласни форми на обучение; - работа със семействата на децата към подобряване мотивацията и нагласите на родителите към образованието на децата им; - работа с институциите; - изграждане на доброволчески екипи от млади хора; - дейности за подобряване на обществените нагласи спрямо деца с увреждания и деца в риск.		
61.2	Мобилна социална работа към ЦОП	Деца с увреждания в семейна среда; Родители на деца с увреждания; Деца с увреждания, нуждаещи се от почасова грижа; Хора с увреждания в семейна среда	Община Елхово	0	0	20	посещения на семейства с цел развиване на родителския капацитет и добро родителстване на семейства в риск; -посредничество и подкрепа на деца и семейства с рисково поведение в дома им; - извършване на видове рехабилитации в дома на потребителите в селища от община Елхово; - осъществяване на връзки с институции и посредничество при здравни и правни проблеми;	община Елхово	Нова- дейност към КСУДС в периода 2011-2015
61.3	Кабинет по семейно планиране към КСУДС	Семейства в риск; Семейства от ромски произход; Бременни жени и жени в риск	община Елхово				-създаване на организация от мрежа за обхващане на рискови бъдещи майки; -подкрепа на бременни жени от рискови групи с цел предотвратяване на изоставане на детето; - подкрепа на семейства на новородени деца с увреждания; - подпомагане на майки от ромски произход при	КСУДС гр. Елхово	Нова- дейност към КСУДС в периода 2011-2015

							отглеждане на детето, както материално, така и емоционално		
61.4	Консултативен кабинет с „Горещ телефон“ за деца, младежи и родители към КСУДС	Деца и семейства в риск; Деца с проблемно и отклоняващо поведение; Деца, преживели насилие; Деца в риск от отпадане от училище и деца, отпаднали от училище; Деца от ромски произход	община Елхово				- консултиране и подкрепа за деца с отклоняващо се поведение;; - консултиране и обучения на родителите; -семеино консултиране и подкрепа; - оздравяване на семейната среда; -превенция на насилието и отклоненото поведение; -гореща телефонна линия; - закрила на деца, жертви на малтретиране, насилие и negliжиране; - работа със семействата на децата към подобряване мотивацията и нагласите на родителите към образованието на децата им; - работа с институциите;	КСУДС гр.Елхово	Нова- дейност към КСУДС в периода 2011-2015
62	ЦНСТ „ Къща като въщи”	Деца в неравностойно положение; Деца, настанени при настойници; Деца от социални институции, изоставени деца; Деца от ПУИ-гр. Елхово	Община Елхово	0	8	8	Осигуряване по най-добър начин на интересите на детето; Индивидуализиране на работа с детето и семейството; работа със силните страни и ресурсите на детето и семейството; Насърчаване развитието на способностите и уменията на детето; Ограничен период на ползване на услугата; Работа в екип и в междуинституционално партньорство	гр. Елхово	Нова- одобрен проект по ОП”Развитие на човешките ресурси”- 2011-2012
63	ЦНСТ 2	Деца и младежи в неравностойно положение; Деца и младежи от СИ	Община Елхово	0	0	12	междуинституционално партньорство	гр. Елхово	Нова- планиране с НПО
64	Център за развитие на общности	Деца и лица в риск, живеещи в компактният ромски квартал.	община Елхово			80	осигурява подкрепа за развитие на хора в неравностойно положение чрез директна работа в общността и с институциите и чрез посредничество за достъп до услуги. услугата е предназначена за	Гр. Елхово	Нова- проучване, планиране и стартиране – 2011-2012г.

							посредничество за социална интеграция на общности в неравностойно положение чрез осигуряване на достъп до услуги		
65	Личен асистент услуга в общността по национална програма	Деца, лица и възрастни с увреждания, самотни стари хора	община Елхово	14	40	50	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, както и предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане. Предотвратяване на преждевременната институционализация.	община Елхово	По оперативна програма за 2010 и 2011г
66	Социален асистент услуга в общността по национална програма	Деца, лица и възрастни с увреждания, самотни стари хора	община Елхово	0	10	10	Осигуряване на грижи в семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	община Елхово	По оперативна програма за съответната година.
67	Домашен помощник услуга в общността по национална програма	Деца, лица и възрастни с увреждания, самотни стари хора	община Елхово	30	40	40	Осигуряване на грижи в семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот. Помощ при организирането на ежедневни битови потребности.	община Елхово	По оперативна програма за 2010 и 2011г.
68	Защитено жилище за жени с умствена изостаналост	Жени с умствена изостаналост	община Елхово	6	6	8	Осигуряване на резидентна грижа за жени, изведени от СИ	община Елхово	Налична-за 6 жени, при възможност увеличение на 8 потребители.
69	Защитено жилище-2	Жени с умствена изостаналост изведени от СИ в Елхово	община Елхово			10	Осигуряване на резидентна грижа за хора, изведени от СИ	община Елхово	Нова- проучване и планиране с НПО
70	Обществена трапезария	Деца и лица с увреждания, лица с ниски доходи, семейства на социално подпомагане.	община Елхово	35	35	35	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата.	община Елхово	По проект на МТСП и Фондация Институт „Отворено общество”

71	Домашен социален патронаж	Деца, лица и възрастни с увреждания, самотни стари хора	община Елхово	100	120	170	Насочена е към доставяне на храна, поддържане на хигиена в жилището, битови услуги.	община Елхово	Налична за 100 патрониращи, предстои разширяване на обхвата.
72	Дом за стари хора, с.Чернозем	Самотно живеещи стари хора	община Елхово	16	16	26	Специализирана институция, нужда от 24- часово обгрижване.	с. Чернозем	Налична за 16 потребители. Планиране разширяване на дома и изграждане на отделение за лежачо болни към ДСХ за 10 потребителя.
73	Обществена трапезария-2	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	община Елхово		40	40	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата	община Елхово	По проект и участие на НПО
74	Клуб на пенсионера	Пенсионери и самотни стари хора, които нямат сериозни здравословни проблеми.	община Елхово	150	150	150	Поддържане на лични и социални контакти.	Елхово-2 бр, с. Мелница Гранитово с. Раздел с. Кирилово с. Бояново с. Стройно с. Борисово с. Изгрев с. Трънково с. Лалково Г. Дервент с. Лесово Маломирово	Налична- предстоят разкриване на такива пенсионерски клубове и в останалите села на община Елхово
75	Клуб на хората с увреждания	Деца, лица и възрастни с увреждания	община Елхово	250	250	250	Поддържане на лични и социални контакти.	гр. Елхово	Налична- Общинска дейност
76	Консултативен кабинет към МКБППМН	Деца от 6 до 18 години	Община Стралджа	20	20	30	Консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви	Стралджа	В процес на откриване
77	Център за обществена подкрепа	Деца от 0 до 18 години; Уязвими семейства с деца от 0 до 18 години от всички населени места в	Община Стралджа	15	20	25	Комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от	Стралджа	Налична от 01.10.2010

		общината; Деца от СПИ; Деца необхванати, отпаднали и в риск от отпадане от училище; Деца жертви и извършители на насилие					училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви		
78	Домашен социален патронаж Общинска дейност	Деца и лица с различни увреждания; Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда. Самотно живеещи стари хора в отдалечени населени места без достъп до услуги	Стралджа, Зимница, Джинат, Чарда, Воденичане, Лозенец Войника, Тамарино, Александрово, Саранско, Каменец, Поляна	150	150	165	През 2010 се изпълняват дейности за доставка на храна. Медицинско обслужване.	Стралджа Войника Каменец	Налична Налична Налична
79	Личен асистент услуга в общността по национална програма	Деца и лица с различни увреждания. Стари хора с трайни увреждания, или с тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	община Стралджа		15	15	Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, като успоредно се осигурява заетост на лицето от семейството, което го обгрижва	Община Стралджа	Финансира се по национални програми година за година
80	Личен асистент услуга в общността по ОПРЧР	Деца и лица с различни увреждания. Стари хора с трайни увреждания, или с тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	община Стралджа		40	50	Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, като успоредно се осигурява заетост на лицето от семейството, което го обгрижва	Община Стралджа	Финансира се по национални програми година за година
81	Социален асистент - услуга в общността по национална.	Деца и лица с различни увреждания. Самотни стари хора с трайни увреждания, или в тежко	Община Стралджа		30	50	Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са	Община Стралджа	Финансира се по национални програми година за година

	<i>програма</i>	здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами					изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.		
82	Социален асистент- услуга в общността по ОПРЧР	Деца и лица с различни увреждания Самотни стари хора с трайни увреждания, или в тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Община Стралджа		50	50	Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи	Община Стралджа	Финансира се по ОПРЧР – дейност община и НПО
83	Домашен помощник - услуга в общността по ОПРЧР	Самотни стари хора с трайни увреждания, и/или в силно нарушено здравословно състояние, които не могат или са затруднени да се обслужват сами и да организират бита си	Община Стралджа	88	80	80	Осигуряване на грижи в семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот. Помощ при организирането на ежедневни битови потребности.	НПО, Община Стралджа	Финансира се по ОПРЧР – НПО и община Стралджа
84	Домашен помощник – услуга в общността по национална програма	Самотни стари хора с трайни увреждания, и/или в силно нарушено здравословно състояние, които не могат или са затруднени да се обслужват сами и да организират бита си	Община Стралджа		20	20	Осигуряване на грижи в семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот. Помощ при организирането на ежедневни битови потребности.	Община Стралджа	Финансира се по национални програми година за година
85	Домашен чистач услуга в общността по национална програма /НП Социални услуги в семейна среда/	Самотни стари хора с трайни увреждания, и/или в силно нарушено здравословно състояние, които не могат или са затруднени да се обслужват сами и да организират бита си	Община Стралджа		10	10	Осигуряване на грижи в семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот. Помощ при организирането на ежедневни битови потребности.	Община Стралджа	Финансира се по национални програми година за година
86	ЦСРИ за възрастни и за деца	Лица и деца с увреждания Семейства на деца и лица с увреждания. Хора с психически увреждания	Стралджа	50	50	50	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог	Стралджа	Налична

87	ЦСРИ за деца	Деца с увреждания Семейства на деца с увреждания. Деца с психически увреждания	Стралджа			30	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог	Стралджа	Нова за планиране
88	ЗЖ	Пълнолетни лица с умствена изостаналост	Община Стралджа		8	8	Предоставяне на подслон и ежедневни грижи за пълнолетни лица с умствена изостаналост в среда, близка до семейната	с. Зимница,	Нова за планиране след 2011 г.
89	Комплекс за подкрепа на стари хора	Стари хора и лица с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони, във общинските центрове и прилежащите им села ; в пенсионна възраст, живеещи в отдалечени населени места в общината;	Община Стралджа			150	•Предоставяне на модулни пакети от услуги •Предоставяне на храна по модулен пакет (с възможност на избор от ползвателите) •Поддържане на лична и битова хигиена; •Извършване на битови услуги - заплащане на сметки за електроенергия, вода и телефон; закупуване на продукти и вещи от първа необходимост със средства на клиента и др.; •Извършване и/или съдействие на дребни ремонти в дома; •Съдействие при изготвяне на необходими документи за явяване на ТЕЛК; •Помощ при общуване, поддържане и осъществяване на социални контакти, занимания в дома и извън него; •Организиране на дейности за уплътняване на свободното време и социални контакти; •Здравно-медицинска подкрепа •Медицински манипулации	Стралджа	Нова , комбинирани ресурси 2012 - 2015
90	ДВХУИ с.Маленово	Възрастни хора с умствена изостаналост	Ползватели от цялата страна	64	63	59	-Постоянна грижа -Рехабилитация -Терапия -Мед. и стоматологични грижи -Групова и индивидуално работа	Маленово	Налична

							-Функ. и занимат.трудотерапия -Спец.педагогика -Организиране на свободно време		
91	ДСХ със среда, близка до домашната	Стари хора със затруднения в самообслужването, с нужда от резидентна грижа	Община Стралджа			30	Специализирана институция– нужда от постоянно 24-часово обгрижване	Стралджа	Нова за планиране
92	Обществена трапезария	Деца и лица с увреждания, лица с ниски доходи.	община Стралджа		50	50	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата.	община Стралджа	Нова за планиране по проект
93	Обществен център за деца и семейства	Деца от 0 до 7години и техните семейства	Община Стралджа		100	100	Формиране и развитие на родителски умения; Ранна интервенция на уврежданията; Семейно консултиране и подкрепа; Здравна консултация; Интеграция на децата в детските градини и в предучилищните групи; Допълнителна подготовка за започване на училище.	Община Стралджа	Нова за планиране по проект „Социално включване”
94	Клубове на пенсионера	Пенсионери и самотни стари хора, които нямат сериозни здравословни проблеми.	община Стралджа	200	300	450	Поддържане на лични и социални контакти.	община Стралджа	Налични в Стралджа, Воденичане, Палаузово, Зимница, Лозенец, Войника, нови за разкриване в останалите села от общината
95	Клуб на хората с увреждания	Хора с увреждания	община Стралджа	50	50	50	Поддържане на лични и социални контакти.	община Стралджа	Наличен
96	Клуб на диабетици	Диабетно болни хора	община Стралджа	150	150	150	Поддържане на лични и социални контакти.	община Стралджа	Наличен
97	Назначаване на двама здравни медиатори	Социално слаби и лица от етническите малцинства	с. Лозенец с. Зимница	50 50	60 60	70 70	Осигуряване на връзка между лицата и личните лекари, лицата и отдел ЗД, лицата и Д-я „СП”	с. Лозенец с. Зимница	Нови за планиране
98	Консултативен кабинет към МКБППМН	Деца от 8 до 18години	Община Болярово	10	10	12	Консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви	Болярово	В процес на откриване
99	Трапезария Общинска	Възрастни лица; Самотно живеещи стари хора; Деца	Община Болярово	180	180	180	Осигуряване на топла и питателна храна целогодишно.	Болярово	Налична

	<i>дейност</i>	и лица с различни увреждания							
100	Обществена трапезария – по проект	Лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от ППЗСП; самотно живеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии; лица без доходи и близки, които да се грижат за тях	община Болярово в селата Попово и Воден община Болярово	40	80	80	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата.	Болярово Болярово	Налична – по проект на МТСП-Ф”СП” Нова за разкриване по проект през 2011-2015г.
101	Личен асистент <i>услуга в общността по национална програма</i>	Деца и лица с различни увреждания. Стари хора с трайни увреждания, или с тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	община Болярово				Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, като успоредно се осигурява заетост на лицето от семейството, което го обгрижва	община Болярово	Финансира се по национални програми година за година
102	Личен асистент <i>услуга в общността по ОПРЧР</i>	Деца и лица с различни увреждания. Стари хора с трайни увреждания, или с тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	община Болярово				Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, като успоредно се осигурява заетост на лицето от семейството, което го обгрижва	община Болярово	Финансира се по национални програми година за година
103	Социален асистент - услуга в общността по национална програма	Деца и лица с различни увреждания. Самотни стари хора с трайни увреждания, или в тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	община Болярово				Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	община Болярово	Финансира се по национални програми година за година
104	Социален асистент- услуга в общността по ОПРЧР	Деца и лица с различни увреждания. Самотни стари хора с трайни увреждания, или в тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	община Болярово				Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи	община Болярово	Финансира се по ОПРЧР – дейност община и НПО
105	Домашен	Самотни стари хора с	община				Осигуряване на грижи в семейна	община	Финансира се по

	помощник - услуга в общността по ОПРЧР	трайни увреждания, и/или в силно нарушено здравословно състояние, които не могат или са затруднени да се обслужват сами и да организируют бита си	Болярово				среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот. Помощ при организирането на ежедневни битови потребности.	Болярово	ОПРЧР – НПО и община Болярово
106	Домашен помощник – услуга в общността по национална програма	Самотни стари хора с трайни увреждания, и/или в силно нарушено здравословно състояние, които не могат или са затруднени да се обслужват сами и да организируют бита си	община Болярово				Осигуряване на грижи в семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот. Помощ при организирането на ежедневни битови потребности.	община Болярово	Финансира се по национални програми година за година
107	ЦСРИ ще се трансформира в ЗЖ от 2012 г – 8 бр.	Възрастни хора с увреждания	Гр.Болярово	25 0	25 0	 8	създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на хора с увреждания	Гр.Болярово	Налична –до 2011 г. ЗЖ-от 2012 г.,
108	ЗЖ	Пълнолетни лица с лека и средна степен на умствена изостаналост изведени от ДВУИ с.Малко Шарково	Изведени от ДВУИ с.Малко Шарково и цялата страна	8	8	8	създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на хора с умствена изостаналост в среда, близка до семейната.	С.М.Шарково	налична
109	ЗЖ	Пълнолетни лица с лека и средна степен на умствена изостаналост изведени от ДВУИ с.Малко Шарково	Изведени от ДВУИ с.Малко Шарково и цялата страна	8	8	8	създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на хора с умствена изостаналост в среда, близка до семейната.	Гр.Болярово	Налична
110	ЗЖ	Възрастни лица и самотни стари хора без близки	Община Болярово	11	11	11	Осигуряване на пълноценен и самостоятелен начин на живот в подходяща среда, близка до семейната.	Гр.Болярово	Налична
112	ЗЖ	Пълнолетни лица с лека и средна степен на умствена изостаналост изведени от ДВУИ с.М.Шарково	Изведени от ДВУИ с.М.Шарково	0	0	8	създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на хора с умствена изостаналост в среда, близка до семейната.	С.Ст.Караджо во	Нова планирана да стартира през периода 2012-2015г.

113	Комплекс за подкрепа на стари хора	Стари хора и лица с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони, във общинските центрове и прилежащите им села ; в пенсионна възраст, живеещи в отдалечени населени места в общината;	община Болярово			150	•Предоставяне на модулни пакети от услуги •Предоставяне на храна по модулен пакет (с възможност на избор от ползвателите) •Поддържане на лична и битова хигиена; •Извършване на битови услуги - заплащане на сметки за електроенергия, вода и телефон; закупуване на продукти и вещи от първа необходимост със средства на клиента и др.; •Извършване и/или съдействие на дребни ремонти в дома; •Съдействие при изготвяне на необходими документи за явяване на ТЕЛК; •Помощ при общуване, поддържане и осъществяване на социални контакти, занимания и развлечения в дома и извън него; •Организиране на дейности за уплътняване на свободното време и социални контакти; •Здравно-медицинска подкрепа •Медицински манипулации	Болярово	Нова , комбинирани ресурси 2012 - 2015
114	ДВУИ – с. Малко Шарково	Лица с умствена изостаналост в различни степени, за които са изчерпани всички възможности за живеене в семейна среда	От цялата страна	85	85	77	•Специализирана институция; постоянна грижа, терапия, ориентиране, информиране и обучение, групов работ, работ на терен, помощ в домакинството, занимателна трудотерапия	М. Шарково	Налична
115	ДСХ	лица навършили възраст за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно КСО, включително и лица с трайни увреждания освидетелствани от ТЕЛК	Община Болярово	30	30	30	•Специализирана институция; Осигуряване на среда максимално близка до семейната за задоволяване на потребностите на настанените лица	С.Воден	Налична
116	ДВХФУ	Стари хора с физически увреждания със	Община Болярово	0	0	25	•Специализирана институция; Осигуряване на среда	С.Мамарчево	Нова планирана да стартира през

		затруднения в обслужването					максимално близка до семейната за задоволяване на потребностите на настанените лица		периода 2012-2015г.
117	ДВХД	Лица с деменция, установена с протокол на ЛКК или с ЕР на ТЕЛК/НЕЛК	Община Болярово	0	0	25	Специализирана институция; Осигуряване на среда максимално близка до семейната за задоволяване на потребностите на настанените лица	Гр.Болярово	Нова планирана да стартира през периода 2012-2015г.
118	Клуб на пенсионера	Пенсионери и самотни стари хора, които нямат сериозни здравословни проблеми.	община Болярово	300	300	300	Поддържане на лични и социални контакти.	Болярово, Воден, Г. Крушево, Ст. Караджово, Мамарчево, Попово, Шарково, Горска поляна	Налични

5 Система на мониторинг и оценка

5.1 Цели и задачи на мониторинга и оценката

Системата за мониторинг и оценка е ключов инструмент за развитие на политики и програми в социалната сфера и особено – за дългосрочни и комплексни интервенции като Областната стратегия за социалните услуги в област Ямбол. Резултатите от мониторинга и оценката са основа за актуализацията на стратегията по отношение на приоритетните направления, дългосрочните цели и оперативните задачи в хода на изпълнението.

Конкретните цели и задачи на системата за мониторинг и оценка са:

1. Да осигурява постоянен **поток от актуална информация** за развитието на социалната среда в област Ямбол, чрез:
 - Наблюдение на промените в базовите индикатори за ситуацията;
 - Обратна връзка от целевите групи и преките потребители за вида и качеството на предоставяните услуги и подкрепа;
 - Обратна връзка от преките изпълнители на дейностите за трудностите в изпълнението на услугите, възможностите за усъвършенстване и нуждите от обучение и развитие на човешките ресурси.
2. Да обезпечи **текущия мониторинг** на изпълнението на дейностите по Стратегията на областно и общинско ниво, чрез:
 - Събиране на информация за обема и преките резултати от осъществяваните дейности/услуги, анализ и сравнение със заложените количествени и качествени индикатори в Плана за действие
 - Пряко наблюдение на хода, методите и начините на текущото изпълнение на планираните дейности, както и на степента на изпълнение на времевия график на дейности и резултати;
 - Предоставяне на консултации и съвети на място на преките изпълнители на стратегията – общини, външните доставчици на услугите, свързани сектори и др. за подобряване на дейностите и качеството на социалните услуги.
3. Да се изработят **комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие** от изпълнението на Областната стратегия от гледна точка на целевите рискови групи. Оценката обхваща:
 - Релевантност – съответствието на целите и интервенцията спрямо реалните проблеми и конкретните потребности и възможности на рисковите групи;
 - Ефикасността на изпълнените дейности и постигнатите преки резултати по отношение на обема на дейностите, спазването на времевия график, планираните / вложените ресурси;
 - Ефективността на Стратегията – оценка на реалните ползи и ефекти за обхванатите потребители на услуги, както и на степента на обхващане на идентифицираните групи, индивиди и общности в риск от изпълнените дейности в област Ямбол. Качеството на предоставените социални услуги се оценява през призмата на ефекта върху целевите рискови групи, като се оценяват ползите за потребителите - индивидуални и общи за рисковата група;

- Въздействието на Областната стратегия върху общия социален контекст, степен на постигане на дългосрочните цели, комплексна оценка на предизвиканите качествени промени в състоянието на социалната среда и рисковите групи;
 - Устойчивостта на дейностите, резултатите и ползите за целевите групи и продължението им след времевата рамка на Стратегията.
4. Да гарантира **системното актуализиране на Областната стратегия, подобряването на политиките** за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки чрез:
- Предоставяне на конкретни препоръки, както за актуализиране на цялостната Стратегия по отношение на избраните приоритетни направления и цели, така и за оперативно препланиране на дейностите и следващите етапи от изпълнението на предвидените дейности – социални услуги и мерки;
 - Системна обратна връзка от потребителите на услуги и препоръки за подобряване на вида и качеството на услугите в съответствие с реалните групови и индивидуални потребности;
 - Консултации и методическа помощ за усъвършенстване и подобряване на качеството на социалните услуги по места;
 - Идентифициране на добрите практики и научените уроци от осъществяването на Областната стратегия и мултиплициране на натрупания опит по места.

В съответствие с тези цели и задачи, изграждането и функционирането на цялостна Система за мониторинг и оценка дава реални, практически ползи за общините и структурите, които изпълняват Стратегията. На първо място, такава действаща система за мониторинг и оценка е ясен индикатор за това, доколко са реални намеренията на заинтересованите страни да осъществят на практика декларираните цели и планирани дейности в тази Стратегия. Същевременно, препоръките за промени, постоянният поток от информация и обратната връзка от целевите потребители на услугите, осигурен от Системата за мониторинг и оценка е задължително условие за ефективното изпълнение на Стратегията.

Мониторингът и оценката **с участие** е основният подход, който ще се следва при изграждането на системата. Този подход изисква включването и обратната връзка от всички участници в изпълнението на предоставянето на социалните услуги и носи допълнителни предимства за ефективността на мониторинга. Участието гарантира съпричастността и чувството за собственост на заинтересованите страни върху продуктите и резултатите от мониторинга и оценката и съответно – тяхната готовност и интерес от прилагането на препоръките на практика.

5.2 Логическа рамка и ключови индикатори за успех

В системата за мониторинг и оценка на Областната стратегия ще се следят два основни типа индикатори: **Базовите индикатори за ситуацията** описват общия социален контекст и представят настъпилите промени в положението на рисковите групи в сравнение с “изходната точка” в състоянието им при оценката на първоначално идентифицираните проблеми. Тези индикатори осигуряват обективно измерване на реалната постигната промяна в социалния контекст през времевата рамка на Стратегията и дават възможност да се оцени обективно цялостния ефект и въздействие от изпълнението на Областната стратегия. **Индикаторите за прогреса** служат за проследяване на напредъка в постигането на конкретните цели на Стратегията и се измерват преките резултати от интервенцията и осъществените дейности – социални услуги и мерки.

Логическа рамка на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Ямбол (2010 – 2015)

Визия	Областна стратегия за социални услуги в област Ямбол изразява стремежа на всички участници да допринесат за развиването на балансирана социална политика в областта. Тази стратегия изразява желанието за създаване на условия за пълноценна реализация чрез грижа и подкрепа за местните общности, групи, индивиди в риск, защото реализацията е право на всеки човек и допринася за развитието на общностите.			
Общи цели		Индикатори – базови индикатори за ситуацията	Източници на информация	Период на проверка
Обща цел 1	Да се подобри грижата за децата в семейството, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори, водещи до социално изключване и изолация.	• Намален брой на изоставените деца към 2015 г. с 60% спрямо нивото от 2007-09 г.; • Развити и работещи поне 4 нови за област Ямбол услуги за деца и семейства, функциониращи на областно ниво (като приемна грижа, звено “майка и бебе”; мобилна социална работа ; • Осигурена подкрепа за поне 20% от уязвимите семейства и деца в ЦОП в област Ямбол; • Предотвратена институционализация на 90% от децата в риск от изоставяне чрез реинтеграция в семейството, настаняване при близки и роднини, приемна грижа, осиновяване (към края на стратегията); • Осигурена приемна грижа за поне 90 деца чрез увеличения брой приемни семейства - от 5 през 2010 до 60 през 2015 г. • Поне 98% от децата в задължителна училищна възраст обхванати в училище, подготовителни класове или групи или в подходяща форма на образование; • Намален с 80% брой на отпадналите от училище деца; • Увеличен с 25% брой на учениците от изолирани ромски квартали и децата с увреждания, завършващи основно и средно образование; • Създаден капацитет за обхващане на поне 30% от децата с увреждания в област Ямбол в услуги за медицинска и социална рехабилитация и/или в различни форми на заместваща и дневна грижа; • Подобен достъп на хората с увреждания до социална и медицинска рехабилитация в цялата област Ямбол чрез мрежа от 7 ЦСРИ обхванали всички 5 общини в областта; • Изградени и функциониращи Центрове за развитие на уязвими общности –Ямбол, Тунджа и Елхово, които обхващат 40% от ромските общности в област Ямбол в дейности за развитие, самопомощ, достъп до здравни, социални услуги и заетост, мотивиране за образование, • Разширен спектър от услуги за превенция и реинтеграция на рискови групи със зависимости и проблемно поведение; • Разширен спектър от услуги за подкрепа и преодоляване на последиците при жертви на насилие, трафик, зависимости;/Кризисен център/	- Аналитични доклади на независими експерти -Социологически проучвания - Финален доклад за оценка на въздействието на Областната стратегия - Годишни доклади за мониторинг на напредъка на изпълнението на областната стратегия - Данни НСИ - месечни и тримесечни справки - ОЗД, ДСП и РДСП - Проучване за обратна връзка от потребителите	През три години 2012 / 2015 Годишна база Всяка учебна година – септември, януари, юни 2010 / 2013 годишна база 2010 - 2012

Визия	Областна стратегия за социални услуги в област Ямбол изразява стремежа на всички участници да допринесат за развиването на балансирана социална политика в областта. Тази стратегия изразява желанието за създаване на условия за пълноценна реализация чрез грижа и подкрепа за местните общности, групи, индивиди в риск, защото реализацията е право на всеки човек и допринася за развитието на общностите.			
Общи цели		Индикатори – базови индикатори за ситуацията	Източници на информация	Период на проверка
		- Постигната степен на адаптиране на средата към нуждите на хората с увреждания (в зависимост от специфичната ситуация във всяка от 5-те общини); - Подобрени условия за самостоятелен живот в домашна среда на 20% от хората с увреждания – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент; - Предотвратена преждевременна институционализация на поне 100-120 самотноживеещи стари хора чрез развитите услуги за грижа в домашна среда; - Осигурени нов тип резидентни грижи в среда, близка до домашната, за 70% от нуждаещите се стари хора в област Ямбол, които са затруднени да живеят сами.		
Обща цел 2	Затваряне на входа към СИ, с цел да се постигне максимално намаляване на хората, настанени в специализирани институции.	- Намален капацитет на 2 СИ за деца в област Ямбол (ДДЛРГ и ДМСГД) - Намален с 90 % брой на децата от област Ямбол, отглеждани в специализирани институции в и извън областта; - Изведени в семейна среда поне 50% от децата в СИ в област Ямбол; - Подобрено качество на алтернативната резидентна грижа за 75 деца, предоставена в среда, близка до семейната (в 7 ЦНСТ); - Предотвратена преждевременна институционализация на минимум 80-90 самотноживеещи стари хора чрез развитите услуги за грижа в домашна среда (с мобилен компонент); - Осигурени услуги, подкрепа и грижи в домашна среда за поне 25% от старите хора в област Ямбол с приоритетно обхващане на самотноживеещите в изолирани населени места извън общинските центрове; - Подобрено качество на резидентни услуги в среда близка до домашната за стари хора, които не са в състояние да живеят самостоятелно.	-Доклади ЗМО -Данни на НСИ РИО, ОЗД, ДСП, общини - анализи и данни РДСП, - решения на ОбС, заповеди на АСП за разкриване на нови социални услуги - общински финансови справки	2010 / 2012 / 2015
Обща цел 3	Да се гарантира качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на областно и общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги.	- Работещ Регионален ресурсен център в област Ямбол за изграждане на капацитет и развитие на човешките ресурси в сферата на социалните услуги; - Повишен капацитет за управление на СУ на поне 25 представители на администрацията, дирекции социално подпомагане; - Подобрена професионална квалификация и специализирани умения за социална работа поне на 50 души персонал на доставчиците на услуги в област Ямбол; - Изградени и работещи системи за супервизия в най-малко 60% от социалните услуги в област Ямбол;	Проучване за обратна връзка от потребителите за качеството на СУ; анкети -документация на СУ, срещи с персонала - Документация от обученията - Посещения на	2010 / 2012 / 2015

Визия	Областна стратегия за социални услуги в област Ямбол изразява стремежа на всички участници да допринесат за развиването на балансирана социална политика в областта. Тази стратегия изразява желанието за създаване на условия за пълноценна реализация чрез грижа и подкрепа за местните общности, групи, индивиди в риск, защото реализацията е право на всеки човек и допринася за развитието на общностите.			
Общи цели		Индикатори – базови индикатори за ситуацията	Източници на информация	Период на проверка
			място - отчети на СУ и мобилни екипи	
Обща цел 4	Повишаване на ефикасността на услугите и осигуряване на равни възможности на достъп на ползвателите до тях чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.	- Изградена мрежа от доставчици на услуги от различни общини за ранна превенция на изоставянето, заместваща грижа посредством сътрудничество и взаимодействие между заинтересованите страни; - Осъществени поне 2 междуобщински социални услуги, обхващащи потребители от 1 и повече общини; - Инициирани и развити поне 2 смесени междусекторни смесени услуги (социални услуги, здравеопазване, образование, заетост, жилища, инфраструктура); - Формулирани и осъществени общински мерки (проекти) за социално включване на уязвими общности и рискови групи в област Ямбол – в поне 4 общини.	- Протоколи и решения на ОбС - Подписани междуобщински и междусекторни споразумения - Среци - Доклади ЗМО - Мониторингови доклади за общ. планове- Посещения на място	Годишна база 2010- 2011 2012-2014

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
Направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолация					
1.1. Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство и отглеждането им в семейна среда.	<u>Мярка 1.1.1.</u> Комплексна програма за ранна превенция на изоставянето и задържане на новородените деца в биологичното семейство; <u>Мярка 1.1.2.</u> Развитие на мрежа от ЦОП за обхващане на децата и семействата в риск в област Ямбол; <u>Мярка 1.1.3.</u> Осигуряване на	- Утвърдена междусекторна услуга Център за ранна интервенция и превенция на изоставянето на деца в ранна възраст (0-3 год.); 90% от идентифицираните бъдещи майки в риск да изоставят детето си, обхванати чрез консултации и подкрепа; - Разкрита услуга ЗМБ-Ямбол с поне 6-8 потребители (бременни и майки с деца), обхванати средно годишно;	- Осигурено системно наблюдение и навременно идентифициране на риска от изоставяне на деца в ранна възраст - Намален брой на изоставените деца в ранна възраст с 20% годишно; а в края на стратегията – намаление с 60% спрямо нивото от 2005-2009 г.; - Предотвратено изоставяне на децата при 90% от клиентите на ЗМБ; - Осигурен достъп до СУ за деца и семейства в риск във всички общини чрез 3 работещи ЦОП с 2 филиала и	- Статистически данни на НСИ - Проучване за обратна връзка от потребителите - месечни и тримесечни справки от ДУ-Цоп в РДСП - Социологиче-	Годишна база По-подробни данни 2012 / 2015

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
	грижа при близки и роднини за деца в риск от изоставяне и negliжирани деца, лишени от родителска грижа; <u>Мярка 1.1.4.</u> Услуги в подкрепа на осиновяването; <u>Мярка 1.1.5.</u> Развитие на Приемната грижа в област Ямбол като превенция на институционализацията на децата; <u>Мярка 1.1.6.</u> Общински и областни програми и мерки за здравна профилактика и семейно планиране; <u>Мярка 1.1.7.</u> Общински и областни програми/мерки за подкрепа на уязвими семейства за създаване на условия за задържане на детето в семейството. <u>Мярка 1.1.8.</u> Развиване на услуги за подкрепа на ранното детско развитие и социално включване на семействата от високо рискови общности	- Разширени дейности на 1 ЦОП - Ямбол и разкрити 2 филиала на ЦОП в община Тунджа; - Разкрити 2 нови ЦОП – в Стралджа Елхово, - Обхванати 120-130 ползватели годишно от община Ямбол в 1 ЦОП с капацитет 100; - Осигурени консултации и обучения за поне 50% от кандидат-осиновителите; - Развита услуга за приемна грижа на областно и общинско ниво с мрежа между ЦОП в областта; - Обучени и консултирани 40-45 приемни семейства годишно - Одобрявани и наемани 10 приемни семейства годишно и 60 в края на 2015 год.; - Осигурени 3-5 приемни семейства за спешно настаняване на деца в риск от изоставяне 90% от бременните обхванати в програми за здравна профилактика - Разкрити и утвърдени социални услуги поне в 2 общини за подкрепа на ранното детско развитие и семействата в риск във високорискови уязвими общности	мобилни екипи за още 1 община - Разширен териториален обхват на услугите за деца и уязвими семейства в ЦОП - от 2 града (Ямбол , Елхово, Стралджа) през 2010 г. до обхващане на 5-те общини в цялата област - Увеличен брой обхванати деца и семейства в риск - ползватели на услугите в ЦОП от 80 през 2010 г.; до 200-250 към края на Стратегията 2015 г. в 5 ЦОП в област Ямбол; - Увеличен брой приемни семейства от 5 през 2009 до 60 през 2015 г. - Осигурени приемни семейства за 30-35 деца средно годишно или поне за 130-140 деца до 2015 г. - Повишена информираност за приемната грижа в областта чрез обхващане на всички общини в поне 6 информационни кампании - Намален брой деца, настанявани извън семейството си с 20% към края на всяка година - Подобрен здравна профилактика за бъдещите майки във всички общини; - Намалени с 30% случаи на нежелана и ранна бременност - Подобрен грижа за децата от високорискови уязвими общности в поне 2 общини	ски анкети, проучвания - заповеди на кмет, решения на ОС за разкрити нови общински услуги в подкрепа на уязвими семейства и деца - данни на ОЗД - заповеди на АСП за разкриване на нови социални услуги -Доклади на ЗМО - Доклади на ОЗД, ДСП - анализи и данни на РДСП - Регистри на реинтегрирани и приети деца в приемна грижа и на приемните семейства	2011 / 2012
1.2. Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството.	<u>Мярка 1.2.1.</u> Развиване на ЦСРИ за осигуряване на качествена здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства;	- Разширени дейности на ЦСРИ Ямбол от капацитет 30 (2010) до 50 (през 2014) - Изградени 3 нови ЦСРИ – в Тунджа (2 с общ капацитет 35); ЦСРИ Елхово (с капацитет 35); - Проведени консултации в	- Разширен териториален обхват на услугите за деца и възрастни с увреждания във всички населени места в област Ямбол чрез изградена мрежа от 6 ЦСРИ с мобилни услуги; - Предоставяни услуги и рехабилитация на около 200 деца с увреждания на	- Данни на АХУ - Данни на НПО, работещи с хора с увреждания	Годишна база По-подробни данни 2012 / 2015

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
	<u>Мярка 1.2.2.</u> Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова грижа, и заместваща грижа за децата с увреждания, отглеждани в семейна среда; <u>Мярка 1.2.3.</u> Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството.	ЦСРИ, обучения и подкрепа на поне 160 семейства на деца с увреждания годишно; - Създаден и утвърден Център за ранна интервенция за деца с увреждания с поне 10-15 ползватели – деца и родители годишно. - Работещ Дневен център за деца с увреждания “Каритас” – Ямбол с увеличен капацитет от 30 до 50 места до 2015 г - Създаден областен Център за ранна интервенция за деца с увреждания, включително ранна диагностика на заболяването; - Оказана подкрепа на поне 100 семейства на деца с увреждания	година в рамките на общия капацитет от 200 места в ЦСРИ, от които около 90 места за деца; - Подобрена социална и медицинска рехабилитация на поне 350 хора с увреждания на година в рамките на капацитета от 200 места в ЦСРИ за деца и възрастни; - Осигурен достъп до дневна грижа за поне 90-100 деца и младежи с увреждания годишно - Осигурени услуги по ранна интервенция при увреждане поне на 70% от семействата с деца с увреждания (от 0 до 3 години) - Намалено с 50% настаняване на деца с увреждания извън семейството;	- Справки и отчети на СУ - обратна връзка от потребителите - база данни на ОЗД и ДСП	2011 / 2012
1.3. Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата.	<u>Мярка 1.3.1.</u> Развиване на услуги в общността за подобряване на родителския капацитет и за превенция на negliжирането на децата, отглеждани в семейна среда; <u>Мярка 1.3.2.</u> Програми за превенция на рисково поведение при деца и младежи; <u>Мярка 1.3.3.</u> Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите.	- Предоставени услуги в ЦОП за 110 семейства в риск (най-малко в рамките на 50% от капацитета на 5-те ЦОП в областта) за развитие на родителските умения, превенция на изоставянето и negliжирането на деца в риск, отглеждани в семейна среда; - Реализирани информационни кампании и програми за превенция на насилието, рисковото поведение, зависимостите сред учениците във всички училища в областта; - Продължени дейности на сдружение „Заедно срещу drogата” по програмата за „Превенция и контрол на	- Осигурен достъп до СУ за деца и семейства в риск в 5 общини чрез разкритите ЦОП с мобилни услуги; - Подобрен родителски капацитет и грижа за децата поне в 110 семейства в риск годишно; - Оказана подкрепа за отговорно родителство сред 60% от семействата на децата клиенти на услуги в ЦОП; - Подобрена информираност на учениците и младежите за последиците от зависимостите и рисковото поведение; - Увеличен дял на децата, жертви на насилие, трафик и зависимости, подкрепени чрез дейности на ЦОП и ОЗД и от специализирани програми за работа с деца извършители на противообществени прояви, насилие,	- Данни на НСИ - Проучване за обратна връзка от потребителите - месечни и тримесечни справки от ДУ-Цоп в РДСП, Социологически и анкети, проучвания - Данни от РЦЗ, лечебни заведения, РИОКОЗ	Годишна база По-подробни данни 2012 / 2015 2011 / 2012

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
		употребяващи наркотици” - Създаден Кризисен център за деца и лица пострадали от насилие, трафик или друга форма на експлоатация в гр.Ямбол с капацитет от 10 места; - Създаден Център за временно настаняване в Тунджа за възрастни с капацитет 8 лица;	рисково поведение; - Осигурен достъп до кризисно настаняване за деца и младежи с рисково поведение; - Подобрени възможности за реинтеграция и преодоляване на последиците от рисковото поведение за 80% от потребителите на услуги - деца и лица жертви на насилие, трафик, зависимости, рисково поведение.		
1.4. Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.	<u>Мярка 1.4.1.</u> Гарантиране на задължителното предучилищно образование за всички деца в област Ямбол; <u>Мярка 1.4.2.</u> Програми за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи; <u>Мярка 1.4.3.</u> Осигуряване на качествено и интегрирано образование за децата с увреждания; <u>Мярка 1.4.4.</u> Целенасочена политика за приобщаване на родителите и общността в образователно-възпитателния процес на техните деца.	- Брой разработени/приети целеви програми за подобряване на образованието; - Брой реализирани проекти на общини, училища, НПО за образователна интеграция; - Реализирани годишни кампании на учители и НПО за обхващане на децата в подготвителен и първи клас, със специален фокус към ромските деца; - Брой назначени помощници на учителя в общинските училища със смесен етнически състав с подкрепата на общините; - Брой деца в извънкласни дейности чрез проекти и хоризонтални политики; - Брой осигурени ресурсни учители за деца с увреждания, интегрирани в масовите училища; - Продължаваща подкрепа от Ресурсен център към РИО-Ямбол за интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със СОП – гр. Ямбол	- Осигурено пълно обхващане на децата (поне 98%) в задължителното предучилищно образование; - Повишена училищна посещаемост и интерес към учебния процес на децата, обхванати в извънкласни и извънучилищни форми; - Намалено с 60% отпадането от училище на деца от семейства в риск и от уязвими общности - Над 40% от посещаващите училище ученици, обхванати в образователни инициативи, извънкласни и извънучилищни дейности за свободното време; - Подобрени умения за 40 учители за включване на родителите в образователно-възпитателния процес - Брой изведени деца от помощното училище в Ямбол 70% от децата с увреждания редовно посещаващи училище и обхванати в подходящи форми на включващо образование; - Осигурени ресурсни учители за всички деца с увреждания и СОП, интегрирани в масовите училища;	- данни и справки от РИО-Ямбол - срещи в училищата с деца, родители, учители - Справки и отчети на социалните услуги -годишни доклади, статистически данни и отчети на общински администрации -проучвания	2010 / 2012 / 2015 всяка учебна година (септември / февруари / юни

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
		Инвестирани ресурси от общините за достъпна среда (обем средства, % от общинския бюджет за инфраструктура).	Подобрена достъпна среда в училищата и детските градини, съгласно общинските планове.		
1.5. Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда чрез разкриване на услуги и грижа в общността.	<u>Мярка 1.5.1.</u> Разширяване на капацитета на ЦСРИ за обхващане по-голям брой хора с увреждания от цялата територия на област Ямбол. <u>Мярка 1.5.2.</u> Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства <u>Мярка 1.5.3.</u> Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания <u>Мярка 1.5.4.</u> Програми и мерки за подкрепа и улесняване на достъпа до заетост на хора с увреждания и на хора с намалена работоспособност.	- Работещи ЦСРИ за лица с увреждания – в Ямбол с увеличен капацитет от 30 на 50 места; ЦСРИ Болярско с капацитет 25 и ЦСРИ Стралджа с капацитет 50 места - Създадени 3 нови ЦСРИ за лица: в Елхово с капацитет 35; 2 броя ЦСРИ в община Тунджа съответно в с.Болярско с капацитет 30 и 15 в с.Победа. - Брой ползватели в увеличения с 30% капацитет на услугите ДП, ЛА, СА за хора с увреждания; - Включени допълнителни дейности за помощ в ежедневието на потребителите с увреждания към патронажите; - Брой потребители и брой изпълнени програми на ДБТ, общините и местни НПО за достъп до доходи, заетост, професионално ориентиране и квалификация, обучение и практически умения за лицата с увреждания с право на работа.	- Осигурена рехабилитация и услуги в ЦСРИ за 250 - 300 лица с увреждания средно на година; - Осигурен достъп до услуги в домашна среда за около 25% от хората с увреждания в областта - Увеличен достъп до дневна грижа за лица с увреждания към 2013 г. от 40 на 100 потребители годишно в 3 дневни центъра - Поне 25-30% от лицата с увреждания с право на работа обхванати в програмите на ДБТ за трудово посредничество, достъп до квалификация и заетост. - Подобри възможности за заетост на поне 80% от потребителите на програмите на ДБТ, общините и местни НПО за предоставяне на достъп до доходи, заетост, професионално ориентиране и професионална квалификация (преквалификация), обучение и практически умения за лицата с увреждания с право на работа.	-годишни доклади, данни и отчети на РЦЗ и общински администрации - справки от ДБТ; ДСП - отчети на мобилни екипи - заповеди за разкрити СУ услуги за хора с увреждания; - обратна връзка от близки на клиенти и отчети на служители в ЦСРИ	Годишна база По-подробни данни 2010 / 2012 / 2015
1.6. Създаване на условия за реинтеграция на уязвими лица, групи и общности в риск.	<u>Мярка 1.6.1.</u> Осигуряване достъп на развитие за етническите общности в неравностойно положение в област Ямбол; <u>Мярка 1.6.2.</u> Развиване на услуги за превенция на рисково и зависимо поведение, насочени	- Изградени 5 Центъра за развитие на уязвими общности в област Ямбол; - Брой /обхват на реализирани програми за общностно развитие, образование, интеграция и помощ чрез самопомощ в 2 общини;	- Подобрен достъп до социални и образователни услуги и заетост за уязвимите ромски общности в Ямбол; - Подобри здравни грижи и услуги за ромските общности в 3 общини – Ямбол, Тунджа и Елхово; - Повишен интерес на 40% от родителите към образованието на	-годишни доклади, отчети на РДСП и общински администрации -Доклади на ЗМО	2011 - 2013

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
	към деца и възрастни и услуги за реинтеграция на лица със зависимости и проблемно поведение.	Предоставени здравно-социални услуги за 200 деца и младежи по проблемите на ХИВ-СПИН	децата им като превенция на отпадането на ромските деца от училище - Повишени възможности на безработните роми за достъп до квалификация и заетост; - Консултирани и обучени над 100 младежи и техни семейства към 2012. и предоставени над 150 безплатни прегледа; 100 лица с увреждания обхванати в услуги за дневна и заместваща грижа; - разработени индивидуални програми за социална реинтеграция на поне 40 клиента с психични разстройства от областта и включени в дейности за трудова интеграция.		
1.7. Да се подобри качеството на живота на старите хора във всички населени места в областта чрез развиване на широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот в семейна и домашна среда.	<u>Мярка 1.7.1.</u> Развиване и разширяване на дейностите в Домашния социален патронаж и обхващане на малките изолирани населени места. <u>Мярка 1.7.2.</u> Разширяване на услугите в домашна среда чрез увеличаване на капацитета на услугите домашен помощник, социален и личен асистент. <u>Мярка 1.7.3.</u> Осигуряване на дневна грижа и почасови услуги за стари хора.	- Разширен обем и многообразие на дейностите в действащите Домашни социални патронажи в 5-те общини; - Функционираща обществена трапезария в община Ямбол и брой разкрити нови трапезарии (сезонни и целогодишни) за нуждаещите се лица, живеещи на територията на цялата област; - Създаден нов Дневен център за стари хора в гр.Ямбол с 30 места - Работещи Дневни центрове за стари хора в гр. Стралджа (капацитет 30) и в с. Г.Инзово, общ. Тунджа (капацитет 30); - Създадени 2 Комплекса за подкрепа на стари хора и лица с увреждания в общини Стралджа (с капацитет 130 места) и Тунджа - Увеличен с 20% брой на	- Осигурени услуги в домашна среда за около 20% от хората с увреждания потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент - Увеличен с 50% относителен дял на клиентите в населени места извън общинските центрове; - Предотвратено преждевременно настаняване в резидентна грижа на 100-120 самотни стари хора чрез предоставяне на разнообразни услуги в домашна среда;	-годишни доклади, отчети на РДСП и общински администрации -Доклади на ЗМО	2011 - 2013

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
		осигурените ДП, СА и ЛА и увеличен с 30% брой на потребителите на тези услуги			
➡ Приоритетно направление 2: Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа					
2.1. Да се трансформират и закрийт специализираните институции за деца	<u>Мярка 2.1.1.</u> Разработване на планове за трансформиране и/или закриване на специализираните институции за деца в област Ямбол през периода 2011 – 2015 г. <u>Мярка 2.1.2.</u> Развитие на услуги за реинтеграция на децата от СИ в биологичното или разширеното семейство; <u>Мярка 2.1.3.</u> Трансформиране и закриване на СИ за деца в област Ямбол; <u>Мярка 2.1.4.</u> Широко развитие на Приемната грижа и извеждане на деца от СИ в приемни семейства и в семейства на осиновители.	• Изработени планове за развитието на съществуващите СИ за деца в област Ямбол • Брой деца от СИ реинтегрирани в биологичните и разширените семейства • Брой деца от СИ изведени в приемни семейства; • Осъществена актуализация на мерките в съответствие с индивидуалните оценки на настанените в СИ деца. • Брой / обхват на разкритите нови СУ в общността на мястото на закриваните СИ за деца; Профил на разкритите нови услуги при закриването на СИ, съгласно планове за всяка отделна СИ • Брой деца изведени в приемна грижа Точният брой / делът на различните форми на грижа зависят от заключенията в индивидуалните оценки на децата от СИ)	• Съгласувани на областно и общинско ниво конкретни планове и стъпки за трансформирането на 2 СИ и за извеждането на децата; • Постигнато съгласие на заинтересуваните страни за политиките и подходите за деинституционализация на децата със и без увреждания в СИ • Изведени в семейна среда поне 50% от децата в СИ; • Закрита 1 СИ за деца (ДДЛРГ Юрий Гагарин в Ямбол • Намален с 50% капацитет на ДМСГД • Намален с 80% брой на децата в СИ в област Ямбол: от 150 през 2010 г. до 30 деца през 2015 г. • Осигурена грижа в семейна среда за поне 40% от децата изведени от СИ • Разкрити 4-5 нови социални услуги при закриването на СИ за деца в областта; • Изградени умения за самостоятелен живот след напускане на СИ за младежи, настанявани в наблюдавани жилища.	-годишни доклади, отчети на РДСП и общински администрации -Доклади на ЗМО	

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
			Успешна социална интеграция и достъп до заетост на 80% от младежите, напуснали СИ и живеещи самостоятелно (за целия период)		
2.2. Да се развият алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда, близка до семейната, за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.	<u>Мярка 2.2.1.</u> Изграждане на ЦНСТ за извеждане на деца от област Ямбол, настанени в СИ в и извън област Ямбол; <u>Мярка 2.2.2.</u> Изграждане на защитени и преходни жилища за подпомагане на социалната интеграция на младежите и лицата, напускащи специализирани институции.	- Изграден 1 нов ЦНСТ за деца в Ямбол с общ капацитет 15 , за извеждане на деца от СИ; 1 ЦНСТ за деца с увреждания настанени в СИ извън общината с капацитет от 8 места; - Изградени 1 нови ЦНСТ в гр. Ямбол и в областта с капацитет 12 места за извеждане на деца от ДДЛРГ до 2014 г.; - Изградени 3 ЦНСТ за деца с тежки увреждания, настанени в ДМСГД с капацитет от 24 места в гр.Ямбол; 2 ЦНСТ за младежи с увреждания и умствена изостаналост с капацитет от 16 места в с.Победа, община Тунджа; - Брой изградени ЦНСТ за извеждане на деца и младежи от СИ - Брой настанени деца или младежи в ЦНСТ - Брой изградени наблюдавани и преходни жилища / брой потребители средногодишно	- Осигурена алтернативна резидентна грижа за 12 деца с увреждания от СИ (извън област Ямбол), които не могат да бъдат изведени в семейна среда; - Осигурена алтернативна резидентна грижа за 43 деца, изведени от СИ - Подобрено качество на резидентната, грижа предоставена в среда, близка до семейната (в 7 ЦНСТ и 1 преходно жилище) - Подобрена социална интеграция на 80% от младежите, напускащи СИ Очакваният брой, дялът на различните форми на грижа и местоположението на ЦНСТ зависят от заключенията в индивидуалните оценки на децата от СИ	годишни доклади, отчети на РДСП и общински администрации -Доклади на ЗМО	
2.3. Да се развие алтернативна резидентна грижа от семеен тип за хората с увреждания,	<u>Мярка 2.3.1.</u> Реформиране и реструктуриране на съществуващите ДВХУИ (с. М.Шарково, общ.Болярово и ДВХУИ с.Маленово, общ.Стралджа) и подобряване на	- Приети планове за трансформация и подобряване на качеството на грижа в СИ за възрастни и стари хора; - Намален капацитет на ДВХУИ в с.Маленово, община Стралджа	- Подобри резидентни грижи за хора с увреждания от ДВУИ с.М.Шарково и ДВХУИ с.Маленово - Предотвратена институционализацията на лица с увреждания и интелектуални затруднения ;	-годишни доклади, статистически данни и отчети на РЦЗ и общински	

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
настанени в специализирани институции.	качеството на грижите. <u>Мярка 2.3.2.</u> Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за настаняване на хора с увреждания, които имат нужда от резидентна грижа в среда, близка до семейната.	от 64 на 59 потребители; • Намален капацитет и подобрени условия за качествена грижа в ДВХУИ с. М.Шарково, общ.Болярово; • <u>Работещи</u> 4 ЗЖ в област Ямбол за хора с умствена изостаналост с капацитет 32 ; 2 ЗЖ за хора с деменция, изведени от СИ с общ капацитет от 16 места; • Изградени 1 ЗЖ в областта за хора с физически увреждания с капацитет от 8 места; • Изградени 2 ЗЖ в община Елхово за жени с умствена изостаналост и жени умствена изостаналост изведени от СИ с общ капацитет от 18 места; • Работещо 1 ЗЖ в гр. Болярово и изградени 2 ЗЖ в община Тунджа за възрастни лица и самотни стари хора без близки с общ капацитет 35 места;	• Осигурена качествена резидентна грижа в среда близка до семейната за около 110 лица с увреждания и стари хора, които не са в състояние да живеят самостоятелно.	администрации - данни и справки от ДБТ - Доклади на ДСП - отчети на мобилни екипи - заповеди на кмет и решения на ОС за разкрити нови общински услуги за хора с увреждания	
2.4. Да се осигури достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до домашната	<u>Мярка 2.4.1.</u> Подобряване на условията и качеството на грижите в съществуващите специализирани институции за стари хора. <u>Мярка 2.4.2.</u> Разкриване на алтернативни резидентни услуги и малки домове за обгрижване на стари хора в среда, близка до семейната.	• Подобрена материална база в 3 съществуващи ДСХ в областта • Разкрит Дом за стари хора – микродом в община Стралджа (до 2015 г.) с 30 места; • Изграден „Дом за възрастни хора с физически увреждания” с.Мамарчево, община Болярово с капацитет от 25 места(до 2015) • Изграден „Дом за възрастни хора с деменция” в гр. Болярово. с капацитет от 25 места /до 2015	• Подобрени битови условия и услуги за старите хора, настанени в 4 ДСХ в област Ямбол; • Предоставени качествени резидентни грижи в среда, близка до домашната в 1 малък групов дом с общ капацитет 30 места; • Осигурена качествена резидентна грижа за 18 лица с деменция	- Планове за преустройство и ремонт на ДСХ - Доклади на ЗМО -Отчети от СУ - Доклади от проверки на РДСП	

5.3 Изграждане на система за мониторинг и оценка на стратегията

Изграждането на цялостна функционираща система за мониторинг и оценка предполага комплекс от дейности, които се осъществяват на няколко етапа:

- създаване на структура и изграждане на екип;
- развитие на уменията и капацитета за мониторинг и оценка;
- планиране и изпълнение на дейности за мониторинг и оценка;
- разпространение на заключенията от мониторинга и оценката и актуализиране на планове и дейности в съответствие с направените препоръки.

5.3.1 Създаване на звено за мониторинг и оценка

Оперативното изпълнение на дейностите изисква да се обособи Звено за мониторинг и оценка (ЗМО) с ясни и конкретни задачи и отговорности, което да разполага относителна независимост от преките изпълнители на услугите и мерките за социално включване.

Структура: ЗМО ще се създаде в рамките на Областна управа и ще да работи в партньорство/в мрежа с РДСП и териториалните работни групи по общини. ЗМО се създава като структура към Областна управа – Ямбол с решение на Областния съвет за развитие в област Ямбол и издаване на заповед на Областния управител. ЗМО може да бъде изградено в рамките на дирекцията за стратегии и програми. Участието и отговорностите на експертите от РДСП се съгласува с ръководството на АСП.

Основният екип на ЗМО обхваща 3-4 души на частично време – 1-2 от Областна управа и 1-2 от РДСП, които работят по трудов договор в посочените институции и са натоварени с допълнителни конкретни задължения за прилагане на системата за мониторинг и оценка на Областната стратегия. Новите им задължения по мониторинга и оценката се включват в длъжностните характеристики, като се препланира работното им време с оглед поемането на новите отговорности.

Разширеният екип – участници в дейностите по мониторинг и оценка – включва координаторите на Териториалните работни групи във всяка община от областта, представител на регионалното звено на ДАЗД и по 1 представител на ДСП или на отдел “Социална закрила” от всяка община. В рамките на стратегията (*Мярка 4.2.3.*) са предвидени специализирани обучения на екипите на ЗМО за усвояване на базисни познания и умения по мониторинг и оценка, събиране и обработване на данни и пр., както обучение през практика и консултации с експерти в процеса на работа.

Задачите и отговорностите на ЗМО се разпределят между двата екипа:

Основен екип:

- Координира цялостната дейност по мониторинг и оценка в област Ямбол;
- Планира дейностите за мониторинг и оценка – изработва и съгласува дългосрочните и годишните оперативни планове за мониторинг и оценка на изпълнението на стратегията;
- Изпълнява посещения на място за наблюдение на дейности и социални услуги в общините в областта;
- Предоставя консултации и практически съвети на доставчиците на услуги за подобряване на дейностите по места;
- Консултира и осигурява методическа помощ за доставчиците и персонала на социалните услуги (предоставяна при посещения на място, по телефона или по електронна поща от представителите на РДСП в ЗМО);

- Събира информация на областно ниво и систематизира данните/информацията, подадена от Териториалните работни групи по общини;
- Изработва общ годишен мониторингов доклад за изпълнението на Стратегията, който се представя за обсъждане и одобрение на Областния съвет за развитие;
- Заедно с разширения екип формулира ключовите мониторингови въпроси и въпросите, на които трябва да даде отговор междинната и крайната оценка;
- Организира възлагането и провеждането на външна оценка на изпълнението на Стратегията;
- Заедно с разширения екип обсъжда заключенията и препоръките от докладите за мониторинг и оценка;
- Организира разпространението на резултатите от мониторинга и оценката и информира заинтересованите страни и обществеността за резултатите и препоръките.

Разширен екип:

- Участва в планирането на дейностите по мониторинг и оценка;
- Участва в дискусии за определяне на ключовите въпроси на мониторинга и оценката и представя коментари по докладите за мониторинг и оценка;
- Събира информация за базовите индикатори по общини;
- Събира и систематизира текуща информация за социалните услуги и дейности;
- Оказва съдействие и логистика за проучвания, оценки и други дейности, осъществявани от външни експерти или организации в съответната община;
- Организира дискусии по общини за обсъждане на заключенията и препоръките от докладите за мониторинг и оценка на изпълнението на Стратегията.

5.3.2 Планиране и изпълнение на дейностите за мониторинг и оценка

Планът за действие по прилагането на системата за мониторинг и оценка предвижда разработване и приемане на:

- (а) дългосрочни планове за тригодишен период – първият период обхваща 2010-2012 г. и вторият период - 2013-2015 г.;
- (б) годишни оперативни планове за дейностите по мониторинг и оценка за всяка година от изпълнението на стратегията.

Дългосрочните и годишните планове за мониторинг и оценка се разработват от основния екип на ЗМО, съгласуват се с разширения екип и се внасят за приемане от Областния съвет за развитие като част от годишния отчет по изпълнението на Стратегията и оперативния план за действие през следващата година.

Задължителните дейности по мониторинг и оценка включват:

- Текущ мониторинг на дейностите – събиране на информация, посещения на място, доклади от мониторинговите посещения;
- Създаване и постоянно актуализиране на база данни на областно ниво с разбивка по общини, територии, теми, рискови групи и пр.;
- Актуализиране, систематизиране и анализ на данните за ключовите базови индикатори за ситуацията;
- Събиране на информация и анализ на индикаторите за прогреса в изпълнението на Стратегията;

- Разработване на годишен мониторингов доклад за цялостното изпълнение на Стратегията;
- Провеждане на междинна оценка на релевантността и ефективността на Стратегията - в края на третата година от външен екип от експерти. Заключениеята и препоръките от Междинната оценка се използват при планирането на следващия тригодишен период от изпълнението на Стратегията;
- Финална оценка на ефективността и въздействието на Стратегията – провежда се в края на шестата година от външен експертен екип. Заключениеята и препоръките от оценката се използват при разработването на Областния план за регионално развитие за следващия период след 2015 година;
- Разпространение на заключенията и препоръките от мониторинга и оценката;
- Разработване и внасяне на предложения за промени/подобрене в приоритетните направления, целите, дейностите на Стратегията.

В зависимост от наличните ресурси могат да се планират и **допълнителни дейности** на ЗМО като:

- тематични оценки, фокусирани върху едно или повече приоритетни направления или върху една или повече групи дейности;
- проучвания по специфични въпроси, необходими за стартиране на нови дейности и/или иновативни услуги по целите на Стратегията.

Раздел В: План за действие

6 Институционална рамка на изпълнението на стратегията

6.1 Отговорности и роли в изпълнението на стратегията

Ролите и задачите на общините и институциите на областно ниво, доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни в изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги се определят от техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им.

6.1.1 Областен управител и Областен съвет за развитие

С организирането на територията на Република България на области и предоставянето на ръководството им на областните управители, подпомагани от областна администрация, се цели реализирането на важни обществени приоритети – по-добри и качествени услуги за гражданите, по-ефективно използване на ресурсите, ясно разпределение на отговорностите, по-високо качество на живота.

Областният управител отговаря за изпълнението на Областната стратегия за развитие на област Ямбол, с която е свързана Областната стратегия за развитие на социалните услуги като секторна политика в област Ямбол. Планирането на общи мерки на областно ниво и на съвместни дейности в няколко общини, прави фигурата на областния управител ключова за осигуряване на съответствие между националните и местните интереси и за координацията между специализираните териториални звена на централното държавно управление по отношение прилагането на секторните политики. При управление на регионалното развитие, областният управител има ясно определени отговорности и правомощия, които упражнява еднолично, чрез областната администрация или като председател на Областния съвет за развитие. Областният управител разполага със значителна оперативна самостоятелност и многопластови функции и се явява ключова координираща фигура между управленските нива (държавно – местно; централно – териториално), от една страна, и от друга – между секторните звена на централната изпълнителна власт.

Съгласно определените функции в рамковата нормативна уредба², **областният управител** има следната роля и отговорности в изпълнението на настоящата стратегия:

- Внася проекта на Областната стратегия за развитие на социалните услуги за обсъждане, съгласуване и за приемане от Областния съвет за развитие;
- Подпомага общините на територията на областта при разработването на общинските планове за развитие на социалните услуги;
- Подпомага РДСП и кметовете на общини в изготвянето на годишен план за изпълнение на областната стратегия за развитие на социалните услуги.
- Внася годишния план за изпълнение на стратегията за одобрение в Областния съвет за развитие;

² Закон за администрацията и Устройствен правилник на областните администрации

- Координира подготовката на проектни предложения за финансиране в съответствие с областната стратегия за развитие на социалните услуги;
- Съвместно с РДСП Ямбол подпомага развитието на услуги в общността на междуобщинско и областно ниво, насочени към подкрепа за интегритета на семейства и общности и предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на индивиди и групи; съдейства на общините за развитие на политики и услуги, насочени към намаляване на дела на хората, настанени в специализирани институции;
- Създава необходимите условия, координира, контролира и сътрудничи с всички заинтересовани страни, за да се повиши ефикасността на услугите и да се осигурят равни възможности на достъп на ползвателите до тях чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

Освен областния управител еднолично и подпомаган от съответната специализирана администрация, функции във връзка с управлението на областното развитие има Областният съвет за развитие, който е колективен междуправителен орган, председателстван от областния управител.

Областният съвет за развитие на област Ямбол е колективен междуправителен орган, председателстван от областния управител, който също носи определени отговорности за развитието на социалните и междусекторните услуги на територията на областта:

- Обсъжда и приема Областната стратегия за развитие на социалните услуги;
- Прави предложения за сключване на споразумения за сътрудничество между съседни общини за осъществяване на съвместни дейности в изпълнение на дейностите, заложи в стратегията;
- Отговаря за развитието на социалните и междусекторните услуги на територията на областта; оценява инициативите на общините и на юридически лица с нестопанска цел, свързани със стратегията;
- Оценява инициативите на общините и на юридически лица с нестопанска цел, свързани със стратегията;
- Обсъжда и предлага инициативи и схеми за ресурсно осигуряване при изпълнението на областната стратегия за развитие, включително за финансиране на общински проекти;
- Приема годишната оценка за изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги, разглежда предложенията и одобрява годишен план за изпълнението ѝ на базата на заложените приоритети и цели на стратегията и на актуализираната оценка на нуждите на групите в риск.

Освен това, Областният съвет за развитие текущо получава информация за всички проекти, с които се кандидатства за финансиране на дейности по изпълнението на Областната стратегия за развитие на социални услуги. Съветът изслушва докладите на определените като ключови участници в изпълнението на стратегията за извършеното, за срещнатите трудности и проблеми, обсъжда представените предложения на общините за развитие на документа. По този начин ще се постигне успешно координиране на секторни политики, областни стратегии и общински планове и програми и ефективно използване на средствата по Оперативните програми.

6.1.2 РДСП и ДСП

Регионалните дирекции за социално подпомагане като териториални поделения на АСП в областните административни центрове провеждат държавната социална политика на ниво област, а Дирекциите "Социално подпомагане" на територията на всяка община по отношение на закрила на детето; рехабилитация и социална интеграция на хората с увреждания и

проучване на потребностите на населението в областта и в общините от социални помощи и социални услуги.

Ролята на РДСП – Ямбол в изпълнението на Областната стратегия включва:

- Изготвя съвместно с общините годишен план за изпълнение на Областната стратегия за развитие на социални услуги;
- Поема оперативната и техническа координация на изпълнението на Стратегията с подкрепата на областна администрация и общините;
- Изготвя становища и прави предложения до АСП за откриване и закриване на социални услуги, в съответствие с планираните дейности в стратегията;
- Събира и актуализира база данни с резултатите от предоставяните социални услуги и следи за изпълнението на индикаторите за оценка на стратегията;
- Сътрудничи с областната и общинските администрации и с неправителствени организации при осъществяването на планираните дейности в стратегията;
- Осигурява методическа подкрепа на персонала на социалните услуги, планира програми за професионално развитие и квалификация и системен контрол върху предоставянето на социалните услуги, планирани в стратегията;
- РДСП отговаря за подготовката на планове за закриване/трансформиране на СИ и тяхното изпълнение; РДСП носи отговорност за реформирането и реструктурирането на специализираните институции в област Ямбол;
- Управлява Регионалния център за развитие на човешките ресурси в област Ямбол.

Роля и отговорности на Дирекциите социално подпомагане:

ДСП – Ямбол и Елхово носят отговорност и изпълняват конкретни задачи при реализирането на Областната стратегия за развитие на социалните услуги:

- Правят предложения до кмета на общината за предоставяне на социални услуги в съответната община;
- Правят предложения до РДСП - Ямбол за откриване, реформиране и закриване на социални услуги, съобразно планираните дейности в стратегията;
- ДСП и ОЗД управляват случаите на хората и децата в риск; разработват оценки и индивидуални планове за децата и лицата, настанени в специализирани институции;
- Осъществяват сътрудничество между общинската администрация и неправителствени организации във връзка с областната стратегия и предвидените дейности в нея;
- Събират и актуализират данни на базовите индикатори и резултатите от изпълнение на социалните услуги;
- ОЗД подпомага интегрирането на деца в ДМСГД и ДДЛРГ в детски ясли, детски градини и предучилищно образование; съвместно с мрежата от ЦОП в общините ОЗД работят за изграждане на връзки между децата, настанени в СИ и семейството им; провежда дейности за изграждане на родителски капацитет, за задържане и реинтеграция на децата в училище и за превенция на рисково поведение.

Предвид основните си функции, РДСП и ДСП (с отделите си по Социална закрила хора с увреждания и социални услуги и Закрила на детето) имат отношение към всички заложили цели в Областната стратегия за развитие на социалните услуги и това са задачи свързани с:

- идентифициране и насочване на случаи към социални и здравни услуги за ранна превенция; подкрепа на семейства в риск от изоставяне на дете;
- насочване на семействата на деца с увреждания към дневни центрове и детски градини за получаване на гъвкава грижа;

- насочване на семействата с увредени деца за ранна диагностика и навременна интервенция на увреждането;
- работа по изграждане на връзка между децата, настанени в СИ и биологично или разширено семейство; реинтеграцията на деца в семейна среда;
- методическа подкрепа и съдействие на ЦОП за формиране на мобилни екипи;
- планиране (съвместно с Дирекция Бюро по труда) мерки за професионално ориентиране и трудова интеграция на младежи, предстоящи да напуснат СИ;
- консултиране и насочване на семейства с деца в риск към социални услуги;
- ДСП пряко отговарят за преструктурирането и реформирането на СИ за деца и за лица с увреждания;
- подпомагат изграждането на алтернативни социални услуги;
- подпомагат общините при идентифициране на нуждаещите се стари хора от услуги в общността и други.

Същевременно взаимодействието на АСП с МТСП се определя като фактор за гарантиране на устойчивостта на изпълнението на областната стратегия чрез практическите възможности за осигуряване на средства за предоставяне на услуги като държавно-делегирана дейност.

6.1.3 Общини

Общините отговарят за цялостното изпълнение на Областната стратегия за развитие на социалните услуги на тяхната територия. За тази цел те разработват, приемат и прилагат Общински стратегии за развитие на социалните услуги (2010-2015), чрез които на територията на всяка община ще се реализира Областната стратегия за развитие на социалните услуги. Общините разработват, приемат и осъществяват годишни планове за действие. Нормативно е установено, че местното самоуправление се осъществява от Общинския съвет, а местната изпълнителна дейност - от кмета и общинската администрация. Така или иначе, в своята съвкупност те заедно осъществяват местната власт.

Местните власти разработват и изпълняват **интегрирани политики за развитие** на хората в риск на тяхната територия като комбинират ресурсите и координират дейностите в сферата на социалното подпомагане, образование, здравеопазване, политики на пазара на труда, водени от интересите и нуждите на групите и хората в риск. Общините са доставчик на социални услуги. Общините развиват интегрирани политики в подкрепа на децата в риск, хората с увреждания и старите хора. Общините осъществяват годишен мониторинг и оценка на изпълнението на социалната услуга и оценка на нуждите на групите в риск.

Общините се ангажират да предоставят за сведение на Областния съвет за развитие всички проекти, с които се кандидатства за финансиране на дейности по изпълнението на Областната стратегия за развитие на социални услуги. Определените като ключови участници в изпълнението на стратегията докладват поне веднъж годишно на заседание на Областния съвет за развитие за извършеното, за трудностите, които срещат, както и да правят предложения за подобряване на Стратегията.

Роля и отговорности на **Общинския съвет**:

- Обсъжда и приема Общинска стратегия за развитие на социални услуги на територията на общината и годишния оперативен план за изпълнението ѝ по предложение на кмета на общината;
- Одобрява докладите за изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги по предложение на кмета на общината;
- Съгласува проектни предложения за финансиране на социални услуги, които ще се развиват на територията на общината и планирани в Областната стратегия.

- Взема решения, свързани с развитие на СУ на територията на общината (откриване, закриване, разширяване, дофинансиране и пр.).

Решение за развиване на конкретна социална услуга се взема от Общинския съвет, като преди това е било разгледано в съответната постоянна комисия и консултирано по въпросите, свързани с финансирането. Предложението се внася от кмета или от общинските съветници.

Ролята на кмета на общината е ключова за цялостното изпълнение на Областната стратегия за социалните услуги на общинско ниво. Кметът на общината:

- организира изработването на общинските програми и планове за развитие на социални услуги на територията на общината и на програмата за реализацията му и след съгласуване с Обществения съвет по социално подпомагане ги внася за обсъждане и приемане от Общинския съвет;
- организира разработването на общинските секторни политики и – след гласуването в Общинския съвет – организира цялостното им изпълнение. Кметът и общинската администрация осъществяват съгласуването на дейностите за развитие на социалните услуги с общите хоризонтални мерки за социално включване;
- ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги;
- след съгласуване с Обществения съвет представя годишен и заключителен доклад за изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги за одобряване от Общинския съвет;
- участва в осъществяването на годишен мониторинг и оценка на изпълнението на общинския план за развитие на социалните услуги като част от Областната стратегия;
- търси възможности за финансиране от различни финансови източници за реализиране на конкретните общински дейности, планирани в съответния общински компонент на областната стратегия.

Общественият съвет по социално подпомагане и услуги е консултативен орган към общината за осъществяване на сътрудничество, координация и консултация между община, централни държавни органи и доставчици на социални услуги с цел реализиране на социалната политика в конкретната общината. Неговата роля в изпълнението на стратегията е свързана с:

- обсъждане на областната стратегия и включения в нея общински компонент,
- осъществяване на обществен контрол върху развитието на социалните услуги и инициативи, съобразно стратегията;
- стимулиране на партньорството между местната власт и доставчиците на социални услуги за реализиране на планираните дейности на територията на общината.

Местните власти носят конкретни отговорности също за инициирането и изпълнението на хоризонталните политики и мерки за социално включване. В този контекст, общините поемат и основната отговорност за изпълнението на мерки за социално включване, предвидени в Стратегията, например:

- Координират и инициират развитието на програми за повишаване на родителския капацитет, задържане на децата в училище, повишаване на качеството на образование и превенция на рисково поведение на деца съвместно с училищата и центровете за обществена подкрепа;
- Отговарят и осигуряват условия за обхващане на всички деца на територията на общините в подготвителни групи и класове, гарантират спазването на задължителното изискване за записване на ученици в първи клас след завършена предучилищна подготовка в общинските училища;

- Координират и инициират развитието на програми в училищата за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи, както и за наваксване на образователни пропуски;
- Развиват смесени социално образователни услуги в Центровете за обществена подкрепа за превенция на отпадането и задържане на децата в училище;
- Развиват интегрирана политика за подкрепа на хората в пенсионна възраст чрез комбиниране на ресурсите на Домашен социален патронаж, националните и оперативните програми за предоставяне на грижи в домашна среда и за осигуряване на заетост (НПСПОЗ), клубовете на пенсионера и читалища. Разширяват функциите на патронажа и развиват мобилни екипи за предоставяне на домашни грижи;
- Съдействат за изграждането и работата на Центровете за развитие на уязвими общности със специален фокус върху ромското население;
- Осигуряват условия за посещаване в масови детски градини и училища на деца с увреждания, включително с осигуряване на транспорт и на достъпна среда.

6.1.4 Други структури на централната власт

Държавна агенция за закрила на детето

Областната стратегия за развитието на социалните услуги в област Ямбол е важен инструмент в реализацията на националните приоритети за закрила на детето и за социално включване на семейства и общности в риск. В този контекст Държавната агенция за закрила на детето оказва съществена подкрепа на заинтересованите страни в реализацията на заложените приоритети и цели на стратегията. По-конкретно ролята на ДАЗД включва:

- Отговаря и за реформирането на специализираните институции за деца;
- Оказва методическа помощ на Областна управа, местни власти и общинска администрация, юридически и физически лица, осъществяващи дейности по закрила на детето и на други държавни органи за реализиране и оценка на техните дейности при осъществяване на планираните социални услуги в областната стратегия за децата;
- Издава лицензи на доставчиците на новоразкрити социални услуги за деца;
- Контролира стандартите и критериите за качество на социалните услуги за деца и семейства.

Регионален инспекторат по образованието - Ямбол

РИО е териториална администрация към министъра на образованието, младежта и науката за управление и контрол на системата на народната просвета, която създава условия за провеждане на държавната образователна политика на територията на областта. РИО организира, координира, осъществява и контролира всички дейности, свързани с предучилищното възпитание и подготовка на децата и на училищното обучение на учениците на територията на областта, както и на дейностите по осигуряване на обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности /СОП/ и интегрирането им. РИО системно събира, анализира, обобщава цялата информация по осъществяване на образователно – възпитателния процес на територията на областта и я представя в МОМН.

Конкретни отговорности и роля на РИО – Ямбол:

- Съдействие и контрол за осигуряване на предучилищното възпитание и подготовка на децата и на училищното обучение на учениците на територията на областта.
- Координация и контрол на дейностите, свързани с обучението и възпитанието на децата в детските градини и на учениците в училищата и в обслужващите звена на територията на областта.

- Събиране, анализ, обобщаване и представяне в МОМН на информация, свързана с обучението, възпитанието и развитието на децата и учениците.
- Създава условия в училищата и детските градини за привличане и задържане на деца и ученици чрез: работа със семействата, включване в дейности по проекти, извънкласни форми на обучение, клубове по интереси, изградени комисии за борба с противообществени прояви и комисии за прилагане на координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и при кризисна интервенция и др.
- Поддържа базата данни за всички деца със специални образователни потребности и с хронични заболявания, които се обучават интегрирано или в специални детски градини и специални училища на територията на областта.
- Чрез Екипа за комплексно педагогическо оценяване /ЕКПО към РИО/ осигурява оценяване на общото развитие на деца и ученици с различни увреждания и нарушения в развитието, въз основа на което препоръчва подходящ вид, форма на обучение, място на обучение, ресурсно подпомагане за всяко дете/ученик, в зависимост от образователните потребности. ЕКПО към РИО извършва информационна, координираща, методическа и контролираща дейност във всички детски градини, училища и обслужващи звена, ангажирани с интегрираното обучение на деца / ученици със СОП и на обучението на ученици в специални училища.
- Съдейства за осигуряване на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности.
- Съдейства на създадените центрове за развитие на ромските общности и НПО при изпълнение на проекти за подобряване на образователното ниво на ромската общност.
- Съвместно с РДСП, ДБТ и директори на училища планира програми за вечерно и професионално обучение за младежи и възрастни с основно и по-ниско образование.
- Взаимодействие с местната власт, институциите от други сектори и граждански организации при прилагане на областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Ямбол.

Интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със СОП се **организира и осъществява от детските градини и училищата** на територията на областта, съвместно с Ресурсен център за подпомагане на обучението и възпитанието на деца и ученици със специални образователни потребности (РЦПНОВДУСОП). За децата със СОП трябва да се осигурява необходимата **подкрепяща среда**. Съгласно разпоредбите на чл. 7 от ППЗНП, **подкрепящата среда се осигурява от детските градини, училищата и обслужващите звена съвместно с финансиращия орган.**

Специалистите на Ресурсния център подпомагаха обучението и възпитанието на 217 деца и ученици със СОП, които се обучаваха интегрирано в 6 детски градини и 17 училища на територията на област Ямбол. За предстоящата учебна 2010 / 2011 г. предстои да постъпят нови деца със СОП за интегрирано обучение и да се увеличи броя на детските градини и училища, в които то се осъществява. Поради ежегодно нарастващия брой на децата с увреждания, тенденцията е да се увеличава броя на обучаващите се интегрирано в училищата и детските градини, което налага адекватна реакция от страна на ангажираните институции, относно осигуряване на необходимата подкрепяща среда, необходимите специалисти /логопеди, психолози, социални асистенти по места и др./ и подготовката на учителите за работа с деца със СОП.

Регионален център по здравеопазване

Държавната здравна политика на територията на област Ямбол се осъществява и организира от Регионален център по здравеопазване (РЦЗ) и Регионален съвет по здравеопазване. Тяхната роля е свързана с:

- Координацията и изпълнението на хоризонтални здравни мерки, за осигуряване на достъп до качествена здравна грижа за цялото население, включително за хората в риск;
- Създаване на база данни за здравни специалисти в помощ на хора с увреждания и хора със зависимости, която се използва от ДСП за насочване и консултиране на клиенти в риск;
- взаимодействие с местната власт и с други институции за методическо ръководство, инициране и реализация на смесени медико-социални услуги, предвидени в областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Ямбол;

Конкретните им отговорности са насочени към: здравна профилактика на майчинството/бременността с фокус нежелана и рискова бременност; медицинска рехабилитация за деца и възрастни с увреждания и подкрепа за техните семейства; разработване на здравно-социални програми за семейно планиране; качествена здравна грижа в домовете за деца и хора с увреждания и стари хора.

Дирекция Бюро по труда в област Ямбол участва в планирането и изпълнението на програми и активни мерки за интеграция на пазара на труда на хора в риск (лица с увреждания, младежи напускащи специализирани институции, младежи, отпаднали от училище, трайно безработни, със специално внимание към безработните от обособените ромски общности) и мерки за подкрепа на семействата на групи в риск (на деца, настанени в СИ, деца и възрастни с увреждания, живеещи в семейна среда).

Основната роля на **ДБТ** по изпълнението на стратегията включва:

- Участие в разработването на областни и местни програми за заетост и за обучение на рискови групи;
- Консултиране на младежи, напускащи и напуснали институции с цел професионално ориентиране, повишаване на квалификацията и посредничество при намиране на работа;
- Разработване на мерки и програми съвместно с общините за професионална квалификация и включване на пазара на труда на възрастни с увреждания и на роми, живеещи в затворени етнически общности;
- Участие в разработването на програми за обучение и пренасочване на персонал от СИ;
- Посредничество между работодатели и безработни от рисковите групи с цел намиране на работа;
- Съвместни дейности с институциите от други сектори (системата на здравеопазването, образованието и социалните услуги, териториалните органи на изпълнителната власт, органите на местното самоуправление, регионалните структури на представителните организации на работниците, служителите и на работодателите, НПО) при прилагането на областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Ямбол.

6.1.5 Неправителствени организации

Важна роля в изпълнението на стратегията играят НПО – част от тях участват в предоставянето на социални услуги като преки доставчици, други допринасят за прилагането на принципите и философията на Стратегията като представители на гражданското общество и групите в риск в област Ямбол. С активното участие на НПО в процеса ще се подобри развитието на съществуващите услуги, застъпничество, обучение, партниране в управление на услуги. Съществуващите местни НПО имат съществен принос при изпълнението на разработената стратегия за социални услуги. Тяхната роля се заключава в:

- Съвместно с общините, ДСП и граждани разработват интегрирани политики и мерки за социално включване, в съответствие с мерките в стратегията;

- Участват във формулирането и изпълнението на хоризонтални мерки и политики за социално включване като партньори на общините и/или водещи организации за проектите;
- Предоставят социални, здравни и образователни услуги на територията на общините и областта за хора в риск;
- Подпомагат училищата, ЦОП и СИ при работа със семейството и с деца за изграждане на умения за самостоятелен живот и индивидуално развитие, задържане в училище, превенция на рисково поведение и зависимости.

НПО участват в актуализирането на Стратегията, в изготвянето на годишен план за действие и в осъществяването на мониторинг и оценка на изпълнението ѝ като подпомагат събирането на данни и оценката на потребностите на крайните потребители.

6.2 Механизми на партньорството

Ефективното междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество ще допринесе за изграждане на оптимална мрежа от социални услуги в област Ямбол, която да осигури равен достъп до услуги за рисковите групи и инструменти за максимално оползотворяване на наличните ресурси. Изграждането на механизми на партньорство е определено като **приоритетно функционално направление 4** в Областната стратегия (вж. параграф 3.4.1.) със следните цели и задачи:

Обща цел 4. Да се повиши ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество, чрез:

- Стимулиране и развиване на междуобщинското партньорство в социалните услуги;
- Утвърждаване на ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и развитие на смесени услуги;
- Развиване на публично-частни партньорства в областта на социалните услуги.

При изпълнението на Стратегията са заложили конкретни дейности за развиване и апробиране на механизми за осъществяване на планираните смесени услуги и съвместни дейности между общини и сектори в решаването на проблемите на рисковите групи. В плана за първата година на стратегията е предвиден консултативен процес на две нива – политическо и експертно – за разработване на модели и процедури на взаимодействие между ангажираните заинтересовани страни.

В област Ямбол ще бъдат използвани разнообразни инструменти за сътрудничество като:

- Споразумения за съвместна работа за инициране /изпълнение на общи дейности, междуобщински и смесени услуги – определят се рамкови правила и области на съвместна работа; формализират се и се издигат на по-високо ниво традиционно добри взаимоотношения;
- Партньорства – съвместни действия в определени от споразумението насоки за съвместна работа;
- Сътрудничество със ЗМО в дейностите за мониторинг и оценка на Стратегията;
- Граждански/обществени съвети с постоянно действие;
- Съвместно разработване на Общински планове за развитие, бюджета на общината, други стратегии, концепции и други;
- Обществени форуми – с периодично действие и вземане на консенсус и конференции с консенсус;
- Отворени работни групи с участие на всички заинтересовани страни и участие на експерти в съвместни работни групи, комисии и екипи;

- Провеждане всяка година на срещи и обменни посещения между съседни общини за обмен на информация за групи в риск, обсъждане и планиране на съвместни дейности и проекти за подкрепа на целевите групи. Междуобщинските срещи са с участието на всички заинтересовани институции, в чиито компетенции попадат групите в риск (като ДСП, ДБТ, доставчици на социални и здравни услуги, училища, НПО и др.);
- Планиране и изпълнение на съвместни проекти с допълване на наличните ресурси на съседни общини за изпълнение на Областната стратегия на областно и общинско ниво;
- Съвместно развитие на мобилни екипи за осигуряване на подкрепа на хора с увреждания и самотни стари хора в изолирани населени места;
- Разработване на междуобщински и междусекторни проекти за подкрепа на групите в риск - решаването на проблемите на тези групи често изисква комбиниране на ресурсите на местно ниво и участието на всички заинтересовани страни.

Развитието на партньорството между общини и сектори, изграждането на мрежи на областно и местно ниво ще способства за съчетаването на наличните и потенциалните ресурси, допълването и съгласуването на дейностите на ангажираните институции от различните сектори с фокус потребителите на услуги, уязвимите общности и групи.

7 Ресурси

7.1 Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията

Областната стратегия предвижда конкретни мерки за обезпечаване на дейностите с необходимия персонал със съответната квалификация и умения, в които се разглежда развитието на човешките ресурси на всички етапи на изпълнението – от административния и организационен капацитет за инициране на интервенции/ планиране на разкриването на нови услуги, вкл. финансово осигуряване и привличане на средства, до предоставянето на социални услуги (администриране и обслужване на клиентите) и изпълнението на конкретни мерки и дейности за решаване на социалните проблеми на рисковите групи.

В отговор на идентифицираните потребности за изграждане на капацитет са формулирани целите на **функционалното приоритетно направление 3: Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги.** (вж. параграф 3.4.1.) Дейностите в това направление са насочени към създаване на ефективна система за подкрепа на развитието на човешките ресурси и повишаване качеството на социалните услуги на територията на област Ямбол с активното участие на всички заинтересовани страни.

Обща цел 3. Да се гарантира качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на областно и общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги, чрез:

- **Специфична цел 4.1.** Да се създаде Регионален ресурсен център за развитие на човешките ресурси в област Ямбол;
- **Специфична цел 4.2.** Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на областно и общинско ниво за прилагане на интегрирана грижа и политики към хора и групи в неравностойно положение;
- **Специфична цел 4.3.** Да се осигури подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти;

Планирани мерки и дейности за развитие на капацитета на човешките ресурси:

Специфична цел 4.1. Да се създаде Регионален ресурсен център за развитие на човешките ресурси в област Ямбол

Мярка 4.1.1. Изграждане на местен капацитет за подкрепа на развитието на човешките ресурси в област Ямбол

Дейност 4.1.1.1. Създаване и организационно консолидиране на Регионален ресурсен център за развитие на човешките ресурси към РДСП Ямбол.

За създаването на Регионалния ресурсен център ще се използват предстоящи възможности за финансиране по Оперативните програми за развитие на човешките ресурси. Ресурсният център ще подпомогне работата на заетите в сферата на социалните услуги: ДСП; общински администрации; доставчици на социални услуги; НПО, работещи в социални, здравни, образователни и детски заведения и други, които имат отношение. Организационното изграждане на Ресурсния център към РДСП-Ямбол включва следните основни дейности:

- Подготовка на длъжностни характеристики и административни регулации;
- Подбор на екип и осигуряване на адекватен брой служители (не по-малко от 3-ма души);
- Осигуряване на възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики за екипа на Регионалния ресурсен център в сферата на: (1) обучителните дейности – проучване на обучителните нужди, организиране на обучения, консултиране и пр. (2) консултиране и методическа помощ за предоставяне на социални услуги.

Устойчивостта на Ресурсния център ще се осигури чрез:

- Разкриване на възможности за самофинансиране и подкрепа по различни общински програми и междуобщинско партньорство;
- Доизграждане на Ресурсния център чрез разширяване на дейностите му, като се търси финансиране от различни програми - национални и международни.

Дейност 4.1.1.2. Изпълнение на дейностите на Ресурсния център, които включват:

- Обучение и консултации – идентифициране на нуждите от обучение, провеждане на обучения за повишаване на професионалната квалификация на работещите в сферата на социалните услуги от различни организации;
- Методическа подкрепа и предоставяне на актуална информация, свързана със социалните услуги; Участие в работните групи за методическа подкрепа при актуализирането на плановете за реформиране, реструктуриране или закриване на специализираните институции в съответствие с приоритетите и мерките на настоящата стратегия;
- Техническа помощ и подкрепа при изграждане и утвърждаване на междуобщинското и междусекторното партньорство, както и при работата в мрежа;
- Подкрепа при разработването на проектни предложения и управляване на проекти в социалната сфера;
- Съдействие и подкрепа на Звеното за мониторинг и оценка в дейностите за подобряване и актуализация на Стратегията в съответствие със заключенията и препоръките от мониторинга и оценката, както и с настъпилите промени в социалната среда.

Специфична цел 4.2. Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на областно и общинско ниво за прилагане на интегрирана грижа и политики към хора и групи в неравностойно положение.

Мярка 4.2.1. Изграждане на капацитет за управление на социалните услуги

Дейност 4.2.1.1. Обучения и консултиране за изграждане на умения за ефективно управление на социални услуги в общините и външните доставчици на социални услуги: 1) за инициране на интервенции/планиране на разкриването на нови услуги; 2) умения за администриране на социални услуги – като държавно делегирана дейност на общините или на външни доставчици; 3) умения и нагласи за контрактиране на социални услуги към външни доставчици

Дейност 4.2.1.2. Обучения за развитие на капацитета на ДСП и отделите по места:

- Обучения за повишаване на уменията на експертите от ДСП за методическа подкрепа на услугите;
- Специализирани модули за повишаване на компетентността на специалистите в отделите във връзка с прилагането на нормативната уредба и добрите практики за организиране и управление на социални услуги;
- Повишаване на ефективността при предоставянето на методическа подкрепа във връзка с планирането, организирането и управлението на социалните услуги на територията на общините.

Дейност 4.2.1.3. Осъществяване на поредица от базисни и надграждащи обучителни модули за ръководните екипи на социалните услуги с цел развитие на административния и управленски капацитет, допълнителна квалификация/опит и подобряване на вътрешния мениджмънт на социалните услуги в област Ямбол по отношение на:

- анализ на потребностите от специалисти и поддържащ персонал, дизайн/развитие на длъжностните и функционалните характеристики на персонала;
- подбор и освобождаване на персонал, ориентиране към обучение/преобучение;
- ефективно планиране на работните задачи и дейностите по предоставяне на услугите, съобразно потребностите от развитие на предлаганите социални услуги;
- въвеждане на иновативни практики за ефективна оценка на положения труд, съобразени със спецификата на различните дейности по предоставяне на социалните услуги и обвързване на възнагражденията на служителите с реалната работа по случаи за удовлетворяване на потребностите на клиентите;
- добро управление и задържане на специалисти и на помощния персонал и осигуряване на тяхното непрекъснато развитие;
- стимулиране на работата в екип и работата в разширени/мултидисциплинарни екипи.

Дейност 4.2.1.4. Обучение (най-малко веднъж годишно) и периодични консултации на ръководните екипи на доставчиците по планиране, осигуряване и ефективното управление на финансовите средства и ресурсите.

Мярка 4.2.2. Адекватно ресурсно обезпечаване на развитието на отделите, ангажирани с администрирането и управлението и развитието на социалните услуги на територията на всяка от общините от област Ямбол.

Дейност 4.2.2.1. Осигуряване на адекватен брой служители в отделите, ангажирани с разкриването и управлението на социалните услуги на територията на всяка община

Дейност 4.2.2.2. Осигуряване на възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики, с цел развитие на капацитета на екипите в отделите, ангажирани с управлението на социалните услуги и на доставчиците, които да повишават компетентността на служителите за:

- изследване на потребностите, планиране на вида и обхвата на услуги по превенция на рисковите фактори и услуги за целевите групи в риск;
- реформиране и реструктуриране или закриване на съществуващи социални услуги, в съответствие с приоритетите и мерките на настоящата стратегия;

- финансово планиране и ефективно управление на ресурсите;
- познаване и прилагане на съществуващата нормативната уредба и добрите практики за администриране и управление на социални услуги в България.

Мярка 4.2.3. Изграждане на умения за мониторинг и оценка

Дейност 4.2.3.1. Обучения на екипите (основен и разширен) на създаденото Звено за мониторинг и оценка (ЗМО), които включват следните модули:

- базисни познания за мониторинг и оценка;
- умения за планиране, изпълнение и координиране на дейности по мониторинг и оценка;
- формулиране на индикатори;
- систематизиране и анализ на данни по определени индикатори.

Дейност 4.2.3.2. Обучение чрез практика, консултиране и развиване на практически умения за мониторинг:

- подходи и умения за изграждане на мрежа на местно ниво;
- методи за събиране на теренна информация;
- събиране на данни по определени индикатори;
- консултации и практическо обучение при разработването на аналитични доклади, формулиране на предложения и препоръки към стратегията.

Мярка 4.2.4. Изграждане на умения на общинско и областно ниво за усвояване на структурни фондове

Дейност 4.2.4.1. Обучения и информационни срещи за запознаване, разбиране и ефективно използване на възможностите на финансовите инструменти от национално финансиране и Структурните фондове на ЕС с цел:

- ефективно използване на възможностите за финансиране от Структурните фондове на ЕС;
- капацитет за усвояване на средства от различни национални и донорски програми.

В обученията ще участват представители на общините, екипите, управляващи социалните услуги в общините, ДСП и ОЗД, външни доставчици и партньори.

Дейност 4.2.4.2. Осигуряване на поредица от базисни и надграждащи обучения за придобиване и надграждане на уменията за разработване и подготовка на проектни предложения:

- основни умения за трансформиране на проблемите в цели за постигане на промяна; подбор на специфични дейности и методи за интервенция, които осигуряват постигане на целите; планиране на необходимите финансови, човешки и материални ресурси за осъществяване на проекта;
- дефиниране на индикатори за проследяване на резултатите; планиране на мерки за осигуряване на качество на предоставените услуги, равен достъп и активно участие на потребителите в развитието и контрола по предоставяне на услугите; планиране на мерки и дейности за осигуряване на устойчивост и др.

Дейност 4.2.4.3. Развитие на компетенциите за управление на проекти:

- ефективно изпълнение на планираните проектни дейности; добро управление на наличните ресурси; стимулиране на участието на всички заинтересовани страни;
- документиране и популяризиране на успешните практики и резултати от реализацията на проекта; дейности за осигуряване на устойчивост на промяната и др.

Мярка 4.2.5. Формиране на умения за изграждане на партньорства

В Стратегията са предвидени конкретни мерки за изграждане на познания, умения и нагласи, необходими за осъществяването на целите и дейностите по **приоритетно направление 6: Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги.**

Дейност 4.2.5.1. Обучения за изграждане на ефективни партньорства, умения и нагласи за развиване на публично-частни партньорства в областта на социалните услуги

Дейност 4.2.5.2. Предоставяне на консултации, фасилитация, обучителни модули и обучения през практика за междуобщинско и междусекторно взаимодействие:

- Ефективно взаимодействие между общинска администрация, ДСП и НПО;
- Механизми и подходи за осигуряване на подкрепа от гражданския сектор за областната стратегия; Умения за мобилизиране на потенциала на НПО за управление и предоставяне на социалните услуги, инициране и изпълнение на мерки за социално включване на общинско и областно ниво;
- Обучения и консултиране за подобряване на условията за включване на НПО като външни доставчици на услуги.

Дейност 4.2.5.3. Подкрепа при провеждане на срещи и дискусии със заинтересованите страни на общинско и/или областно ниво за:

- Адаптиране на общинските планове за развитие на социалните услуги към приоритетите, целите и принципите на Областната стратегия;
- Осъществяване на информационни срещи и консултации между представители на общински съвет, общинска администрация, доставчици и други представители на общността - НПО, граждани, най-малко 2 пъти годишно при планиране на развитието на социалните услуги и отчитане на резултатите от дейностите по предоставяне на услугите; споделяне на опит и добри практики и др.

Специфична цел 4.3. Да се осигури подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти

Мярка 4.3.1. Осигуряване на условия за непрекъснато обучение, обмяна на опит и споделяне на добри ефективни практики на персонала в съществуващите социални услуги

Дейност 4.3.1.1. Организиране и провеждане на специализирани обучения и курсове за квалификация и преквалификация за персонала в съществуващите социални услуги (със и без откъсване от работната среда. Планират се поредица от обучения за специалистите - социални работници, психолози, специални педагози, рехабилитатори и др., както и за помощния персонал, ангажиран в директното предоставяне на социалните услуги, които да осигурят:

- Обогаляване на знанията и опита им за ефективна работа по случай, свързана с индивидуализиране на оценката на потребностите на клиента;
- осигуряване на активното участие на клиента в процеса на работата по удовлетворяване на неговите потребности, подбор на специфичните дейности, свързани с предоставянето на социалната услуга;
- оценка на въздействието на услугата, документиране на добрите практики в работата по случай и др.

Дейност 4.3.1.2. Развитие и насърчаване на доброволчески практики - осигуряване на обучение, възможности за обмяна на опит и консултиране по въвеждане на практика за работа с доброволци при предоставянето на социални услуги на местно и регионално ниво.

Дейност 4.3.1.3. Подкрепа и осигуряване на равен достъп до информация, консултации и обучения на ръководния, специализирания и помощния персонал, ангажиран с предоставянето на социални услуги на територията на общините и областта, чрез уебстраниците на общините, ДСП, РДСП и други информационни канали.

Дейност 4.3.1.4. Провеждане на обучения, които да осигурят усвояване на специфични нови умения за планиране на професионалното развитие и кариерно израстване, умения за работа в екип и ефективно общуване, работа по проекти, взаимодействие с различни институции.

Мярка 4.3.2. Преквалификация за персонала на трансформираните и/или закривани социални услуги и СИ

Дейност 4.3.2.1. Оценка на нуждите от обучение – екипна и индивидуална за персонала на социалните услуги, които подлежат на трансформиране /закриване. Препоръките от оценката са съобразени и с нуждите от персонал в новите планирани/разкривани социални услуги в съответната община/ район.

Дейност 4.3.2.2. Провеждане на обучения, в съответствие с оценката от обучителните нужди които да осигурят професионална подготовка и адаптация на персонала след пренасочването към новата услуга.

Мярка 4.3.3. Осигуряване на капацитет за иновативните услуги и мерки, развитие на нов тип професионални умения и опит.

Дейност 4.3.3.1. Организиране на поредица от въвеждащи и надграждащи обучения за професионалистите, които ще бъдат ангажирани със създаването и управлението на нови социални услуги, за да се придобият нов тип управленски умения и практика за:

- създаване на методологии за новите услуги; организация на работата по предоставяне на новите услуги;
- изграждане на програми за популяризиране на услугите и спечелване на доверието на клиентите.

Дейност 4.3.3.2. Организиране на обучения, семинари и конференции за обмяна на опит и добри практики, осигуряващи развитие на професионалните компетенции за създаване и прилагане на ефективни системи за управление на човешките ресурси, които представляват съвкупност от:

- Процедури за подбор на персонал за новите услуги, съобразно предварително изяснени длъжностни и функционални характеристики за специалистите и помощния персонал, ангажиран с предоставянето на услугата;
- Дейности за привличане на специалисти чрез контрактиране с други доставчици на социални услуги/или с НПО, в рамките на съществуващи или новосъздадени партньорски взаимодействия на местно и регионално ниво, с цел по-ефективно и гъвкаво използване на съществуващия набор от специалисти в общините и в областта или с цел оптимизиране на разходите за високо квалифициран персонал.

Мярка 4.3.4. Въвеждане на ефективни системи на контрол върху качеството и за супервизия в социалните услуги

Дейност 4.3.4.1. Консултиране и подкрепа за изграждане на системи на супервизия на персонала на социалните услуги

Дейност 4.3.4.2. Обучение за провеждане на супервизия, изработване и разпространение на обучителни материали – наръчници и програми.

Дейност 4.3.4.3. Осигуряване на възможности за участие в работни срещи, конференции, обучителни пътувания/стажантски програми и др. тип дейности, осигуряващи обмен на опит и професионално развитие на управленския екип на доставчиците.

8 Необходими средства за финансиране на социалните услуги в област Ямбол

След утвърждаване на Областната стратегия за развитие на социалните услуги и след разработването на Стратегия за развитие на социалните услуги на общинско равнище, приета от Общинския съвет, следва да се разработи подробна финансова рамка.

За финансиране на всички дейности, обуславящи реализацията на Стратегията за периода 2011–2015 г., по години са нужни средствата, посочени в таблица 1. Тяхното определяне е извършено на основание РМС №715 от 01.10.2010 г. за разделение на дейностите, финансирани чрез общинските бюджети, на местни и делегирани от държавата дейности и за определяне на стандарти за финансиране на делегираните от държавата дейности през 2011 г. Отчетени са и такива социални услуги като “приемна грижа”, за която все още няма утвърден финансов стандарт, както и предоставяните услуги по програма “Асистенти на хора с увреждания”, която действа вече редица години, но се утвърждава по отделни години с годишна заповед. Взета е под внимание и степента на готовност на общините да кандидатстват по конкретни оперативни програми с подготвени проектни предложения. При определяне на източниците на финансиране се дава приоритет на делегирането от държавата на средства за общините, които са призвани да предоставят социалните услуги съобразно местните потребности. При осъществяване на по-сериозни стъпки в сферата на социалната децентрализация може да се очаква постигането на по-голяма финансова самостоятелност на общините. Но даже и да се реализира подобна дълги години отлагана реформа, не може а се очаква значителна промяна в нагласата на общините по отношение на необходимото финансиране за социалните услуги в своите общности, поне в рамките на периода на действие на настоящата стратегия. Ето защо се очаква плавно покачване на местните разходи за социални дейности в абсолютна стойност при запазване на водещата роля на държавно делегираните средства в структурно отношение. При разчета на необходимите средства се отчита фактът, че страната се намира в сериозна финансова, в т.ч. и бюджетна криза, поради което за развитието на социалните услуги, където за финансиране на държавно делегираните дейности водеща е ролята на държавния бюджет, особено през първата година от прогнозния период, не може да се очаква рязко увеличаване на средствата. С оглед на икономическата ситуация, в която се намира страната, и затрудненията при финансиране на бюджетните дейности за следващия петгодишен период са използвани следните коефициенти, с помощта на които са определени средствата за текуща издръжка, както за държавните, така и за местните дейности:

Година	2011	2012	2013	2014	2015
Норматив	<i>стандарт по РМС 715/2010 за ДДД и разход за единица услуга за 2010г. в местните дейности</i>	1,02	1,04	1,07	1,10

**Средства, необходими за финансиране на социалния сектор в област Ямбол за периода
2011 г. – 2015 г.**

(в лева)

ГОДИНА	2011	2012	2013	2014	2015
Разходи за издръжка	7 699 727	8 901 452	10 756 378	11 985 277	13 481 513
Капиталови разходи	669 000	1 157 500	2 430 000	542 000	423 000
ОБЩО СРЕДСТВА	8 368 727	10 058 952	13 186 378	12 527 277	13 904 513

Наред с това съществуващите сега утвърдени нормативно (по списък) социални услуги (заведения) в близко бъдеще трябва да се променят както по състав, така и по критерии за определяне на конкретния размер на отпусканото финансиране за тяхната издръжка. Първата важна стъпка в това направление би трябвало да стане с приемането на обсъждания минимален пакет от социални услуги с всеобщ достъп, с което би трябвало да се промени конфигурацията на социалните услуги, предоставяни от общините. Промяната се изразява в разширяването на номенклатурата от нови услуги, които общините ще трябва да осигуряват на своите общности при осигуряване на съответното финансиране. Трябва да се има предвид, че използването на капацитета (на заведенията) като база за определяне на размера на годишното финансиране чрез единен финансов стандарт и сега не е удачно за една част социалните услуги (особено за услугите в общността). В този смисъл трябва да се започне сериозна работа в посока на намирането на адекватни критерии за определяне на единните финансови стандарти, както и на финансирането на социалните услуги (заведения) в променящата се социална среда, когато потребностите на населението от социални услуги ще започне да се насища и намалява по отношение на едни и утвърждаването на други. Това ще окаже определена модификация на начина на финансиране и определяне на конкретния размер на финансовите средства за конкретните услуги през прогнозния период. Поради високата степен на неопределеност на очакваните последици, и преди всичко утвърждаването на нов модел на финансиране чрез използването на различни критерии при изграждане на финансовите стандарти за някои социални услуги, на този етап трудно може да се предвиди за кои услуги и кога какви променени ще настъпят. Ето защо в разчетите не са включени конкретно определени поименно нови социални услуги с нови стандарти, а се разглеждат общо като средства за нови услуги. В резултат на това за последните две-три години от прогнозния период по общини са предвидени допълнително средства за издръжка и капиталови разходи, които не могат да се обвържат пряко със сега действащата номенклатура на социални услуги. Промените, които се очаква да настъпят във финансирането на текущата издръжка, без съмнение ще засегнат и механизмите за отпускане и усвояване на средства за капиталови разходи. Още повече, че вече се очертават някои пропуски в направленията на действащите оперативни програми, отнасящи се до социалния сектор. След приключване на първия кръг през 2013 г. и със стартиране на новите оперативни програми през 2014 г. може да се очаква по-активно и целенасочено да се обвържат техните целите и задачите с потребностите на населението от социални услуги. В резултат на това една част от недостигащите средства за инвестиции, които държавният бюджет сега не може да осигури, ще могат по-широко да се финансират по мерки на новите оперативни програми. С оглед на това в общините могат да бъдат подготвени предварително проекти, които да започнат своята реализация в инвестиционната си част в рамките на прогнозния период. С оглед на казаното за целия прогнозен период за област Ямбол се определят като минимално необходими 58, 046 млн. лв. Това прави 11, 609 млн. лв. средногодишен разход през следващите 5 години. От всички необходими средства 39,57 % се насочват към водещата община в областта – Ямбол (близо 23 млн. лв.). Най-малко са средствата, предназначени за община Елхово, 8,93% (малко над 5 млн.лв.).

За развитието на нови и повишаване качеството на предлаганите вече социални услуги за периода е наложително да се направят съществени инвестиции, насочени към разширяване и подобряване, към създаване на нови елементи на социалната инфраструктура. Във връзка с това през целия период в рамките на разчетените общи средства по години относителният дял на капиталовите разходи се запазва относително висок - 9% (Таблица 2). Най-голямо е увеличението на инвестициите през 2013 г. – 18,43 % от общите разходи за годината, тъй като се очаква определено съживяване на икономиката, когато от държавния бюджет ще могат да се заделят повече средства за социални услуги, в т.ч. и за инвестиции. Наред с това се очаква по разкритите мерки по оперативните програми (ОП“Развитие на човешките ресурси”, ОП „Регионално развитие”), да може да се получи финансиране, в т.ч. и за инвестиции в сферата на социалните услуги. Към този период ефективно ще започне усвояването на средства и по сключения нов заем между правителството и Световната банка за 40 млн.евро за ранно детско развитие на деца от рискови общности, от които една съществена част е предвидена за капиталови разходи. След този период се очаква делът на инвестициите да започнат да намаляват за сметка на повечето средства, които трябва да се заделят за текуща издръжка на новоразкритите и разширени социални услуги.

Таблица 2

Относителен дял на средства за издръжка и инвестиции в социалния сектор на област Ямбол периода 2011 г. – 2015 г. (в %)

(в лева)

ГОДИНА	2011	2012	2013	2014	2015
Разходи за издръжка	92.01%	88.49%	81.57%	95.67%	96.96%
Капиталови разходи	7.99%	11.51%	18.43%	4.33%	3.04%
ОБЩО СРЕДСТВА	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

С извършването на инвестиции ще се разкрият нови услуги (чрез ново строителство или ремонти на съществуващи сгради) или действащи в момента заведения от резидентен тип ще бъдат реструктурирани за предлагане на алтернативни услуги. Наред с това ще се извърши и сериозен ремонт и обновяване на заведенията, в които се предлагат услуги от институционален характер и услуги в общността. В резултат на това се извършва реструктуриране и на разходите за текуща издръжка. Постепенно намаляват разходите за услуги в институциите, а се увеличават разходите за услуги в общността. Ако през 2011 г. се очаква 40,01% от средствата за издръжка да се усвояват в домовете от резидентен тип и само 59,99% от средствата да отиват за услуги в общността, то вече през 2013 г. вследствие разширяването на процеса по деинституционализация, средствата за домовете от институционален тип ще се намалят до 30,07%, а през 2015 г. този дял ще падне до 24,65%.

Таблица 3

Разпределение на средствата за текуща издръжка за институционални услуги и услуги в общността – в област Ямбол за периода 2011 г. – 2015 г. (в %)

(в лева)

Година	2011	2012	2013	2014	2015
3 Вид					
Специализирани институции	40.01%	34.53%	30.07%	27.65%	24.65%
Услуги в общността	59.99%	65.47%	69.93%	72.35%	75.35%
Общо средства	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

Във връзка с това, трябва да се отбележи, че относителният дял на разходите за издръжка за домовете от институционален тип се запазва в края на прогнозния период все още достатъчно висок, тъй като една от услугите, които намира широко приложение е разкриването на домове за стари хора. Тази услуга е от резидентен тип, но в условията на устойчива тенденция на застаряване на населението от областта, разкриването на подобни домове е повече от наложително. С оглед на това би могло да се помисли в каква степен тази услуга трябва да се третира като “стар тип” услуга в съвременните специфични условия на социалното и демографското развитие на страната. Както бе отбелязано, през периода се очаква разгръщане в по-широк мащаб на финансовата децентрализация. Ето защо се предвижда през прогнозния период постепенно да се постигне увеличаване на капиталовите разходи за сметка на местни източници, които ще позволят да се подобрят най-напред услугите от местен характер, след което да се насочат повече средства и към държавно делегираните дейности.

8.1.1 Структура на средствата за финансиране на социалните услуги по общ

Разчетните средства, необходими за финансиране на социалните услуги по общини за прогнозния период са представени по направления в таблица 4.

Таблица 4

Разпределение на средствата за финансиране на социалните услуги по години и общини

(в лева)

ОБЩИНА		Ямбол	Болярово	Елхово	Стралджа	Тунджа
2011	Разходи за издръжка	3 194 107	1 122 712	586 200	1 605 088	1 191 620
	Капиталови разходи	250 000	0	9 000	410 000	0
	ОБЩО	3 444 107	1 122 712	595 200	2 015 088	1 191 620
2012	Разходи за издръжка	3 911 545	1 305 332	657 126	1 622 072	1 405 376
	Капиталови разходи	845 000	300 000	2 500	10 000	0
	ОБЩО	4 756 545	1 605 332	659 626	1 632 072	1 405 376
2013	Разходи за издръжка	4 283 272	1 384 535	1 101 050	1 868 259	2 119 262
	Капиталови разходи	985 000	0	45 000	1 010 000	390 000
	ОБЩО	5 268 272	1 384 535	1 146 050	2 878 259	2 509 262
2014	Разходи за издръжка	4 529 246	1 425 593	1 308 483	1 974 475	2 747 480
	Капиталови разходи	167 000	0	15 000	10 000	350 000
	ОБЩО	4 696 246	1 425 593	1 323 483	1 984 475	3 097 480
2015	Разходи за издръжка	4 692 890	1 658 449	1 458 671	2 135 560	3 535 943
	Капиталови разходи	113 000	0	0	60 000	250 000
	ОБЩО	4 805 890	1 658 449	1 458 671	2 195 560	3 785 943

Предвидените промени в структурата и териториалното разположение на заведенията, от които ще се предоставят социални услуги в областта, по-контрастно се виждат в таблица 5, където са дадени относителните дялове на средствата по общини, в общата стойност на предвидените за финансиране средства в областта по съответните години.

Таблица 5

Дял на финансовите средства на общините в общата стойност на финансирането за областта

(в лева)

ОБЩИНА	2011	2012	2013	2014	2015
Ямбол	41,15%	47,29%	39,95%	37,49%	34,56%
Болярово	13,42%	15,96%	10,50%	11,38%	11,93%
Елхово	7,11%	6,56%	8,69%	10,56%	10,49%
Стралджа	24,08%	16,23%	21,83%	15,84%	15,79%
Тунджа	14,24%	13,97%	19,03%	24,73%	27,23%
ОБЩО	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Във финансово отношение се очертават още няколко направления, насочени към подобряване на обслужването на населението по общини. Това се дължи на по-равномерното разпределяне на средствата по общини. В резултат на това ролята на община Ямбол постепенно ще „отслабва”. Ако в началото на периода към нея отиват близо 41,15% от средствата на областта, в края на периода те вече не надхвърлят 35%. За сметка на това се засилва ролята на община Тунджа, която е в непосредствена близост до областния център, поради което достъпът до социалната инфраструктура на град Ямбол е по-лесен. Приоритетно се развива и община Елхово, където въпреки най-ниския дял на социални услуги в абсолютна и относителна стойност през 2011 г., се забелязва почти три пъти увеличение на разходите за социални услуги през 2015 г. спрямо 2011 г. Нова и добра тенденция е разкриването на комплексни центрове за социални услуги. В община Ямбол са инвестирани над 5,5 млн. лева през 2010 г. за изграждането на такъв по ОП „Регионално развитие”. По този начин се осигурява подходяща и рентабилна социална инфраструктура, допринасяща за подобряване качеството на живот, преодоляване изолацията и насърчаване на устойчивото развитие. Планирано е разкриването на комплексни центрове и в общините Стралджа, Елхово и Болярово.

8.1.2 Други необходими ресурси

Важен фактор в развитието на социалните услуги е кадровата осигуреност на действащите и предвидените за разкриване заведения за социални услуги. Общините трябва да предвидят средства за преквалификация на работещите социални работници и придобиване на подходяща квалификация за тези, които се предвижда да постъпят в сектора на работа през следващия период. Наред с това подходяща квалификация и преквалификация трябва да придобият и общинските служители, които са отговорни за социалните дейности. Така че към групата на обучаващите трябва да се предвидят и работещите сега общински служители, както и предвидените допълнително минимум две лица за всяка община. Във връзка с това е подходящо да се формират партньорства с обучаващи организации и институции за организиране на обучителни курсове, финансирани по оперативните програми (ОП „Развитие на човешките ресурси” и ОП „Административен капацитет”). Необходимият финансов ресурс

за осигуряване на обучението през прогнозния период възлиза на около 600 000 лв., като всяко обучение трябва да се организира така, че да предхожда стартирането на новоразкривана услуга. С оглед на териториалното разполагане на социалните услуги, общините трябва да направят пълен списък на възможните обекти (сгради, помещения и пр.), които могат да се използват за разкриване на социални услуги. Такъв на този етап липсва. Възможните обекти трябва да са съобразени с визията за развитие на социалните услуги, заложена в стратегията, като се елиминира всякакво маргинализиране на тяхното предоставяне.

Към средствата, които непосредствено се предвиждат за развитие на социалните услуги, трябва да се добавят и тези, които в значителна степен подобряват социалния статус на нуждаещите се. Те се отнасят към други бюджетни функции (по Единната бюджетна класификация), но могат да доведат до елиминиране на някои потребности от социални услуги. Става дума за изграждане на общински социални жилища за бедни и самотни семейства, за подобряване на транспортните връзки между общинските центрове и селищата от общината, като се стимулира развитието на частната инициатива. Във връзка с това може да се предвиди определен процент (поне 10%) от средствата по функция „Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда”, в която за жилищно строителство сега почти нищо не се планира, а всички заделяни средства отиват главно за благоустройство и комунално стопанство. Наред с това общините имат сериозни възможности за развитие на различни клонове на икономиката в своя район, като се имат предвид някои от мерките по ОП „Развитие на селските райони”, ОП “Регионално развитие”, другите оперативни програми и програмите за трансгранично сътрудничество.

8.1.3 Източници на финансиране

Първо, основен източник на финансиране в прогнозния период на социалните услуги остава републиканския бюджет. От него ще се финансира главно текущата издръжка на социалните заведения. През следващите 3 години не се очаква общините да могат да заделят от собствените си източници допълнителни средства за издръжка на държавно делегираните дейности. За тях остава поддържането и развитието на домашния социален патронаж, другите местни услуги, както и предоставянето на услугата „социален асистент”. При благоприятно развитие на икономическата конюнктура и след провеждане на редовните избори за местна власт, може да се очаква някои от общините с по-добро финансово състояние да започнат да отделят от местните си бюджети средства за подобро и разширено развитие на предоставяните като държавно делегирани социални услуги.

Второ, издръжката за местни социални услуги се финансира от собствени източници. Една част от разходите за текуща издръжка, особено за местните социални услуги и някои алтернативни услуги, които се получават от нуждаещите се, без направление на Отделите за закрила на детето или друга отговорна специализирана държавна институция, след въвеждането на задължителния минимален пакет от социални услуги с всеобщ достъп, могат да се покрият от установените официално от общинската администрация такси. В настоящия момент системата на домашния социален патронаж подсказва конкретни модели за установяване на подобен род такси, които се отличават по механизъм на определяне в отделните общини. Добра практика е развитието и поддържането на клубове на пенсионера и инвалида, които също са местна отговорност. В някои общини за сметка на собствените приходи се предлагат и услугите на обществените трапезарии.

Трето, финансирането на инвестициите, свързани с основния ремонт, изграждането на нови обекти за социални услуги и тяхното оборудване и обзавеждане, отново ще бъде главно осигурено от републиканския бюджет, в това число и със средства от оперативните програми. В този смисъл сериозно трябва да се обмисли реализацията на стратегията от позиция на общинското финансиране, като се има предвид достигната финансова децентрализация, липсата на средства за следващата година, както и предстоящите избори през 2011 г. От собствени източници трябва да се финансират и дейностите по изграждане на

социални жилища, по осигуряване на достъпно и достатъчно редовно транспортно съобщение между селищата на общините с общинските центрове.

Четвърто, средствата за квалификация и преквалификация на социалните работници могат и трябва да се осигурят в необходимия размер от ОП „Развитие на човешките ресурси” и ОП “Административен капацитет”, като се подготвят няколко проекта с подходящи обучители. От ОП „Развитие на селските райони” общините могат да получат средства за осигуряване на своята инфраструктура в зависимост от особеностите на обявените мерки. Пето, в област Ямбол все още няма нагледен опит за разкриването на старчески домове от частни лица. Но в тази посока трябва да се работи, като част от средствата, предвидени за разкриване на домове за стари хора, могат да дойдат от този сектор. По такъв начин по-високодоходните възрастни ще могат да ползват подходяща услуга, без да товарят общинските, а значи и републиканския бюджет с определената в единния финансов стандарт издръжка за този тип домове.

9 Етапи в изпълнението на стратегията

9.1 Основни етапи

Областната стратегия за развитието на социалните услуги в област Ямбол обхваща 6-годишен период (2011 – 2015), в който се обособяват два етапа с продължителност по 3 години за изпълнение на стратегията, всеки от които започва с период на подготовка и интензивно оперативно планиране, както следва:

	Период	Дейности
Подготвителен етап	2011, първа половина	- Изготвяне и приемане на Общински стратегии за социалните услуги в 6-те общини - Оперативно планиране на интервенцията през първите 3 години - План за действие 2011
Първи етап	2011 - 2012	Изпълнение на дейностите по стратегията
Оценка и препланиране	2012, четвърто тримесечие – 2013, първо тримесечие	- Междинна оценка на постигнатите резултати и ефекти от стратегията - Препланиране на следващия тригодишен етап в съответствие със заключенията и препоръките от междинната оценка
Втори етап	2013 – 2015	Изпълнение на дейностите по стратегията
	2015 – началото на 2016	Финална оценка на въздействието от Областната стратегия

Въз основа на годишните мониторингови доклади, както и на заключенията на междинната оценка за изпълнението ще се внасят и обсъждат предложения за актуализация на Областната стратегия.

Подготовката за стартиране на Стратегията през първото тримесечие на 2011 г. обхваща няколко основни компонента, чрез които се поставя основата за успешното изпълнение на същинските дейности и постигането на целите, резултатите и цялостния ефект от областната стратегия.

1) Формиране на структури, организационна рамка:

- Утвърждаване на процедури/отговорности за координация на Областната стратегия – създаване на координационен механизъм на областно ниво за изпълнението на стратегията с участието на представители на всички общини, РДСП и ДСП;
- Обособяване на Звено за мониторинг и оценка към областна администрация с участието на РДСП;
- Създаване на Регионален център за развитие на човешките ресурси към РДСП – Ямбол.

2) Валидизиране на Областната стратегия на общинско ниво:

- Изготвяне и приемане на Общински стратегии – планове за социалните услуги на основата на Областната стратегия;
- Адаптиране на общинските планове за развитие на социалните услуги към приоритетите, целите и принципите на Областната стратегия

3) Оперативно планиране, създаване на процедури и комуникационни канали за обмен на информация.

4) Утвърждаване ефективно взаимодействие между партньорите, механизми на сътрудничество между заинтересованите страни, мрежи за изпълнение на Стратегията:

- Осигуряване на партньорство и подкрепа от заинтересованите страни на ниво община;
- Осъществяване на информационни срещи и консултации между представители на общински съвет, общинска администрация, доставчици и други представители на общността;
- Провеждане на срещи и открити дискусии с НПО, граждани, (практиката на подобни срещи следва да продължи най-малко 2 пъти годишно при планиране на развитието на социалните услуги и отчитане на резултатите от дейностите по предоставяне на услугите; споделяне на опит и добри практики).

9.2 Оперативен план с времеви график за изпълнение на Стратегията

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
1.1.1.	Комплексна програма за ранна превенция на изоставянето и задържане на новородените деца в биологичното семейство	Областно ниво	+	X	X	X	X	X	Проекти ддд	община, доставчик
1.1.1.1.	Създаване на ЗМБ в гр. Ямбол- подготовка, изграждане, предоставяне на услугите	Гр.Ямбол Областно ниво		+	X	X	X	X	Проекти ддд	община, доставчик
1.1.1.2.	Създаване на Център за ранна интервенция в гр. Ямбол	Гр.Ямбол		+	X	X	X	X	Проекти ддд	община, доставчик
1.1.1.3	Назначаване на двама здравни медиатори	с.Лозенец и с.Зимница, община Стралджа,		+	X	X	X	X		община
1.1.1.4.	Създаване на Комплексен център за социални услуги в гр. Ямбол- / обединяващ ДЦДУ, ЦНСТ, ДЦСХ, ДСП/	Гр. Ямбол	+	X	X	X	X	X	Ддд НПО	община, доставчик
1.1.1.5.	Създаване на Комплекс за социални услуги за деца и семейства	Гр. Елхово		+	X	X	X	X	Проекти ддд	община, доставчик
1.1.2.	Развитие на мрежа от ЦОП за обхващане на децата и семействата в риск в областта	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Ддд проекти	община, доставчик
1.1.2.1.	Продължаване на дейностите на ЦОП - Ямбол	Гр. Ямбол	X	T	X	X	T	X	ддд	Община, ЦОП
1.1.2.2.	Разширяване на териториалния обхват на ЦОП- Ямбол с откриване на два филиала на територията на община Тунджа	С.Скалица С. Тенево			+	X	X	X	Ддд, проект	ЦОП , община Ямбол Община Тунджа
1.1.2.3.	Разкриване на ЦОП -Елхово	Общ. Елхово				+	X	X	Проект, ддд	Община Елхово, община Болярново
1.1.2.4.	Стартиране дейността на ЦОП - Стралджа	Община Стралджа	+	X	X	X	X	X	ддд	Община Стралджа, ЦОП
1.1.3.	Осигуряване на грижа при близки и роднини за деца в риск от изоставяне, negliжирани и лишени от родителска грижа	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Собствени ресурси	ОЗД РДСП ЦОП
1.1.3.1.	Настаняване в семейства на близки и роднини	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Собствени ресурси	ОЗД РДСП ЦОП
1.1.3.2.	Оказване на продължаваща подкрепа на семейства, в които има настанени деца	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Собствени ресурси	ОЗД РДСП ЦОП
1.1.4.	Услуги в подкрепа на осиновяването	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Собствени	ОЗД

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
									ресурси	РДСП ЦОП
1.1.4.1.	Съвместни подкрепящи услуги между ЦОП и ОЗД	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Собствени ресурси	ОЗД РДСП ЦОП
1.1.5.	Развитие на приемната грижа	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Собствени ресурси	ОЗД РДСП ЦОП
1.1.5.1.	Развитие на приемната грижа в съществуващите и бъдещи ЦОП в общините на областта	На областно ниво	X	X	X	X	X	X	Собствени ресурси, ddd	ОЗД ДСП ЦОП
1.1.5.2.	Развитие на приемната грижа , чрез създаване на алтернативни форми за краткосрочна грижа за изоставените деца, като превенция на изоставянето.	На областно ниво	X	X	X	X	X	X	Собствени ресурси, ddd	ОЗД ДСП ЦОП
1.1.6.	Общински и областни програми за здравна профилактика и семейно планиране	Всички общини		+	C	C	C	C	Собствени ресурса проекти	РЦЗ, лични лекари, , ЦОП, ОЗД
1.1.6.1.	Прилагане на цялостна програма за здравна профилактика на майчинството и бременността	Всички общини		+	C	C	C	C	Собствени ресурси проекти	РЦЗ, лични лекари, , ЦОП, ОЗД
1.1.6.2.	Здравно-социални програми за семейно планиране – информирание и консултиране, обучения	Всички общини		+	C	C	C	C	Собствени ресурси проекти	РЦЗ, лични лекари, , ЦОП, ОЗД,НПО, училища
1.1.7.	Общински и областни програми/мерки за целева подкрепа на уязвими семейства за създаване на условия за задържане на детето в семейството.	Всички общини		+	C	C	C	C	Общински бюджет	общини
1.1.7.1.	Подкрепа за жилище, включително разработване и реализация на общински програми /инициативи за социални жилища	Всички общини		+	C	C	C	C	Общински бюджет	общини
1.1.7.2.	Посредничество и информирание за осигуряване на достъп до заетост, осъществявано от действащите социални услуги и с подкрепата на ДБТ	Всички общини		+	C	C	C	C	Общински бюджет	общини
1.1.8.	Развиване на услуги за подкрепа на ранното детско развитие и социално включване на семействата от високо рискови общности	Гр.Ямбол Община Тунджа		+	X	X	X	X	Проект	общини
1.1.8.1.	Проучване на възможностите за създаване на Център за развитие на общности след 2011 г. или изграждане по проект Социално включване, с прогнозен брой	гр.Ямбол		+	X	X	X	X	Проект	Община ,по проект

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
	потребители 100.									
1.1.8.2.	Създаване на центрове и услуги за ранно детско развитие и развитие на общности в община Тунджа	С. Кукорево С. Дражево С.Хаджи Димитрово С.Веселиново С.Завой		+	X	X	X	X	Проект	Община Тунджа
1.1.8.3.	Създаване на Център за развитие на общности в след проучване на възможностите по проект „Социално включване” през 2011-2012 г., с прогнозен брой потребители 80.	гр.Елхово		+	X	X	X	X	Проект	Община по проект
1.1.8.4.	Създаване на Обществен център за деца и семейства по проект „Социално включване” след 2011 г. с планиран брой потребители 100.	община Стралджа		+	X	X	X	X	Проект	Община, по проект
1.2.1.	Развиване на ЦСРИ за осигуряване на качествена здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства	Всички общини	X	X	X	X	X	X	ддд	община, доставчик
1.2.1.1.	ЦСРИ – Ямбол: продължаване на дейността и разширяване на капацитета и дейността, чрез мобилност	Гр.Ямбол	X	T	X	X	X	X	ддд	община
1.2.1.2.	ЦСРИ – Елхово: продължаване на дейностите с мобилен екип, покриващ нуждите на общината	Гр. Елхово	X	T	X	T	X	X	ддд	община
1.2.1.3	ЦСРИ – Стралджа, продължаване на дейностите за обслужване на деца и възрастни	Гр. Стралджа	X	X	X	X	X	X	ддд	община
1.2.1.4.	Изграждане на ЦСРИ след 2012 г. (капацитет 35) за лица с увреждания и техните семейства.	Гр.Елхово			+	X	X	X	ддд	община
1.2.1.5.	Изграждане на ЦСРИ след 2012 г. (капацитет 30) за обслужване на деца с увреждания и техните семейства.	Гр.Стралджа			+	X	X	X	ддд	община
1.2.1.6.	Изграждане на ЦСРИ – с.Болярско, община Тунджа по проект през 2012 г.(капацитет 20).Услугата ще се предоставя на деца и лица с увреждания.	Гр. Болярско			+	X	X	X	ддд	община
1.2.1.7.	Изграждане на ЦСРИ през 2012 г.(капацитет 20) чрез публично-частно партньорство. Услугата ще се предоставя на деца и лица с увреждания	с.Победа, община Тунджа			+	X	X	X	ддд	община

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
1.2.1.8.	Прилагане на мерки за ранна диагностика и навременна интервенция на увреждането/заболяването при децата с уврежданияи или възникнали проблеми за деца и младежи след травма /инцидент. Изграждане на специализиран кабинет в сградата на ДМСГД	Гр.Ямбол			+	С	С	С	Собствен бюджет, за сметка на трансформирателно на ДМСГД	Община, ДМСГД
1.2.1.9.	Създаване на Център за ранна интервенция за деца с увреждания, включително ранна диагностика на заболяването в сградата на ДМСГД или до родилно отделение	Гр.Ямбол				+	С	С	Собствен бюджет, за сметка на трансформирателно на ДМСГД	Община, ДМСГД ЦСРИ, МБАЛ,
1.2.2.	Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова грижа и заместваща грижа за децата с увреждания, отглеждани в семейна среда.	Всички общини	X	X	X	X	X	X	ддд	община, доставчик
1.2.2.1.	Дневен център за деца с увреждания "Каритас" – продължаване на дейността /2-18 години/	Гр.Ямбол	X	X	X	X	Т	X	ддд	община, доставчик
1.2.2.2.	Продължаване на дейността на ДЦХУ, обслужващ пълнолетни лица с увреждания от 18-35 години .	Гр.Ямбол	X	X	X	X	Т	X	Собствен бюджет	НПО - доставчик
1.2.2.3.	Подготовка и създаване на условия за дневна грижа за деца с увреждания в рамките на съществуващите и нови ЦСРИ	Всички общини	X	X	X	X	X	X	ддд	община, доставчик
1.2.2.4.	Провеждане на целенасочена общинска политика за интеграция на деца с увреждания в масови ясли и детски градини	Всички общини	X	X	X	X	X	X	ддд	община, доставчик, детски ясли и градини
1.2.3.	Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството	Цялата област	X	X	X	X	X	X	проекти	община, доставчик
1.2.3.1	Разширяване на програмите – Личен асистент, Социален асистент, Домашен помощник за деца с увреждания	Цялата област	X	X	X	X	X	X	проекти	община, доставчик
1.2.3.2.	Осигуряване на помощни средства чрез ДСП по ЗИХУ	Цялата област	X	X	X	X	X	X	АХУ чрез ДСП	ДСП
1.3.1.	Развиване на услуги в общността за подобряване на родителския капацитет и за превенция на negliжиране тона децата, отглеждани в семейна среда	Цялата област	X	X	X	X	X	X	Ддд, собствени средства	ДСП, ОЗД, ЦОП, учебни заведения
1.3.1.1.	Услуги в рамките на ЦОП- посредничество, консултиране, училище за родители, промяна на нагласите и уменията на родителите	Всички общини	X	X	X	X	X	X	ддд	ЦОП
1.3.1.2.	Включване на училището и гражданските организации за подобряване на грижата за децата в семейството.	Всички общини	С	С	С	С	С	С	Ддд, собствен бюджет	ЦОП, учебни заведения

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
1.3.2.	Програми за превенция на рисковото поведение при деца и младежи	Всички общини	С	С	С	С	С	С	Собствени средства, ддд	ЦОП, учебни заведения
1.3.2.1.	Образователни кампании и програми в училище/или в рамките на ЦОП за превенция на рисковото поведение	Всички общини	С	С	С	С	С	С	Собствени средства, ддд	ЦОП, учебни заведения
1.3.2.2.	Последващо развитие на превантивни дейности, подкрепящи деца и младежи, както и техните семейства – продължаване работата на с др.”Заедно срещу дрогата” и превантивна дейност по проблемите на ХИВ/СПИН и туберкулоза	Всички общини	С	С	С	С	С	С	Собствени средства, проекти	НПО, общини, учебни заведения
1.3.3.	Подкрепа за преодоляване н последиците от рисково поведение при децата и младежите	Всички общини	С	С	С	С	С	С	проекти	община, доставчик, ЦОП, ОЗД
1.3.3.1	Съвместни дейности на МКБППМН с ОЗД	Всички общини	С	С	С	С	С	С	Собствени средства	МКБППМН, ОЗД
1.3.3.2.	В процес на откриване е Консултативен кабинет към МКБППМН за деца от 6 до 18 г.с капацитет до 2015 г от 30 потребители.	община Стралджа		+	Х	Х	Х	Х	Собствени средства	МКБППМН, ОЗД
1.3.3.3.	Създаване на Консултативен кабинет към МКБППМН за деца от 8 до 18 г. с капацитет до 2015 г от 12 потребители.	община Болярово			+	Х	Х	Х	Собствени средства	МКБППМН, ОЗД
1.3.3.4.	Съвместни дейности на ЦОП и ОЗД за подкрепа на деца	Всички общини	Х	Х	Х	Х	Х	Х	ддд	община, ЦОП
1.3.3.5.	Създаване на кризисен център за деца и лица, пострадали от насилие, трафик или друга форма на експлоатация	гр. Ямбол			+	Х	Х	Х	Проект, ддд	Община, доставчик
1.3.3.6.	Създаване на Център за временно настаняване (Приют) за бездомни пълнолетни лица в община Тунджа (капацитет 8 места).	община Тунджа		+	Х	Х	Х	Х	ддд	Община, доставчик
1.4.1	Гарантиране на задължително предучилищно образование за всички деца в област Ямбол	Всички общини	С	С	С	С	С	С	ддд, собствен бюджет-училища	Училища, РИО, ЦОП, НПО, общини, ОЗД, детски градини
1.4.1.1.	Обхващане на всички деца в задължителното предучилищно образование от 5-годишна възраст, чрез издирване и записване, разкриване на достатъчен брой подготвителни класове и срещи по домовете за информиране и мотивиране на родителите	Всички общини	С	С	С	С	С	С	Общински и училищни бюджет	Общините, училища, РИО, НПО
1.4.1.2.	Целеви мерки за назначаване на помощници на	Всички общини	С	С	С	С	С	С	Общински и	Общините, училища,

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
	учителя, особено в общински училища със смесен етнически състав								училищни бюджети	РИО, НПО
1.4.2.	Програми за превенция на отпадане от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи	Всички общини	С	С	С	С	С	С	В рамките на собственият бюджет, ддд	Общините, училища, РИО, НПО, ОЗД, ЦОП
1.4.2.1.	Развитие на смесени образователно-социални услуги в ЦОП за превенция на отпадането и задържане на децата в училище.	Всички общини	С	С	С	С	С	С	В рамките на собственият бюджет, ддд	Общините, училища, РИО, ОЗД, ЦОП
1.4.2.2.	Хоризонтални мерки за подобряване на привлекателността на училището, които обхващат всички деца и млади хора в училище и осигуряват, обучения на учителите, извънкласни и извънучилищни дейности и програми и инициативи за повишаване на интереса към учението	Всички общини	С	С	С	С	С	С	В рамките на собственият бюджет, ддд	Общините, училища, РИО, НПО, ОЗД, ЦОП
1.4.2.3.	Развитие на образователно- социални услуги за връщане в училище на отпадналите деца , които се изпълняват от ЦОП, НПО, училища, училищни настоятелства , читалища в тясно сътрудничество с ОЗД и община.	Всички общини	С	С	С	С	С	С	В рамките на собственият бюджет, ддд	Общините, училища, РИО, НПО, ОЗД, ЦОП
1.4.2.4.	Разработване на целеви програми и инициативи за подобряване на образованието в средишните и защитените училища	Всички общини	С	С	С	С	С	С	В рамките на собственият бюджет, ддд	Общините, училища, РИО, НПО, ОЗД, ЦОП
1.4.3.	Осигуряване на качествено и интегрирано образование за децата с увреждания	всяка община	+	С	С	С	С	С	В рамките на собственият бюджет	Общини, ресурсен център, РИО на МОМН
1.4.3.1.	Осигуряване на достъпна среда транспорт за децата с увреждания във всяка детска ясла и градина, съгласно разработване на план за действие на всяка община	Във всяка община	+	+	+	Х	Х	Х	собствен бюджет, проекти	Общини
1.4.3.2.	Осигуряване от РИО-Ямбол за децата със СОП, ресурсно подпомагане в детските градини за подготовка като ученици	Детски градини във всички общини	С	С	С	С	С	С	В рамките на собствения бюджет	Общини РИО, училища Ресурсен център, детски градини
1.4.3.3.	Осигуряване от РИО-Ямбол за децата със СОП, ресурсно подпомагане в общообразователните училища за подпомагане на интегрираното обучение	Училища във всички общини	С	С	С	С	С	С	В рамките на собствения бюджет	Общини РИО, училища Ресурсен център,
1.4.3.4.	Извеждане на учениците от помощното училище /гр. Елхово/ за интегриране и адаптация в общообразователното училище	Гр.Елхово	С	С	С	С	С	С	В рамките на собствения бюджет	Общини РИО, училища Ресурсен център,
1.4.3.5.	Осигуряване от общините на подкрепяща среда за	Всички общини	С	С	С	С	С	С	В рамките на	Общини , РИО,

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
	децата със СОП в училищата и детски градини								собствения бюджет	училища Ресурсен център, детски градини
1.4.3.6.	Осигуряване на достъпна среда за децата с увреждания в масовите училища и детски градини в цялата област	Всички общини	С	С	С	С	С	С	В рамките на собствения бюджет	Общини , училища детски градини
1.4.4.	Целенасочена политика за приобщаване на родителите и общността в образователно – възпитателния процес на техните деца	Всички общини	С	С	С	С	С	С	В рамките на собствения бюджет	Общини , РИО, училища Ресурсен център, детски градини, ЦОП, ПИЦ,НПО, граждански сектор
1.4.4.1.	Обучения за изграждане на капацитет в училищата и детските градини за включване на родителите и създаване на интегрираща среда	Всички общини	С	С	С	С	С	С	В рамките на собствения бюджет	Общини , РИО, училища Ресурсен център, детски градини, ЦОП, ПИЦ,НПО, граждански сектор
1.4.4.2.	Съвместни дейности в училище за изграждане на връзката между трите страни : учители-родители-деца	Всички общини	С	С	С	С	С	С	В рамките на собствения бюджет	Общини , РИО, училища Ресурсен център, детски градини, ЦОП, ПИЦ,НПО, граждански сектор
1.4.4.3.	Развитие на капацитета на Училищните настоятелства и НПО за подкрепа на интегрираното образование	Всички общини	С	С	С	С	С	С	В рамките на собствения бюджет	Общини , РИО, училища Ресурсен център, детски градини, ЦОП, ПИЦ,НПО, граждански сектор
1.5. 1.	Разширяване на капацитета и разкриване на нови ЦСРИ за обхващане по-голям брой хора с увреждания от цялата област	Областно ниво	Х	Х	Х	Х	Х	Х	ддд и Проекти	Община , ЦСРИ, доставчик
1.5.1.1.	Продължаване дейността на ЦСРИ за деца и разширяване на капацитета с цел обхващане на пълнолетни деца с увреждания	Гр.Ямбол Гр. Елхово	Х	Х	Х	Х	Х	Т	ддд	Община , ЦСРИ, доставчик
1.5.1.2.	Създаване на три нови ЦСРИ за възрастни – в общ. Елхово и общ. Тунджа	Гр. Елхово С. Болярско			+	Х	Х	Х	Проект и ддд	Община , ЦСРИ, доставчик

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
		С. Победа в община Тунджа								
1.5.2.	Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства и извън дома	Всички общини	X	X	X	X	X	X	проекти	Община, доставчик
1.5.2.1.	Разширяване на обхвата на услугите, предлагани в семейни условия, като ДП, ЛА, СА	Всички общини	X	X	X	X	X	X	проекти	Община, доставчик, ДСП
1.5.2.2.	Включване на допълнителни услуги към ДСП от малките населени места	Всички общини	X	X	X	X	X	X	проекти	Община, доставчик
1.5.2.3.	Продължаване на дейността на Дневния център за хора с увреждания - Ямбол за предоставяне на дневни и почасови услуги	Гр.Ямбол	X	X	X	X	X	Т	ddd	Община, доставчик
1.5.2.4.	Създаване на Дневен център за възрастни с увреждания в гр. Ямбол	Гр.Ямбол		+	X	X	X	X	ddd	Община, доставчик
1.5.2.5.	Създаване на Дневен център за стари хора в гр. Ямбол	Гр.Ямбол		+	X	X	X	X	ddd	Община
1.5.2.6.	Подкрепа от общините при извършваните дейности в обособените клубове на инвалида по места, като активно се включат местните структури на СИБ. Разширяване на дейностите на клубовете в рамките на изпълнението на стратегията		X	X	X	X	X	X		Община
1.5.3.	Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Собствен бюджет, проекти	Община, НПО,
1.5.3.1.	Подобряване на инфраструктурата и осигуряване на достъпна среда в общественото пространство, културни и здравни центрове	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Собствен бюджет, проекти	Община
1.5.3.2.	Дейности на ДБТ, общините и местните НПО за предоставяне на достъп до доходи, заетост, професионално ориентиране и др.	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Собствен бюджет, проекти	Община, НПО,
1.5.3.3.	Прилагане на общински и национални мерки за повишаване възможности за самостоятелен начин на живот – обучения на хората с увреждания	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Собствен бюджет, проекти	Община, НПО,
1.5.4.	Програми и мерки за подкрепа и улесняване на достъп до заетост на хора с увреждания и хора с намалена работоспособност	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Собствен бюджет, проекти	ДБТ, НПО,
1.5.4.1.	Програми за квалификация и преквалификация	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Собствен бюджет, проекти	ДБТ, НПО,
1.6.1.	Осигуряване достъп на развитие за етническите	област Ямбол	X	X	X	X	X	X		ДБТ, НПО,

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
	общности в неравностойно положение									
1.6.1.1.	Посредничество и информиране за осигуряване на достъп до заетост, осъществявано от действащите социални услуги и с подкрепата на ДБТ.		X	X	X	X	X	X		ДБТ, НПО,
1.6.1.2.	Посредничество и информиране за осигуряване на достъп до заетост, осъществявано от действащите социални услуги и с подкрепата на ДБТ	Всички общини	X	X	X	X	X	X		ДБТ, НПО,
1.6.1.3.	Създаване на центрове за развитие на общности (съгласно Мярка 1.1.8.)	Община Ямбол Община Тунджа			+	X	X	X		Община, ДБТ, НПО,
1.6.2.	Развиване на услуги за превенция на рисково и зависимо поведение, насочени към деца и възрастни и услуги за реинтеграция на лица със зависимости и проблемно поведение	Общ. Ямбол Общ. Тунджа			+	C	C	C	Проект, ддд	Община , НПО, ДБТ, ЦОП, РИО, ДСП, здравни органи, гражданско участие
1.6.2.1	Създаване на Център за развитие на общности в гр. Ямбол	Гр. Ямбол			+	C	C	T	Проект, ддд	Община , НПО, ДБТ, ЦОП, РИО, ДСП, здравни органи, гражданско участие
1.6.2.2	Създаване на Център за развитие на общности в с. Веселиново, общ. Тунджа	С. Веселиново		+	C	C	C	T	Проект, ддд	Община , НПО, ДБТ, ЦОП, РИО, ДСП, здравни органи, гражданско участие
1.6.2.3.	Проучване възможността за създаване на Център за развитие на общности те в с. Кукорево, общ. Тунджа	С. Кукорево		+	C	C	C	T	Проект, ддд	Община , НПО, ДБТ, ЦОП, РИО, ДСП, здравни органи, гражданско участие
1.7.1.	Развиване и разширяване на дейностите в ДСП и обхващане на малките изолирани населени места	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Общинска дейност, проект	Община, НПО,
1.7.1.1	Разширяване на обема и многообразието на дейностите в действащите ДСП	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Общинска дейност, проект	Община, НПО,
1.7.1.2.	Общински мерки и/или програми за подобряване на достъпа до административни услуги и социална подкрепа	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Общинска дейност, проект	Община, НПО,
1.7.1.3	Продължаване функционирането на обществената трапезария в общ. Ямбол и разкриване на нови	Гр. Ямбол	X	X	X	X	X	T	Общинска дейност, проект	Община, НПО,

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
1.7.1.4.	Продължаване функционирането на обществената трапезария в община Тунджа	Общ. Тунджа	X	X	X	X	X	X	Общинска дейност, проект	Община, НПО,
1.7.1.5	Продължаване функционирането на обществената трапезария в община Елхово	Общ. Елхово	X	X	X	X	X	X	Общинска дейност, проект	Община, НПО,
1.7.1.6.	Откриване на обществената трапезария-2 след 2011 г. по проект, сезонна (през зимата), с капацитет от 40 ползватели.	община Елхово		+	X	X	X	X	Общинска дейност, проект	Община, НПО,
1.7.1.7.	Откриване на обществената трапезария в, по проект през 2011 г. с капацитет от 50 ползвателя.	община Стралджа		+	X	X	X	X	Общинска дейност, проект	Община, НПО,
1.7.1.8	Продължаване дейността на обществена трапезария в, целогодишно с капацитет от 180 ползватели.	община Болярово		+	X	X	X	X	Общинска дейност, проект	Община, НПО,
1.7.1.9.	Откриване на обществената трапезария след 2011 г. по проект, сезонна (през зимата), с капацитет от 80 ползватели.	община Болярово		+	X	X	X	X	Общинска дейност, проект	Община, НПО,
1.7.1.10	Проучване на възможностите за създаване на три комплекса за подкрепа на стари хора и лица с увреждания	Общ. Стралджа Общ. Тунджа					+	C	Общинска дейност, проект	Община, НПО,
1.7.2.	Разширяване на услугите в домашна среда чрез увеличаване на капацитета на услугите ДП, СА, ЛА	Всички общини	X	X	X	X	X	X	проекти	Община, доставчик, ДСП
1.7.2.1.	Осигуряване и доразвиване на услугата ДП по НП	Всички общини	X	X	X	X	X	X	проекти	Община, доставчик, ДСП
1.7.2.2.	Осигуряване и доразвиване на услугата СА и ЛА по НП програма АХУ	Всички общини	X	X	X	X	X	X	проекти	Община, доставчик, ДСП
1.7.3.	Осигуряване на дневна грижа и почасови услуги за стари хора	Всички общини	X	X	X	X	X	X	проекти	Община, доставчик,
1.7.3.1.	Създаване на Дневен център за стари хора в гр. Ямбол	Гр. Ямбол		+	X	X	X	X	Проекти и ддд	Община, доставчик
1.7.3.2.	Продължаване на дейността на ДЦСХ	Гр. Стралджа С. Г. Инзово, общ. Тунджа	X	X	X	X	X	T	Проекти и ддд	Община, доставчик
1.7.3.3.	Създаване на Комплекс за подкрепа на възрастни и стари хора в общ. Тунджа	Общ. Тунджа					+	X	Ддд, проект	Община, доставчик
1.7.3.4.	Създаване на Комплекс за подкрепа на възрастни и стари хора в гр. Стралджа	Гр. Стралджа			+	X	X	X	Проекти ддд	Община, доставчик

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
1.7.3.5.	Създаване на Комплекс за подкрепа на стари хора в гр.Боярово, с капацитет от 150 места.				+	X	X	X		
1.7.3.6.	Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на Клубовете на пенсионера	Всички общини	X	X	X	X	X	X	проекти	Община, доставчик, НПО, СИБ
1.7.3.7.	Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на Клубовете на хората с увреждания, предоставящи възможности за общуване и социален живот на възрастни и стари хора с увреждания.	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Общинска дейност, проект	Община, доставчик, НПО, СИБ
1.7.3.8.	Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на Клубовете на диабетици, предоставящи възможности за общуване и социален живот на болни възрастни и стари хора.	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Общинска дейност, проект	Община, доставчик, НПО, СИБ
2.1.1.	Разработване на планове за трансформиране и/или закриване на СИ за деца в област Ямбол през периода 2011-2015 г.	Област Ямбол	X	T	X	X	X	X	ддд	Община , доставчик
2.1.1.1.	Създаване на работна група на областно ниво за консултиране и подкрепа на процеса на планове за СИ	Област Ямбол	X	X	X	X	X	X	Проекти ддд	Община , доставчик
2.1.1.2.	Изработване на планове за развитието на съществуващите СИ за деца в област Ямбол	Област Ямбол	X	X	X	X	X	X	ддд	Община СИ
2.1.1.3.	Съгласуване на актуализираните планове за всяка СИ за деца	Област Ямбол	X	X	X	X	X	X	ддд	Община СИ
2.1.2.	Развитие на услуги за реинтеграция на децата от СИ в биологичното или разширеното семейство	Област Ямбол	X	X	X	X	X	X	ддд	Община СИ, ЦОП, ОЗД
2.1.2.1.	Формиране на екипи в ЦОП – Ямбол и Елхово по реинтеграция на децата от ДМСГД и ДДЛРГ	Общ. Ямбол Общ. Елхово	X	X	X	X	X	X	ддд	Община СИ, ЦОП, ОЗД
2.1.2.2.	Дейности на ЦОП - СИ и ОЗД за реинтеграция	Общ. Ямбол Общ. Елхово	X	X	X	X	X	X	ддд	Община СИ, ЦОП, ОЗД
2.1.2.3.	Изпълнение на дейности от ЦОП, СИ и ОЗД по настаняване на деца от СИ в биологичното семейство	Общ. Ямбол Общ. Елхово	X	X	X	X	X	X	ддд	Община СИ, ЦОП, ОЗД
2.1.3.	Трансформиране и закриване на СИ за деца в област Ямбол	Обл. Ямбол	X	T	X	X	X	T	ддд	Община , СИ
2.1.3.1.	Трансформиране на ДДЛРГ в гр. Ямбол	Гр. Ямбол	X	T	X	X	X	T	ддд	Община , СИ
2.1.3.2.	Трансформиране и подготовка за закриване на ДМСГД-Ямбол и разкриване на нови услуги	Гр. Ямбол	X	T	X	X	X	T	Собствен бюджет	Община , СИ
2.1.4.	Извеждане на децата от СИ в приемни семейства и в семейства на осиновители	Област Ямбол	X	X	X	X	X	X	ддд	Община СИ, ЦОП, ОЗД

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
2.1.4.1.	Координация на дейността от областния екип по приемна грижа	Област Ямбол	X	X	X	X	X	X	Ддд, проект	Община , НПО СИ, ЦОП, ОЗД
2.1.4.2.	Набиране на приемни семейства от ЦОП, действащи от всички общини от областта.	Област Ямбол	X	X	X	X	X	X	ддд	Община СИ, ЦОП, ОЗД
2.1.4.3.	Тясно сътрудничество между ЦОП и СИ при работа с кандидат осиновители и осиновители	Област Ямбол	X	X	X	X	X	X	ддд	Община СИ, ЦОП, ОЗД
2.2.1	Изграждане на ЦНСТ за извеждане на деца от Ямбол, настанени в СИ в и извън област Ямбол	Гр. Ямбол	+	X	X	X	X	X	Проект, ддд	Община/ доставчик
2.2.1.1.	Изграждане на ЦНСТ в гр. Ямбол за деца изведени от ДДЛРГ с капацитет 12 места	Гр. Ямбол	+	X	X	X	X	X	Проект, ддд	Община/ доставчик
2.2.1.2	Изграждане на ЦНСТ в гр. Ямбол за деца изведени в СИ извън обл. Ямбол с капацитет 15 места	Гр. Ямбол			+	X	X	X	Проект, ддд	Община/ доставчик
2.2.1.3.	Изграждане на ЦНСТ в гр. Ямбол за деца с леки увреждания с капацитет от 12 места	Гр. Ямбол			+	X	X	X	Проект, ддд	Община/ доставчик
2.2.1.4.	Изграждане на ЦНСТ за деца с увреждания изведени в СИ извън общината с капацитет от 8 места;	гр.Ямбол				X	X	X	Проект, ддд	Община/доставчик
2.2.1.5.	Планиране изграждане на ЦНСТ за деца с тежки увреждания изведени от ДМСГД, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда, с капацитет от 8 места;	гр.Ямбол				X	X	X	Проект, ддд	Община/доставчик
2.2.1.6.	Планиране изграждане на ЦНСТ за деца с тежки увреждания изведени от ДМСГД, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда, с капацитет от 8 места;	гр.Ямбол				X	X	X	Проект, ддд	Община/доставчик
2.2.1.7	Планиране изграждане на ЦНСТ за деца с тежки увреждания изведени от ДМСГД, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда, с капацитет от 8 места;	гр.Ямбол				X	X	X	Проект, ддд	Община/доставчик
2.2.1.8.	Разкриване на ЦНСТ за деца изведени от ДДМУИ по проекта на ДАЗД „Детство за всеки”	Гр. Ямбол			+	X	X	X	Проект, ддд	Община, доставчик
2.2.1.9.	Разкриване на ЦНСТ за младежи с увреждания в с.Победа , общ. Тунджа - 8 места	С. Победа Общ. Тунджа				+	X	X	Проект, ддд	Община, доставчик
2.2.1.10.	Разкриване на ЦНСТ в с. Победа ,община Тунджа за	С. Победа				+	X	X	Проект, ддд	Община, доставчик

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
	младежи с умствена изостаналост - 8 места	Общ. Тунджа								
2.2.1.11.	Изграждане на ЦНСТ – „Къща като къщи” с капацитет -8 места	Гр. Елхово		+	+	X	X	X	Проект, ддд	Община , доставчик
2.2.1.12.	Изграждане на ЦНСТ -2 в Елхово за деца или младежи, изведени от СИ- 12 места(предимно изведени в СИ)	Гр. Елхово		+	+	X	X	X	Проект, ддд	Община , доставчик
2.2.2.	Изграждане на защитени и преходни жилища за подпомагане на социалната интеграция на младежите и лицата , напускащи СИ	Гр. Ямбол	X	X	X	X	X	X	ддд	община
2.2.2.1.	Изграждане на НЖ в гр. Ямбол- 8 места за пълнолетни лица	Гр. Ямбол				+	X	X	Проект, ддд	Община, доставчик
2.2.2.2.	Изградено ПЖ за 4 момичета с капацитет 4 места за младежи от ДДЛРГ	Гр. Ямбол	X	X	X	X	X	X	ддд	община
2.2.2.3.	Изградено ПЖ за 4 момчета с капацитет 4 места за младежи от ДДЛРГ	Гр. Ямбол	X	X	X	X	X	X	ддд	община
2.3.1.	Реформиране и реструктуриране на съществуващи ДВХУИ и подобряване на качеството на грижите	Общ. Стралджа Общ. Болярово	X	T	X	X	X	T	ддд	община
2.3.1.1.	Постепенно намаляване капацитета на ДВХУИ в с. Маленово, общ. Стралджа	С. Маленово Общ. Стралджа	X	T	X	X	X	T	ддд	община
2.3.1.2.	Постепенно намаляване капацитета на ДВХУИ в с.М. Шарково, общ. Болярово	С. М. Шарково Общ. Болярово	X	T	X	X	X	T	ддд	община
2.3.2.	Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за настаняване на хора с увреждания	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Проекти ддд	Община/доставчик
2.3.2.1.	Изграждане на ЗЖ в гр. Ямбол за хора с умствена изостаналост– 8 места	Гр. Ямбол			+	X	X	X	Проекти ддд	Община/доставчик
2.3.2.2.	Изграждане на ЗЖ в гр. Ямбол за хора с деменция, изведени от СИ – 8 места	Гр. Ямбол			+	X	X	X	Проекти ддд	Община/доставчик
2.3.2.3.	Изграждане на ЗЖ в гр. Ямбол за хора с психични разстройства–10 места	Гр. Ямбол				+	X	X	Проекти ддд	Община/доставчик
2.3.2.4.	Изграждане на ЗЖ в община Тунджа за хора с умствена изостаналост –8 места	Общ. Тунджа			+	X	X	X	Проекти ддд	Община/доставчик
2.3.2.5.	Изграждане на ЗЖ в общ. Тунджа за хора с деменция, изведени от СИ –8 места	Общ. Тунджа			+	X	X	X	Проекти ддд	Община/доставчик
2.3.2.6.	Изграждане на ЗЖ в общ. Тунджа за хора с физически увреждания –8 места	Общ. Тунджа			+	X	X	X	Проекти ддд	Община/доставчик
2.3.2.7.	Изграждане на ЗЖ за самотно живеещи стари хора, с капацитет от 12 места.(потребители на услугата ще бъдат от цялата област)	община Тунджа				X	X	X	Проект, ддд	Община/доставчик

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
2.3.2.8.	Изграждане на ЗЖ за самотно живеещи стари хора, с капацитет от 12 места.(потребители на услугата ще бъдат от цялата област)	община Тунджа				X	X	X	Проект, ддд	Община/доставчик
2.3.2.9.	Продължаване и разширяване на дейността на ЗЖ за жени от 6 на 8 места	Гр. Елхово	X	X	X	X	X	T	Проекти ддд	Община/доставчик
2.3.2.10.	Изграждане на ЗЖ в община Елхово за жени с умствена изостаналост, изведени от СИ, с капацитет 10 места.	Гр. Елхово			+	X	X	X	Проекти ддд	Община/доставчик
2.3.2.11	Изграждане на ЗЖ в с. Зимница, общ. Стралджа за възрастни с увреждания – 8 места	С. Зимница, общ. Стралджа		+	X	X	X	X	Проекти ддд	Община/доставчик
2.3.2.12.	Продължение на дейността на – 2 броя ЗЖ в гр. Болярско и с. М. Шарково за пълнолетни лица с лека и средна степен на умствена изостаналост, изведени от ДВУИ С. М. Шарково – по 8 места	Общ. Болярско	X	X	X	X	X	X	Проекти ддд	Община/доставчик
2.3.2.13.	Продължение на дейността на ЗЖ за възрастни хора с увреждания с капацитет – 8 места	гр. Болярско Общ. Болярско	X	X	X	X	X	X	Проекти ддд	Община/доставчик
2.3.2.14.	Продължение на дейността на ЗЖ за възрастни лица и самотни стари хора без близки с капацитет от 11 места.	гр. Болярско		+	X	X	X	X	Проект, ддд	Община/доставчик
2.3.2.15.	Изграждане на ЗЖ за пълнолетни лица с лека и средна степен на умствена изостаналост , изведени от ДВУИ С. Малко Шарково-8 места	с. Ст. Караджово Общ. Болярско			+	X	X	X	Проекти, ддд	Община, доставчик
2.4.1	Подобряване на условията и качеството на грижите в съществуващите СИ за стари хора	Всички общини	X	X	X	X	X	X	Проекти ддд	Община/доставчик
2.4.1.1	Продължаване развитието на ДСХ гр. Ямбол	Гр. Ямбол	X	X	X	X	X	X	Проекти ддд	Община/доставчик
2.4.1.2.	Разширяване на ДСХ в с. Болярско , общ. Тунджа от 25-30 места	С. Болярско, общ. Тунджа	X	T	X	X	X	X	ддд	Община
2.4.1.3.	Разширяване на ДСХ с.Чернозем с капацитет към 2010 г.-16 места, чрез изграждане на Отделение за лежачо болни (с капацитет от 10)	С. Чернозем, общ. Елхово	X	X	X	X	X	T	ддд	Община
2.4.1.4.	Продължаване и развитие на дейностите в Дом за стари хора в с.Воден, община Болярско с капацитет от 30 места.	Община Болярско				X	X	X	Общинска дейност	Община
2.4.2.	Разкриване на алтернативни резидентни услуги и малки домове за обгрижване на стари хора в среда, близка до семейната	Всички общини			+	X	X	X	Проект ддд	Община , доставчик
2.4.2.1.	Разкриване на микродом в община Стралджа- 30 места	Общ. Стралджа					+	X	Проект, ддд	Община, доставчик

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
2.4.2.2.	Изграждане на ДВХФУ с. Мамарчево	С.Мамарчево Общ. Болярово			+	X	X	X	Проект, ддд	Община, доставчик
2.4.2.3.	Създаване на ДВХД в гр.Болярово с 25 места	Гр.Болярово Общ. Болярово			+	X	X	X	Проект, ддд	Община , доставчик

¹ Знакът “+” отбелязва периода на изграждане и подготовка на социалната услуга / програма

¹ Знакът “X” отбелязва периода на предоставяне на социални услуги / изпълнение на социална програма

¹ Знакът “Т” отбелязва периода на трансформиране, разширяване или закриване на социални услуги

¹ Знакът “С” отбелязва смесените услуги, междусекторните инициативи и хоризонтални мерки за социално включване

10 Комуникационна програма

Важно условие за ефективното реализиране на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Ямбол е политиката за предоставяне на информация до обществеността. Обществеността трябва да получи пълна и обективна информация за всяка стъпка при реализиране на дейностите в стратегията. Реализирането на стратегията ще се съпровожда от различни информационни мероприятия, които ще осигурят нейната публичност, както в процеса на разработване, така и по време на реализация.

10.1 Принципи, цели и методи

Комуникационната програма се основава на следните основни принципи:

- *Прозрачност* – информиране на обществеността за изпълнението на дейностите по Областната Стратегия за развитие на социалните услуги;
- *Координация* с други стратегии, програми, планове за развитие, изпълнявани от държавната и местната власт;
- *Позитивност на комуникационните послания* – изграждане на климат на доверие и съпричастие с всички заинтересовани страни с оглед на ефективното изпълнение на Областната стратегия за развитие на социални услуги.
- *Широко междуобщинско и междусекторно партньорство*, сътрудничество и екипност в комуникационния обмен.

Достъпност на информацията – достигане на комуникиращата информация до най-голям брой заинтересовани лица

Основните целеви групи са:

- Органи и институции на държавната и местната власт
- Изпълнителни агенции
- Териториални структури на държавните органи и институции
- Неправителствени организации
- Доставчици на социални услуги
- Приоритетни целеви групи на областната стратегия за социални услуги
- Потребители на социални услуги
- Лидери на обществено мнение
- Медии
- Широката общественост

Предвижда се включване и делегиране на информационни и комуникационни функции на основните партньори по изпълнение на Областната стратегия за развитие на социалните услуги – **РДСП и Областна администрация**. При изпълнението на стратегията ще се търси съгласуване и взаимодействие с всички заинтересовани страни, участвали в разработването на стратегията и за нейното изпълнение. Комуникационната стратегия ще подкрепя инициативи на гражданското общество, стимулирани от Областната стратегия за развитие на социалните услуги, както и местни НПО, насочени към групи, които трудно могат да бъдат достигнати чрез средствата за масово осведомяване.

Механизмите и подходите, които ще се прилагат при изпълнението на комуникационната програма включват:

- Създаване на устойчива информационна среда чрез ефективно използване на различни начини и форми за комуникиране и промотиране на Областната стратегия за

развитие на социални услуги: пропаганда, PR, лобизъм, групи за натиск, социологически и политологически инструментариуми, изграждане на идентичности, реклама.

- Установяване на приемливи норми и параметри на взаимоотношения между участниците в комуникационния процес – всички заинтересовани страни от изпълнението на стратегията;
- Оптимален избор на агенти на влияние, които ще бъдат включени като медиатори в комуникационния процес и ще работят в партньорство с медиите.
- Изграждане на адекватна и възпроизвеждаща се информационна среда чрез:
 - ◆ Подаване на достатъчна информация в общественото пространство;
 - ◆ Търсене на отзвук и обратна връзка от комуникиращата информация;
 - ◆ Преместване на възможности за коригиращи действия;
 - ◆ Прецизен избор на отделните информационни фрагменти и разполагането им в пространството на отделните медии с цел възходящо мултиплициране на посланията.

Основни комуникационни техники. Комуникационната програма се основава върху няколко основни форми: директна комуникация, комуникация чрез масовите медии, комуникация чрез Интернет и информационни материали и работа с партньори.

Директна комуникация цели да предостави възможност на заинтересованите страни и на широката общественост да споделят своите мнения, гледни точки и предложения в рамките на дискусии, кръгли маси и дебати. Проблемите в социалната сфера изискват непрекъснат дебат и достигане на гласа на обикновените граждани до отговорните за вземане на политическите решения. Само чрез пряк дебат и комуникация могат да бъдат координирани и хармонизирани усилията на ангажираните с различни секторни политики.

Комуникация чрез масовите медии. Важно е редовното и системно предоставяне на информация относно изпълнението на Областната стратегия за социалните услуги чрез:

- пресконференции, брифинги и съобщения за медиите;
- неформални работни срещи на водещи редактори с координационното звено, изпълняващо стратегията.
- изготвяне на програми от електронни медии с национално покритие за разпространяване на информация относно популяризиране на визията, целите и приоритетите на областната стратегия.

Комуникация чрез Интернет и информационни материали. Поддържане и актуализиране на информацията за областната стратегия за развитие на социалните услуги в уеб сайтовете на партньорите и на заинтересованите страни. Разработване и публикуване на тематични информационни материали съобразени с визията, целите и приоритетите на областната стратегия за развитие на социалните услуги.

Целта на комуникационната програма е да популяризира сред широката общественост и заинтересованите страни ползите, положителните ефекти и резултатите от изпълнението на Областната стратегия за развитие на социални услуги (2011 – 2015).

Специфична задача:

- Да се привлече общественото внимание и да се повиши чувствителността на обществото към хората от различните уязвими групи, към техните потребности и възможности за решаване на проблемите им, както и към въпросите, свързани с толерантността, социалната интеграция, равни права и др.

Мерки:

- Информирание на местната общност и всички заинтересовани страни за Областната Стратегия за развитие на социалните услуги на територията на област Ямбол;
- Популяризиране на настоящите, подлежащите на реформиране и планираните нови социални услуги в резултат от проучените реални потребности на рисковите групи на територията на областта;
- Популяризиране на органите и институциите на местно и национално ниво, които са ангажирани с планирането, предоставянето и финансирането на социални услуги на територията на област Ямбол;
- Стимулиране ангажираността на всички участници в разработването на стратегията с нейното изпълнение.

10.2 Оперативно изпълнение на комуникационната програма

За постигането на целите и реализацията на дейностите в настоящата комуникационната програма е необходимо оперативното ѝ изпълнение да се възложи на професионалист за връзки с обществеността, който да е пряко ангажиран с наблюдението и отразяването на информационните потоци, свързани с изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в областта.

Тази функция ще бъде изпълнявана от експерта за връзки с обществеността в областна администрация в сътрудничество със Звеното за мониторинг и оценка и Регионалния ресурсен център, формирани за изпълнението на регионалната стратегия за развитие на социалните услуги в област Ямбол. В рамките на неговите компетенции и правомощия и с увеличаване на неговите задължения и отговорности в длъжностната му характеристика, служителят за връзки с обществеността може да се ангажира с координирането и реализирането на дейностите по изпълнение на комуникационната програма.

За целите на своите нови отговорности и задължения служителят за връзки с обществеността към областна администрация е необходимо да участва както в организираните обучения за експертите, отговарящи пряко за имплементирането на Областната стратегия за развитие на социалните услуги, така и на редовните заседания на тези органи.

Задачи и отговорности на експерта за връзки с обществеността в областна администрация за реализирането на комуникационната програма.

- Участва в планирането на дейности, свързани с реализирането на целите на комуникационната програма.
- Съгласува и синхронизира своите действия с екипите на Звеното за мониторинг и оценка и Регионалното звено за подкрепа.
- Координира цялостното изпълнение на заложените дейности в ОП за изпълнение на комуникационната програма.
- Въвлича всички заинтересовани страни в информационния обмен за целите на Областната стратегия за развитие на социалните услуги чрез сътрудничество с техните експерти за връзки с обществеността или органи и институции, отговорни за подготовката и реализацията на информационни кампании и комуникационни материали.
- Организира и поддържа в сътрудничество със ЗМО и РЗП единен електронен регистър на социалните услуги на регионално ниво и популяризира актуална информация по изпълнението на областната стратегия за развитие на социалните услуги.

- Организира брифинги, пресконференции и други информационни мероприятия за постигането на целите и дейностите на комуникационната програма.

Следи за подаването от всички заинтересовани страни на унифицирана информация и послания в общественото пространство във връзка с изпълнението на целите на стратегията.

Дейностите, необходими за постигане на целите и реализиране на мерките са:

- Системно и периодично подаване на достатъчна информация в общественото пространство и прецизен избор на отделните информационни фрагменти, разполагането им в пространството на отделните медии с цел възходящо мултиплициране на посланията.
- Търсене на обратна връзка от комуникиращата информация и предвиждане на възможности за коригиращи действия.
- Редовно организиране на брифинги, пресконференции, публикации в медиите за запознаване на заинтересованите страни и широката общественост с текущите дейности от Стратегията.
- Публикации на информационни материали и разпространението им в уеб-пространството за текущите дейности от Стратегията.
- Организиране на семинари и дискуссионни форуми с участието на представители на заинтересовани страни.
- ПР кампании по приоритетите на областната стратегия.
- Изработване на информационни и комуникационни материали и периодичното им актуализиране.
- Публикуване на областната стратегия като част от стратегията за регионално развитие на област.

Раздел Д: Приложения

11 Оценка на потребностите от социални услуги

11.1 Приложение: Финален доклад за анализ на ситуацията и оценката на потребностите в област Ямбол

12 Приложение: Териториален разрез на планирането по общини в област Ямбол

12 Приложение: Териториален разрез на планирането по общини в област Ямбол

12.1 Планирани услуги в община Ямбол

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Ямбол Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
1	Център за обществена подкрепа (ЦОП) (ДДД)	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище Деца, отпаднали от училище Бременни момичета и жени с риск за изоставяне на децата си	Общините Ямбол и Тунджа	50	75	100	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	Ямбол	Налична с разширяване обхвата и в общ. Тунджа до 2015 г.
2	Дневен център за деца с увреждания (ДДД)	Деца на възраст от 2 до 18 години с физически, интелектуални и множествени увреждания. Бенефициент на услугата са и техните родители	Община Ямбол и населените места от община Тунджа	30	30	50	Консултиране и безплатни целодневни, полудневни и почасови услуги. Работа със семейства, в които се отглеждат деца с увреждания	Град Ямбол	Налична и разширяване на дейностите
3	Приемна грижа	Грижа за изоставени деца	Всички общини от областта	4	10	30	Информационни кампании, обучение, подбор и наемане на приемни роди-тели, наблюдение и подкрепа за приемните родители и приемните деца, възстановяване и/или поддържане на връзки със семейството;	Град Ямбол	Налична и разширяване на дейностите
4	Преходно жилище	Младежи от ДДЛРГ "Ю.Гагарин" над 16 годишна възраст, на които предстои да напуснат институцията	Всички общини от областта	4 за момичета	4	4	Соц.услуга от резидентен тип, за деца от ДДЛРГ целяща създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на местната общност във възможно най-	Град Ямбол, 2 апартамента в сградата на ДДЛРГ	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Ямбол Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
5	Преходно жилище	Младежи от ДДЛРГ "Ю.Гагарин" над 16 годишна възраст, на които предстои да напуснат институцията		4 за момчета	4	4	близка до семейната среда. Соц.услуга от резидентен тип, за деца от ДДЛРГ целяща създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на местната общност във възможно най-близка до семейната среда.	Град Ямбол, 2 апартамента в сградата на ДДЛРГ	Налична
6	ЦНСТ за деца изведени в СИ извън областта	Деца настанени в СИ, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда	Гр.Ямбол и всички населени места от областта	0	0	15	Намаляване на децата в СИ; Осигуряване на дългосрочна грижа в близка до семейната среда; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Осигуряване на здравни и образователни услуги.	Ямбол	Нова за планиране след 2010 г.
7	ЦНСТ за деца от ДДЛРГ	Деца, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда	Гр.Ямбол и всички населени места от областта	0	12	12	Намаляване на децата в СИ; Осигуряване на дългосрочна грижа в близка до семейната среда; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Осигуряване на здравни и образователни услуги.	Ямбол	Нова Стартиране по проект през 2011 г.(ДДД)
8	ЦНСТ за деца с леки увреждания	Деца с леки увреждания, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда	Гр.Ямбол и всички населени места от областта	0	0	12	Намаляване на децата в СИ; Осигуряване на дългосрочна грижа в близка до семейната среда; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Осигуряване на здравни и образователни услуги.	Ямбол	Нова за планиране след 2011 г.
9	ЦНСТ за деца с увреждания настанени в СИ извън общината	Деца с увреждания настанени в СИ, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда	Гр.Ямбол и всички населени места от областта	0	0	8	Предоставяне на подслон и ежедневна грижа; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Осигуряване на здравни и образователни услуги.	Ямбол	Нова за планиране 2011-2012
10	Наблюдавано жилище	Пълнолетни лица в трудоспособна възраст, с възможност да бъдат	Гр.Ямбол	0	0	8	Предоставяне на подслон и ежедневни грижи; Осъществяване на дейности за постигане на	Ямбол	Нова за планиране 2012 г. в съответствие с

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Ямбол Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
		изведени от СУПЦ от други области,; Лица в риск от общността в трудоспособна възраст, които нямат семейства или не получават семейна подкрепа					социално включване; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Предоставяне на професионална помощ в прехода към самостоятелен живот		разработения план за закриване на ДДЛРГ
11	ЦСРИ за деца и възрастни (ДДД)	Деца и лица с увреждания Деца с увреждания в семейна среда, вкл. нуждаещи се от почасови грижи; Хора с увреждания с чужда помощ и без право на чужда помощ; Лица с тежки заболявания в домашна среда.	Ямбол	30	30	50	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност;	Ямбол	Налична с разширяване на капацитета
12	Защитено жилище	Хора с умствена изостаналост	Ямбол и областта	0	0	8	Осигуряване на грижа за хора с умствена изостаналост	Ямбол	Нова за планиране след 2012 г.
13	Защитено жилище	Хора с деменция настанени в СИ	Ямбол и областта	0	0	8	Осигуряване на грижа за хора с деменция изведени от СИ в среда близка до семейната	Ямбол	Нова за планиране след 2012 г.
14	Защитено жилище	Хора с психични разстройства	Ямбол и областта	0	0	10	Осигуряване на грижа за хора с физически увреждания	Ямбол	Нова за планиране след 2012г.
15	Дневен център за възрастни с увреждания	Възрастни и стари хора с увреждания и/или зависимости, както и техните близки	Ямбол и за жителите на населени места от съседни общини	0	30	30	Осигуряване на услуги, дневна грижа – дневен престой и храна, рехабилитация, медицинско и санитарно обслужване, занимания за организация на личното време, трудотерапевтични дейности, консултиране.	Ямбол	Нова планирана да стартира от 2011 г.
16	Дневен център за стари хора	Самотно живеещи стари хора с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Ямбол	0	20	30	Здравно, правно и социално консултиране; посредничество с други институции; Осигуряване на храна; Организиране на свободното време и отид.	Ямбол в рамките на Комплексен център за социални услуги	Нова планирана да стартира от 2011 г.

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Ямбол Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
17	Домашен социален патронаж Общинска дейност	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужване, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в изолирани райони	Ямбол	210	250	300	Мобилна услуга за подпомагане на стари хора и лица с увреждания в дейности от всекидневния им живот чрез предоставяне на модулни пакети от услуги	Ямбол	Налична - разширяване на капацитета
18	Център за развитие на общности	Лица в риск, живеещи в компактни ромски квартали	Ямбол и за жителите на населени места от съседни общини	0	201 2-50	100 прогнозен брой потребители	Осигуряване подкрепа за развитие на хора в неравностойно положение чрез директна работа в общността и с институциите и чрез посредничество за достъп до услуги	Ямбол	Нова – за проучване възможностите за създаването ѝ след 2011 г. – може да се кандидатства по Социалното включване
19	Център за ранна интервенция	Деца с увреждания, техните родители, роднини и близки	Общини, в които има родилен дом/отделение	0	0	10	Медицински, социални, психологически консултации, родителски умения за грижа за деца с увреждания	Ямбол	Налични и нови дейности
20	ДМСГД	Институционална грижа за деца от 0 до 3 годишна възраст	цялата област	120	114	60	Профилактика, диагностика, рехабилитация и специфични грижи за деца до 3 годишна възраст с хронични заболявания и/или медико-социални проблеми. Работи се за реформиране с цел да се създадат условия близки до семейната среда за промоция, превенция и рехабилитация на физическото и психично здраве на децата с повишен медико-социален риск.	Ямбол	Налична, за реформиране
21	ЦНСТ	Деца с тежки увреждания изведени от ДМСГД, за които са изчерпани възможностите за	Гр. Ямбол и всички населени места в областта	0	8	8	Намаляване децата в СИ; Осигуряване на дългосрочна грижа в близка до семейната среда	Ямбол	Нова за планиране през 2011

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Ямбол Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
		осигуряване на семейна среда.							
22	ЦНСТ	Деца с тежки увреждания изведени от ДМСГД, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда.	Гр. Ямбол и всички населени места в областта	0	8	8	Намаляване децата в СИ;Осигуряване на дългосрочна грижа в близка до семейната среда	Ямбол	Нова за планиране през 2011
23	ЦНСТ	Деца с тежки увреждания изведени от ДМСГД, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда.	Гр. Ямбол и всички населени места в областта	0	8	8	Намаляване децата в СИ;Осигуряване на дългосрочна грижа в близка до семейната среда	Ямбол	Нова за планиране през 2011
24	ДДЛРГ	Институционална грижа за деца лишени от родителски грижи на възраст от 7 до 18 г., или до завършване на средно образование, но не повече от 20 години	Междубщинска услуга	92	86	0	Специализирана институция за деца от 7до 18 г. Предвижда се разработване на план за закриване на ДДЛРГ.	Ямбол	Поетапно реформиране на институцията
25	ДСХ	Институционална грижа за лица навършили възраст за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно КСО	От областта	202	202	202	Осигуряване на среда максимално близка до семейната за задоволяване на потребностите на настанените лица	Ямбол	Налична
26	Звено Майка и бебе	Бременни жени и майки в риск да изоставят децата си	Област Ямбол	0	0	8	Насърчаване на родителска привързаност, подпомагане на младите майки чрез социално, психологическо и юридическо консултиране за срок от 6 месеца.	Ямбол	Нова – след 2013
27	Кризисен център	Лица,пострадали от насилие, трафик или	Област Ямбол	0		10	Комплекс от социални услуги, насочени към оказване на	Ямбол	Нова – след 2013

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ. Ямбол</u> Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
		друга форма на експлоатация					индивидуална подкрепа, задоволяване на ежедневни потребности и правно консултиране или социално – психологическа подкрепа, включително чрез мобилни екипи за кризисна интервенция. Срокът на ползване на услугата е до 6 месеца.		
28	Социална услуга “Домашен помощник“	Стари хора , лица и деца с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони от общината	Населените места на община Ямбол	210	250	300		Грижа в семейна среда за самотни възрастни хора и лица с увреждания или трудно мобилни лица при организиране на бита и подпомагане възможността за самообслужване	Налична Общ. Ямбол
29	Клуб на пенсионера							Ямбол- брой 6	Налична
30	Клуб на инвалида								Налична

12.2 Планирани услуги в община Тунджа

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ. Тунджа</u> Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
1	ЦОП с. Скалица (филиал на	Деца в риск и техните семейства - (деца, отглеждани от един	Община Тунджа, с възможност за разширяване на	0	0	15	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за	С.Скалица	Нова: Разкриване на филиал през 2012г.

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Тунджа Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
	ЦОП Ямбол)	родители, деца в многодетни семейства, деца изоставяни на ниво родилен дом и настанени деца в ДМСГД; деца на непълнолетни родители; деца в риск от отпадане от училище; деца с отклоняващо се поведение; деца жертви на насилие и трафик) Бременни момичета и жени с риск за изоставяне на децата си	териториалния обхват и в съседните по-малки населени места				връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството		и планиране като самостоятелна услуга за периода 2014-2015 год.
2	ЦОП с. Тенево (Филиал на ЦОП Ямбол)	Деца в риск и техните семейства - (деца, отглеждани от един родители, децата в многодетни семейства, деца изоставяни на ниво родилен дом и настанени деца в ДМСГД; деца на непълнолетни родители; деца в риск от отпадане от училище; деца с отклоняващо се поведение; деца жертви на насилие и трафик) Бременни момичета и жени с риск за изоставяне на децата си	Община Тунджа, с възможност за разширяване на териториалния обхват и в съседните по-малки населени места	0	0	15	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	С.Тенево	Нова: Разкриване на филиал през 2012г.и планиране като самостоятелна услуга за периода 2014-2015 год.
3	Приемна грижа	Грижа за изоставени деца	Всички общини от областта	Брой приемни семейства - 1	4	10 приемни семейства	информационни кампании, обучение, подбор и наемане на приемни родители, наблюдение и подкрепа за приемните родители и приемните деца, възстановяване и/или поддържане на връзки със	Общ.Тунджа	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ. Тунджа</u> Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
							семеството;		
4	ЦНСТ	Младежи с увреждания	общ. Тунджа и за ползватели от всички населени места от областта.	0	0	8	Резидентна грижа семеен тип-24 часово обгрижване Предоставяне на подслон и ежедневни грижи; Осигуряване на здравни и образователни услуги	С.Победа	Нова за планиране през 2012 г.-2013
5	ЦНСТ	Младежи с ментални увреждания	общ. Тунджа и за ползватели от всички населени места от областта.	0		8	Предоставяне на подслон и ежедневни грижи; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Осигуряване на здравни и образователни	С.Победа	Нова за планиране през 2012г.- 2013 г
6	ЦСРИ (ДДД)	Лица с увреждания (физически, умствени и множествени); деца с увреждания в семейна среда (физически, умствени и множествени); лица с тежки заболявания в домашна среда	Общ.Тунджа и областта	0	0	20	Медицинска рехабилитация; Социална рехабилитация; Консултиране – правно, здравно, социално, психологическо; Програми за социални умения за самостоятелен живот; Посредничество пред различни институции; Дейности в домашна среда; Консултации и посредничество; Медицинска рехабилитация ; Обучение на близките за ежедневна рехабилитация; Кризисна интервенция.	С.Болярско	Нова предвидено стартиране през 2013г- 2014 г. с капацитет 20 потребители (по проект)
7	ЦСРИ	лица с увреждания (физически, умствени и множествени); деца с увреждания в семейна среда (физически, умствени и множествени); лица с тежки заболявания в домашна среда./ с възможност за седмична грижа/	Общ.Тунджа и областта	0	0	20	Медицинска рехабилитация; Социална рехабилитация; Консултиране – правно, здравно, социално, психологическо; Програми за социални умения за самостоятелен живот; Посредничество пред различни институции; Дейности в домашна среда; Консултации и посредничество; Медицинска рехабилитация ; Обучение на близките за ежедневна рехабилитация; Кризисна интервенция.	С.Победа	Нова предвидено за проучване възможностите за публично -частно партньорство през 2012-2013 год. и стартиране през 2014-2015г.

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ. Тунджа</u> Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
8	Защитено жилище	Хора с ментални увреждания	общ. Тунджа - за жителите на населените места и от областта	0	0	8	Предоставяне на подслон и ежедневни грижи; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Социални, образователни, здравни, информационно-консултантски и други услуги в зависимост от нуждите на потребителите	На територията на общ.Тунджа	Нова, планирана за стартиране през периода 2012-2015г.
9	Защитено жилище	Хора с деменция настанени в СИ	общ. Тунджа - за жителите на населените места и от областта	0	0	8	Предоставяне на подслон и ежедневни грижи; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Социални, образователни, здравни, информационно-консултантски и други услуги в зависимост от нуждите на потребителите	На територията на общ.Тунджа	Нова, планирана за стартиране през периода 2012-2015г.
10	Защитено жилище	Хора с физически увреждания	общ. Тунджа - за жителите на населените места и от областта	0	0	8	Предоставяне на подслон и ежедневни грижи; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Социални, образователни, здравни, информационно-консултантски и други услуги в зависимост от нуждите на потребителите	На територията на общ.Тунджа	Нова, планирана за стартиране през периода 2012-2015г.
11	Център за временно настаняване	Социални услуги насочени към бездомни пълнолетни лица и/или останали в безпомощно състояние	Общ. Тунджа – за жителите на населените места и от областта	0	0	8	Предоставяне на подслон и ежедневни грижи; Изграждане на умения за самостоятелен живот; Социални, образователни, здравни, информационно-консултантски и други услуги в зависимост от нуждите на потребителите	На територията на общ.Тунджа	Нова, планирана за стартиране през периода 2012-2013
12	Дневен център за стари хора	самотно живеещи стари хора с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	С.Генерал Инзово	30	30	30	Здравно, правно и социално консултиране; Посредничество с други институции; Осигуряване на храна; Организиране на свободно време и отдых. Развиване и на други услуги в подкрепа на старите хора, чрез комбиниране ресурсите на различни налични дейности и услуги	С.Ген.Инзово	Налична
13	ДСП	Стари хора и лица с увреждания, в това	с. Болярско, с. Бояджик, с.	80		90	Подпомагане на стари хора и лица с увреждания в дейности от	С.Болярско – сградата на	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Тунджа Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
		число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони	Гълъбинци, с. Безмер				всекидневния им живот чрез предоставяне на модулни пакети от услуги	ДСХ	
14	ДСП	Стари хора и лица с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони	Всички необхванати населени места от общ. Тунджа	100		150	Подпомагане на стари хора и лица с увреждания в дейности от всекидневния им живот чрез предоставяне на модулни пакети от услуги	Мобилна услуга, администрира се от общ. Тунджа	Налична от 01.09.2010г.
15	Общинска обществена трапезария	Стари хора и лица с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони от общината	18 населени места от общ. Тунджа	200	200	200	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата или целогодишно	Кетъринг принцип – доставчика на храната е от гр. Ямбол, услугата се администрира от общ. Тунджа	Налична
16	Социална услуга „Личен асистент“	Стари хора, лица и деца с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони от общината	Населените места на община „Тунджа“	15	30	60	Осигуряване на грижа в семейна среда за самотни възрастни хора и лица с увреждания или трудно мобилни лица, нуждаещи се от постоянно обгрижване, като алтернатива на институционалната грижа	Общ. Тунджа	Налична чрез реализираните от Д„СП“ Ямбол“ НП“ АХУ“ и ОП“РЧР“
17	Социална услуга „Социален асистент“	Стари хора, лица и деца с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони от общината	Населените места на община „Тунджа“	30	20	60	Грижа в семейна среда за самотни възрастни хора и лица с увреждания или трудно мобилни лица, като алтернатива за социално включване	Общ. Тунджа	Налична до 30.09.2010 год. по ОП“РЧР“
18	Социална услуга „Домашен помощник“	Стари хора, лица и деца с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони от общината	Населените места на община „Тунджа“	0	40	60	Грижа в семейна среда за самотни възрастни хора и лица с увреждания или трудно мобилни лица при организиране на бита и подпомагане възможността за самообслужване	Общ. Тунджа	
19	Комплекс за подкрепа на възрастни и	пълнолетни и/или стари хора и лица с увреждания, в това	С. Калчево, общ. Тунджа		30	60	комбинира ресурсите на различни налични дейности и услуги на територията на дадена община	Предполага комбиниране ресурсите на	Нова - разширяване на дейностите и многообразието на

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ. Тунджа</u> Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
	стари хора	число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони, в община Тунджа и съседните села					(Домашен социален патронаж, Клуб на пенсионера, Социална кухня/обществена кухня, заети по програма „Социални услуги в семейна среда“, Национална програма „От социални помощи към осигуряване на заетост“ и др.) с цел оптимизирането и ефективното им използване при предоставяне на услуги за стари хора.	различни социални услуги и дейности на територията на общината	услугите и капацитетите за обхващане на малките изолирани населени места. За проучване на възможностите за създаването им до 2015г.
20	Център за развитие на общности	лица в риск, живеещи в компактни ромски квартали	С.Веселиново С.Завой	0		80	осигурява подкрепа за развитие на хора в неравностойно положение чрез директна работа в общността и с институциите и чрез посредничество за достъп до услуги. услугата е предназначена за посредничество за социална интеграция на общности в неравностойно положение чрез осигуряване на достъп до услуги	С.Веселиново	Нова – предвидено стартиране на проектните дейности от 2011г.
21	Център за развитие на общности	лица в риск, живеещи в компактни ромски квартали	С.Дражево С.Хаджидимитрово	0		70	осигурява подкрепа за развитие на хора в неравностойно положение чрез директна работа в общността и с институциите и чрез посредничество за достъп до услуги. услугата е предназначена за посредничество за социална интеграция на общности в неравностойно положение чрез осигуряване на достъп до услуги	с.Дражево/с.Х. Димитрово	Нова – предвидено стартиране на проектните дейности от 2011г.-2012
22	Център за развитие на общности	лица в риск, живеещи в компактни ромски квартали	С.Кукорево	0		70	осигурява подкрепа за развитие на хора в неравностойно положение чрез директна работа в общността и с институциите и чрез посредничество за достъп до услуги. услугата е предназначена за посредничество за социална интеграция на общности в неравностойно положение чрез	с.Кукорево	Нова – предвидено стартиране на проектните дейности от 2011г.-2012

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ. Тунджа</u> Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
							осигуряване на достъп до услуги		
23	Програми за интегриране на деца с увреждания	Деца с увреждания и техните семейства	Началните и основните училища на територията на община“ Тунджа“	0		15	Осигуряване възможности на деца със специални образователни потребности да се обучават в интегрирана образователна среда под ръководство и подкрепата на ресурсни учители	Началните и основните училища на територията на община“ Тунджа	Нова за планиране след 2011 -2012.
24	ДСХ	Институционална грижа за лица навършили възраст за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно КСО	Потребители от цялата област	25	30	30	Специализирана институция - постоянно 24-часово обгрижване.	С.Болярско	Налична с предвидено разширяване на капацитета през 2011г.
25	ЗЖ за възрастни	За самотно живеещи възрастни хора	Потребители от цялата област	0	12	12	Осигуряване на грижа за самотно живеещи стари, с цел предотвратяване настаняване в СИ	Населено място от общ.Тунджа	Нова-за проучване на възможностите за създаването му до 2015 г.
26	ЗЖ за възрастни	За самотно живеещи възрастни хора	Потребители от цялата област	0	12	12	Осигуряване на грижа за самотно живеещи стари, с цел предотвратяване настаняване в СИ	Населено място от общ.Тунджа	Нова-за проучване на възможностите за създаването му до 2015 г.

12.3 Планирани услуги в община Елхово

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			<u>Община Елхово</u> Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
1	ЦСРИ”Света Марина”	Деца с увреждания в семейна среда; Родители на деца с увреждания; Деца с увреждания, нуждаещи се от почасова грижа; Деца в неравностойно положение, настанени при близки, Деца,	Община Елхово Община Болярско	35	35	40	<u>Дейности</u> -социална интеграция, работа с роднини, връзки с обществеността, свободно време, отдих и развлечение <u>Фокус на услугите</u> -Логопедична, психологична, социална рехабилитация; двигателна рехабилитация; трудотерапия; други терапии- музикална терапия, изобразително изкуство, приложно	Гр. Елхово	Налична Увеличаване на капацитета

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Елхово Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
		преживели насилие; Деца с отклоняващо поведение					изкуство, приказкотерапия; образователни и обучителни занимания; групова работа- психогимнастика и тренинги за развитие на комуникативни и говорни умения.		
2	ЦСРИ за възрастни с увреждания	Лица с увреждания; Семейства на лица с увреждания; Хора с психически увреждания; Лица с тежки заболявания в домашна среда.	Община Елхово	0	0	35	Медицинска и социална реhabилитация, консултации – социални, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги-социален работник, рехабилитатор, психолог	Гр. Елхово	Нова Планиране –след 2012
3	Комплекс за социални услуги за деца и семейства- обединява ЦСРИ, ЦОП, Консултативен кабинет, „Горещ телефон”	Деца и семейства в риск; Деца с проблемно и отклоняващо поведение; Деца преживели насилие; Деца в риск от отпадане от училище и деца отпаднали от училище; Деца от ромски произход; Семейства кандидати за приемни родители и осиновители.	община Елхово	0		250 деца и семе йства в риск	-провеждане на обществени кампании за информиране на кандидати за приемни родители и осиновители; -провеждане на обучения на приемни семейства; комбинира ресурсите на различни налични дейности и услуги на територията на дадена община и осиновители -комбинира ресурсите на различни налични дейности и услуги на територията на дадена община	КСУДС-гр. Елхово	Нова-в периода 2011-2015г КСУДС ще планира, изпълнява и контролира налични и нови дейности и услуги на територията на община Елхово и Болярово
3.1	ЦОП към КСУДС	Деца и семейства в риск; Деца с проблемно и отклоняващо поведение; Деца, преживели насилие; Деца в риск от отпадане от училище и деца, отпаднали от училище;	Община Елхово	0	0	30	-стимулиране процеса на социализацията на децата и семействата в риск; -образователна подкрепа и мотивиране на желанието им за посещаване на училище; - специализирана подготовка за започване или връщане в училище; - психологическа работа с децата/ консултативен кабинет за родители/; - консултиране и подкрепа за деца с		Нова-планиране на услугата през 2013 г.

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Елхово Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
		Деца от ромски произход Семейства, чийто деца са в институции Кандидат приемни семейства и осиновители					отклоняващо се поведение; -обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция; - здравно образование; - обучения на родителите; - приемна грижа; -семеино консултиране и подкрепа; - оздравяване на семейната среда; - работа на улицата; -превенция на насилието и отклоненото поведение; - закрила на деца, жертви на малтретиране, насилие и неглижиране; - обособяване на клубове по интереси като извънкласни форми на обучение; - работа със семействата на децата към подобряване мотивацията и нагласите на родителите към образованието на децата им; - работа с институциите; - изграждане на доброволчески екипи от млади хора; -дейности за подобряване на обществените нагласи спрямо деца с увреждания и деца в риск.		
3.2	Мобилна социална работа към ЦОП	Деца с увреждания в семейна среда; Родители на деца с увреждания; Деца с увреждания, нуждаещи се от почасова грижа; Хора с увреждания в семейна среда	Община Елхово	0	0	20	посещения на семейства с цел развиване на родителския капацитет и добро родителстване на семейства в риск; -посредничество и подкрепа на деца и семейства с рисково поведение в дома им; -извършване на видове рехабилитации в дома на потребителите в селища от община Елхово; - осъществяване на връзки с институции и посредничество при здравни и правни проблеми;	община Елхово	Нова- дейност към КСУДС в периода 2011-2015
3.3	Кабинет по семеино планиране към	Семейства в риск; Семейства от ромски произход;	община Елхово				-създаване на организация от мрежа за обхващане на рискови бъдещи майки; -подкрепа на бременни жени	КСУДС гр. Елхово	Нова- дейност към КСУДС в периода 2011-2015

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Елхово Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
	КСУДС	Бременни жени и жени в риск					от рискови групи с цел предотвратяване на изоставане на детето; - подкрепа на семейства на новородени деца с увреждания; - подпомагане на майки от ромски произход при отглеждане на детето, както материално, така и емоционално		
3.4	Консултативен кабинет с „Горещ телефон“ за деца, младежи и родители към КСУДС	Деца и семейства в риск; Деца с проблемно и отклоняващо поведение; Деца, преживели насилие; Деца в риск от отпадане от училище и деца, отпаднали от училище; Деца от ромски произход	община Елхово				- консултиране и подкрепа за деца с отклоняващо се поведение;; - консултиране и обучения на родителите; -семеино консултиране и подкрепа; -оздравяване на семейната среда; -превенция на насилието и отклоненото поведение; -гореща телефонна линия; - закрила на деца, жертви на малтретиране, насилие и negliжиране; - работа със семействата на децата към подобряване мотивацията и нагласите на родителите към образованието на децата им; - работа с институциите;	КСУДС гр.Елхово	Нова- дейност към КСУДС в периода 2011-2015
4	ЦНСТ „ Къща като възрастни“	Деца в неравностойно положение; Деца, настанени при настойници; Деца от социални институции, изоставени деца; Деца от ПУИ-гр. Елхово	Община Елхово	0	8	8	Осигуряване по най-добър начин на интересите на детето; Индивидуализиране на работа с детето и семейството; работа със силните страни и ресурсите на детето и семейството; Насърчаване развитието на способностите и уменията на детето; Ограничен период на ползване на услугата; Работа в екип и в междуинституционално партньорство	гр. Елхово	Нова- одобрен проект по ОП”Развитие на човешките ресурси”-2011-2012
5	ЦНСТ 2	Деца и младежи в неравностойно положение; Деца и	Община Елхово	0	0	12	междуинституционално партньорство	гр. Елхово	Нова- планиране с НПО

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Елхово Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
		младежи от СИ							
6	Център за развитие на общности	Деца и лица в риск, живеещи в компактният ромски квартал.	община Елхово			80	осигурява подкрепа за развитие на хора в неравностойно положение чрез директна работа в общността и с институциите и чрез посредничество за достъп до услуги. услугата е предназначена за посредничество за социална интеграция на общности в неравностойно положение чрез осигуряване на достъп до услуги	Гр. Елхово	Нова- проучване, планиране и стартиране – 2011-2012г.
7	Личен асистент <i>услуга в общността по национална програма</i>	Деца, лица и възрастни с увреждания, самотни стари хора	община Елхово	14	40	50	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, както и предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане. Предотвратяване на преждевременната институционализация.	община Елхово	Налична По оперативна програма за 2010 и 2011г
8	Социален асистент <i>услуга в общността по национална програма</i>	Деца, лица и възрастни с увреждания, самотни стари хора	община Елхово	0	10	10	Осигуряване на грижи в семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	община Елхово	Налична По оперативна програма за съответната година.
9	Домашен помощник <i>услуга в общността по национална програма</i>	Деца, лица и възрастни с увреждания, самотни стари хора	община Елхово	30	40	40	Осигуряване на грижи в семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот. Помощ при организирането на ежедневни битови потребности.	община Елхово	Налична По оперативна програма за 2010 и 2011г.
10	Защитено жилище за жени	Жени с умствена изостаналост	община Елхово	6	6	8	Осигуряване на резидентна грижа за жени, изведени от СИ	община Елхово	Налична-за 6 жени, при

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Елхово Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
	с умствена изостаналост								възможност увеличение на 8 потребители.
11	Защитено жилище-2	Жени с умствена изостаналост изведени от СИ в Елхово	община Елхово			10	Осигуряване на резидентна грижа за хора, изведени от СИ	община Елхово	Нова- проучване и планиране с НПО
16	Обществена трапезария	Деца и лица с увреждания, лица с ниски доходи, семејства на социално подпомагане.	община Елхово	35	35	35	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата.	община Елхово	По проект на МТСП и Фондация Институт „ Отворено общество”
17	Домашен социален патронаж	Деца, лица и възрастни с увреждания, самотни стари хора	община Елхово	100	120	170	Насочена е към доставяне на храна, поддържане на хигиена в жилището, битови услуги.	община Елхово	Налична за 100 патронирани, предстои разширяване на обхвата.
18	Дом за стари хора, с.Чернозем	Самотно живеещи стари хора	община Елхово	16	16	26	Специализирана институция, нужда от 24- часово обгрижване.	с. Чернозем	Налична за 16 потребители. Планиране разширяване на дома и изграждане на отделение за лежачо болни към ДСХ за 10 потребителя.
19	Обществена трапезария-2	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	община Елхово		40	40	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата	община Елхово	Нова По проект и участие на НПО
20	Клуб на пенсионера	Пенсионери и самотни стари хора, които нямат сериозни здравословни проблеми.	община Елхово	150	150	150	Поддържане на лични и социални контакти.	Елхово-2 бр, с. Мелница Гранитово с. Раздел с. Кирилово	Налична- предстоят разкриване на такива пенсионерски

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Елхово Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
								с. Бояново с. Стройно с. Борисово с. Изгрев с. Трънково с. Лалково Г. Дервент с. Лесово Маломирово	клубове и в останалите села на община Елхово
Н	Клуб на хората с увреждания	Деца, лица и възрастни с увреждания	община Елхово	250	250	250	Поддържане на лични и социални контакти.	гр. Елхово	Налична- Общинска дейност

12.4 Планирани услуги в община Стралджа

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Стралджа Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
1	Консултативен кабинет към МКБППМН	Деца от 6 до 18 години	Община Стралджа	20	20	30	Консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви	Стралджа	В процес на откриване
2	Център за обществена подкрепа	Деца от 0 до 18 години; Уязвими семейства с деца от 0 до 18 години от всички населени места в общината; Деца от СПИ; Деца необхванати, отпаднали и в риск от отпадане от училище; Деца жертви и извършители на насилие	Община Стралджа	15	20	25	Комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви	Стралджа	Налична от 01.10.2010

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Стралджа Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
3	Домашен социален патронаж Общинска дейност	Деца и лица с различни увреждания; Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда. Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. места без достъп до услуги	Стралджа, Зимница, Джинат, Чарда, Воденичане, Лозенец Войника, Тамарино, Александрово, Саранско Каменец, Поляна	150	150	165	През 2010 се изпълняват дейности за доставка на храна .Медицинско обслужване.	Стралджа Войника Каменец	Налична Налична Налична
4	Личен асистент услуга в общността по национална програма	Деца и лица с различни увреждания.Стари хора с трайни увреждания, или с тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	община Стралджа		15	15	Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, като успоредно се осигурява заетост на лицето от семейството, което го обгрижва	Община Стралджа	Финансира се по национални програми година за година
5	Личен асистент услуга в общността по ОПРЧР	Деца и лица с различни увреждания.Стари хора с трайни увреждания, или с тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	община Стралджа		40	50	Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, като успоредно се осигурява заетост на лицето от семейството, което го обгрижва	Община Стралджа	Финансира се по национални програми година за година
6	Социален асистент - услуга в общността по национална. програма	Деца и лица с различни увреждания Самотни стари хора с трайни увреждания, или в тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Община Стралджа		30	50	Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	Община Стралджа	Финансира се по национални програми година за година
7	Социален асистент- услуга в общността по	Деца и лица с различни увреждания Самотни стари хора с трайни	Община Стралджа		50	50	Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, които поради различни ограничения от	Община Стралджа	Финансира се по ОПРЧР – дейност община и НПО

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Стралджа Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
	ОПРЧР	увреждания, или в тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами					здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи		
8	Домашен помощник - услуга в общността по ОПРЧР	Самотни стари хора с трайни увреждания, и/или в силно нарушено здравословно състояние, които не могат или са затруднени да се обслужват сами и да организират бита си	Община Стралджа	88	80	80	Осигуряване на грижи в семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот. Помощ при организирането на ежедневни битови потребности.	НПО, Община Стралджа	Финансира се по ОПРЧР – НПО и община Стралджа
9	Домашен помощник – услуга в общността по национална програма	Самотни стари хора с трайни увреждания, и/или в силно нарушено здравословно състояние, които не могат или са затруднени да се обслужват сами и да организират бита си	Община Стралджа		20	20	Осигуряване на грижи в семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот. Помощ при организирането на ежедневни битови потребности.	Община Стралджа	Финансира се по национални програми година за година
10	Домашен чистач услуга в общността по национална програма /НП Социални услуги в семейна среда/	Самотни стари хора с трайни увреждания, и/или в силно нарушено здравословно състояние, които не могат или са затруднени да се обслужват сами и да организират бита си	Община Стралджа		10	10	Осигуряване на грижи в семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот. Помощ при организирането на ежедневни битови потребности.	Община Стралджа	Финансира се по национални програми година за година
11	ЦСРИ за възрастни и за деца	Лица и деца с увреждания Семейства на деца и лица с увреждания. Хора с психически увреждания	Стралджа	50	50	50	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог	Стралджа	Налична
12	ЦСРИ за деца	Деца с увреждания Семейства на деца с увреждания. Деца с психически увреждания	Стралджа			30	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, здравни,	Стралджа	Нова за планиране

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Стралджа Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
							психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог		
13	ЗЖ	Пълнолетни лица с умствена изостаналост	Община Стралджа		8	8	Предоставяне на подслон и ежедневни грижи за пълнолетни лица с умствена изостаналост в среда, близка до семейната	с. Зимница,	Нова за планиране след 2011 г.
14	Комплекс за подкрепа на стари хора	Стари хора и лица с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в изолирани райони, във общинските центрове и прилежащите им села ; в пенсионна възраст, живеещи в отдалечени населени места в общината;	Община Стралджа			150	•Предоставяне на модулни пакети от услуги •Предоставяне на храна по модулен пакет (с възможност на избор от ползвателите) •Поддържане на лична и битова хигиена; •Извършване на битови услуги - заплащане на сметки за електроенергия, вода и телефон; закупуване на продукти и вещи от първа необходимост със средства на клиента и др.; •Извършване и/или съдействие на дребни ремонти в дома; •Съдействие при изготвяне на необходими документи за явяване на ТЕЛК; •Помощ при общуване, поддържане и осъществяване на социални контакти, занимания в дома и извън него; •Организиране на дейности за уплътняване на свободното време и социални контакти; •Здравно-медицинска подкрепа •Медицински манипулации	Стралджа	Нова , комбинирани ресурси 2012 - 2015

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Стралджа Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
15	ДВХУИ с.Маленово	Възрастни хора с умствена изостаналост	Ползватели от цялата страна	64	63	59	-Постоянна грижа -Рехабилитация -Терапия -Мед. и стоматологични грижи -Групова и индивидуално работа -Функ. и занимателна трудотерапия -Спец.педагогика -Организиране на свободно време	Маленово	Налична
16	ДСХ със среда, близка до домашната	Стари хора със затруднения в самообслужването, с нужда от резидентна грижа	Община Стралджа			30	Специализирана институция– нужда от постоянно 24-часово обгрижване	Стралджа	Нова за планиране
17	Обществена трапезария	Деца и лица с увреждания,лица с ниски доходи.	община Стралджа		50	50	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата.	община Стралджа	Нова за планиране по проект
18.	Обществен център за деца и семейства	Деца от 0 до 7години и техните семейства	Община Стралджа		100	100	Формиране и развитие на родителски умения; Ранна интервенция на уврежданията; Семейно консултиране и подкрепа; Здравна консултация; Интеграция на децата в детските градини и в предучилищните групи; Допълнителна подготовка за започване на училище.	Община Стралджа	Нова за планиране по проект „Социално включване”
19	Клубове на пенсионера	Пенсионери и самотни стари хора, които нямат сериозни здравословни проблеми.	община Стралджа	200	300	450	Поддържане на лични и социални контакти.	община Стралджа	Налични в Стралджа, Воденичане, Палаузово, Зимница, Лозенец, Войника, нови за разкриване в останалите села от общината

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Стралджа Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
20	Клуб на хората с увреждания	Хора с увреждания	община Стралджа	50	50	50	Поддържане на лични и социални контакти.	община Стралджа	Наличен
21	Клуб на диабетици	Диабетно болни хора	община Стралджа	150	150	150	Поддържане на лични и социални контакти.	община Стралджа	Наличен
22	Назначаване на двама здравни медиатори	Социално слаби и лица от етническите малцинства	с. Лозенец с. Зимница	50 50	60 60	70 70	Осигуряване на връзка между лицата и личните лекари, лицата и отдел ЗД, лицата и Д-я „СП”	с. Лозенец с. Зимница	Нови за планиране

12.5 Планирани услуги в община Болярово

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет				Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
1.	Консултативен кабинет към МКБППМН	Деца от 8 до 18 години	Община Болярово	10	10	12	Консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви	Болярово	В процес на откриване
2.	Трапезария <i>Общинска дейност</i>	Възрастни лица; Самотно живеещи стари хора; Деца и лица с различни увреждания	Община Болярово	180	180	180	Осигуряване на топла и питателна храна целогодишно.	Болярово	Налична
3.	Обществена трапезария – по проект	Лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от ППЗСП; самотно живеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии; лица без доходи и близки, които да се грижат за тях	община Болярово в селата Попово и Воден община Болярово	40	80	80	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата.	Болярово Болярово	Налична – по проект на МТСП-Ф”СП” Нова за разкриване по проект през 2011-2015г.
4.	Личен асистент <i>услуга в общността по национална програма</i>	Деца и лица с различни увреждания. Стари хора с трайни увреждания, или с тежко здравословно състояние,	община Болярово				Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, като успоредно се осигурява	община Болярово	Финансира се по национални програми година за година

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет				Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартване)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
		които не могат или са много затруднени да се обслужват сами					заетост на лицето от семейството, което го обгрижва		
5.	Личен асистент услуга в общността по ОПРЧР	Деца и лица с различни увреждания. Стари хора с трайни увреждания, или с тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	община Болярово				Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, като успоредно се осигурява заетост на лицето от семейството, което го обгрижва	община Болярово	Финансира се по национални програми година за година
6.	Социален асистент - услуга в общността по национална програма	Деца и лица с различни увреждания. Самотни стари хора с трайни увреждания, или в тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	община Болярово				Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	община Болярово	Финансира се по национални програми година за година
7.	Социален асистент - услуга в общността по ОПРЧР	Деца и лица с различни увреждания. Самотни стари хора с трайни увреждания, или в тежко здравословно състояние, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	община Болярово				Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи	община Болярово	Финансира се по ОПРЧР – дейност община и НПО
8.	Домашен помощник - услуга в общността по ОПРЧР	Самотни стари хора с трайни увреждания, и/или в силно нарушено здравословно състояние, които не могат или са затруднени да се обслужват сами и да организират бита си	община Болярово				Осигуряване на грижи в семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот. Помощ при организирането на ежедневни битови потребности.	община Болярово	Финансира се по ОПРЧР – НПО и община Болярово
9.	Домашен	Самотни стари хора с	община				Осигуряване на грижи в	община	Финансира се

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет				Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
	помощник – услуга в общността по национална програма	трайни увреждания, и/или в силно нарушено здравословно състояние, които не могат или са затруднени да се обслужват сами и да организират бита си	Болярово				семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот. Помощ при организирането на ежедневни битови потребности.	Болярово	по национални програми година за година
10.	ЦСРИ ще се трансформира в ЗЖ от 2012 г – 8 бр.	Възрастни хора с увреждания	Гр.Болярово	25	25		създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на хора с увреждания	Гр.Болярово	Налична –до 2011 г. ЗЖ-от 2012 г.,
						8			
11.	ЗЖ	Пълнолетни лица с лека и средна степен на умствена изостаналост изведени от ДВУИ с.Малко Шарково	Изведени от ДВУИ с.Малко Шарково и цялата страна	8	8	8	създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на хора с умствена изостаналост в среда, близка до семейната.	С.М.Шарково	налична
12.	ЗЖ	Пълнолетни лица с лека и средна степен на умствена изостаналост изведени от ДВУИ с.Малко Шарково	Изведени от ДВУИ с.Малко Шарково и цялата страна	8	8	8	създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на хора с умствена изостаналост в среда, близка до семейната.	Гр.Болярово	Налична
13.	ЗЖ	Възрастни лица и самотни стари хора без близки	Община Болярово	11	11	11	Осигуряване на пълноценен и самостоятелен начин на живот в подходяща среда, близка до семейната.	Гр.Болярово	Налична
14.	ЗЖ	Пълнолетни лица с лека и средна степен на умствена изостаналост изведени от ДВУИ с.М.Шарково	Изведени от ДВУИ с.М.Шарково	0	0	8	създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на хора с умствена изостаналост в среда, близка до семейната.	С.Ст.Караджово	Нова, планирана да стартира през периода 2012-2015г.
15.	Комплекс за подкрепа на стари хора	Стари хора и лица с увреждания, в това число самотни стари хора и живеещи в	община Болярово		0	150	•Предоставяне на модулни пакети от услуги •Предоставяне на храна по модулен пакет (с възможност на	Болярово	Нова , комбинирани ресурси 2012 - 2015

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет				Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
		изолирани райони, във общинските центрове и прилежащите им села ; в пенсионна възраст, живеещи в отдалечени населени места в общината;					избор от ползвателите) •Поддържане на лична и битова хигиена; •Извършване на битови услуги - заплащане на сметки за електроенергия, вода и телефон; закупуване на продукти и вещи от първа необходимост със средства на клиента и др. ; •Извършване и/или съдействие на дребни ремонти в дома; •Съдействие при изготвяне на необходими документи за явяване на ТЕЛК; •Помощ при общуване, поддържане и осъществяване на социални контакти, занимания и развлечения в дома и извън него; •Организиране на дейности за уплътняване на свободното време и социални контакти; •Здравно-медицинска подкрепа •Медицински манипулации		
16.	ДВУИ – с. Малко Шарково	Лица с умствена изостаналост в различни степени, за които са изчерпани всички възможности за живеене в семейна среда	От цялата страна	85	85	77	Специализирана институция; постоянна грижа, терапия, ориентиране, информиране и обучение, групова работа, работа на терен, помощ в домакинството, занимателна трудотерапия	М. Шарково	Налична
17.	ДСХ	лица навършили възраст за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно КСО, включително и	Община Болярово	30	30	30	Специализирана институция; Осигуряване на среда максимално близка до семейната за задоволяване на потребностите на настанените	С.Воден	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет				Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
		лица с трайни увреждания освидетелствани от ТЕЛК					лица		
18.	ДВХФУ	Стари хора с физически увреждания със затруднения в обслужването	Община Болярово	0	0	25	Специализирана институция; Осигуряване на среда максимално близка до семейната за задоволяване на потребностите на настанените лица	С.Мамарчево	Нова, планирана да стартира през периода 2012-2015г.
19.	ДВХД	Лица с деменция, установена с протокол на ЛКК или с ЕР на ТЕЛК/НЕЛК	Община Болярово	0	0	25	Специализирана институция; Осигуряване на среда максимално близка до семейната за задоволяване на потребностите на настанените лица	Гр.Болярово	Нова, планирана да стартира през периода 2012-2015г.
20.	Клуб на пенсионера	Пенсионери и самотни стари хора, които нямат сериозни здравословни проблеми.	община Болярово	300	300	300	Поддържане на лични и социални контакти.	Болярово, Воден, Г. Крушево, Ст. Караджово, Мамарчево, Попово, Шарково, Горска поляна	Налична